

Brussell, 29 ta' Mejju 2019
(OR. en)

8571/19

**Fajl Interistituzzjonali:
2018/0224(COD)**

CODEC 948	ENV 429
RECH 224	REGIO 85
COMPET 343	AGRI 219
IND 146	TRANS 283
MI 374	SAN 215
EDUC 206	CADREFIN 205
TELECOM 185	SUSTDEV 68
ENER 238	PE 201

NOTA TA' INFORMAZZJONI

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti/Kunsill
Suġġett:	Proposta għal REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL li jstabbilixxi Orizzont Ewropa – il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni u li jstabbilixxi r-regoli għall-partecipazzjoni fih u t-tixrid tiegħu - Eżitu tal-ewwel qari tal-Parlament Ewropew (Strasburgu, mill-15 sat-18 ta' April 2019)

I. INTRODUEZZJONI

Ir-rapporteur, Dan NICA (S&D, RO), ippreżenta rapport dwar il-proposta għal Regolament f'isem il-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija. Ir-rapport kien fih emenda waħda għall-proposta (l-emenda 203).

Barra minn hekk, il-grupp politiku tal-Hodor/AHE ressaq emenda waħda (l-emenda 212) u l-GUE/NGL ressaq tmien emendi (l-emendi 204 sa 211).

II. VOTAZZJONI

Meta vvutat fis-17 ta' April 2019, il-plenarja adottat l-emenda 203 għall-proposta għal Regolament.

Il-proposta tal-Kummissjoni hekk emendata tikkostitwixxi l-pożizzjoni tal-Parlament fl-ewwel qari, li tinsab fir-risoluzzjoni legiſlattiva tiegħu kif imnizzla fl-Anness għal dan id-dokument^{1*}.

Il-partijiet tat-test meħmuż li mhumiex enfasizzati bil-griż jikkorrispondu fis-sustanza, b'inkonsistenzi żgħar, għall-fehim komuni li ntlahaq fid-19 ta' Marzu 2019 fl-aħħar laqgħa ta' trilogu taħt it-tmien legiſlatura (2014–2019). Inkonsistenzi bħal dawn għandhom jiġu kkoreġuti qabel ma l-Kunsill jadotta l-pożizzjoni tiegħu, ladarba jintlahaq qbil dwar it-test kollu.

¹ Il-verżjoni tal-pożizzjoni tal-Parlament fir-risoluzzjoni legiſlattiva giet immarkata biex tindika l-bidliet li saru bl-emendi għall-proposta tal-Kummissjoni. Iż-żidiet għat-test tal-Kummissjoni huma enfasizzati ***b'tipa grassa u bil-korsiv***. Is-simbolu "■" jindika test imħassar.

* L-ifformattjar tal-verżjoni MT li ntbagħtet mill-PE ma jikkorrispondix f'kollox mal-Verżjoni EN

L-istabbiliment ta' Orizzont Ewropa – stabbiliment tar-regoli għall-parteċipazzjoni fih u t-tixrid tiegħu *I**

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' April 2019 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi Orizzont Ewropa – il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni u li jstabbilixxi r-regoli għall-parteċipazzjoni fih u t-tixrid tiegħu (COM(2018)0435 – C8-0252/2018 – 2018/0224(COD))

(Proċedura leġislattiva ordinarja: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament u lill-Kunsill (COM(2018)0435),
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(2) u l-Artikoli 173(3), 182(1), 183 u 188 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, skont liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C8-0252/2018),
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
 - wara li kkunsidra l-ittra mill-President tiegħu lill-presidenti tal-kumitati tal-25 ta' Jannar 2019 li tispjega l-approċċ tal-Parlament għall-programmi settorjali tal-Qafas Finanzjarju Multiannwali (MFF) wara l-2020,
 - wara li kkunsidra l-ittra mill-Kunsill lill-President tal-Parlament Ewropew tal-1 ta' April 2019 li tikkonferma l-ftehim komuni milhuq bejn il-koleġislaturi matul in-negozjati,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 59 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija u l-opinjoni jiet tal-Kumitat għall-Iżvilupp, il-Kumitat għall-Baġits, il-Kumitat għall-Kontroll tal-Baġit, il-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħħa Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel, il-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu, il-Kumitat għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Kumitat għall-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali u l-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni (A8-0401/2018),
1. Jadotta l-pożizzjoni fl-ewwel qari li tidher hawn taht¹;
 2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk tibdel il-proposta tagħha, temendaha b'mod sustanzjali jew ikollha l-ħsieb li temendaha b'mod sustanzjali;
 3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.

¹ Din il-pożizzjoni tissostitwixxi l-emendi adottati fit-12 ta' Dicembru 2018 (Testi adottati, P8_TA(2018)0509).

P8_TC1-COD(2018)0224

Pozizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fis-17 ta' April 2019 bil-hsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (UE) 2019/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi Orizzont Ewropa – il-Programm Qafas ghar-Riċerka u l-Innovazzjoni u li jistabbilixxi r-regoli għall-partecipazzjoni fih u t-tixrid tiegħu

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 173(3), l-Artikolu 182(1), l-Artikolu 183 u t-tieni paragrafu tal-Artikolu 188 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew¹,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni²,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja³,

¹ ĠU C [...], [...], p. [...].

² ĠU C [...], [...], p. [...].

³ Pozizzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' April 2019. It-test fuq sfond griż ma ntlahaqx qbil dwaru fil-kuntest tan-negozjati interistituzzjonali.

Billi:

- (1) Huwa l-objettiv tal-Unjoni li ssahħah ***l-eċċellenza*** xjentifika u ***l-bażijiet*** teknoloġiċi tagħha ***fejn ir-riċerkaturi, l-għarfien xjentifiku u t-teknoloġija jiċċirkulaw liberament*** u thegħeġ il-kompetittività tagħha, inkluż fl-industrija tagħha, ***biex issahħah iż-Żona Ewropea tar-Riċerka*** waqt li tippromwovi l-attivitajiet kollha ta' riċerka u innovazzjoni biex jinkisbu l-prijoritajiet ***u l-impnji*** strateġiċi tal-Unjoni, li fl-aħħar mill-aħħar għandhom l-għan li jippromwovu l-paċi, il-valuri tal-Unjoni u l-benesseri tal-popli tagħha.
- (2) Biex jitwassal l-impatt xjentifiku, ekonomiku u soċjetali fl-ilhuq ta' dan l-objettiv generali ***u jiġi mmassimizzat il-valur miżjud tal-Unjoni tal-investimenti RDI tagħha***, l-Unjoni jenhtieġ li tinvesti fir-riċerka u l-innovazzjoni permezz ta' Orizzont Ewropa - Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni 2021-2027 (il-"Programm") biex tappoġġa l-ħolqien, ***id-diffużjoni u t-trasferiment*** ta' teknoloġiji u għarfien ta' kwalità għolja ***fl-Unjoni***, biex issahħah l-impatt tar-riċerka u l-innovazzjoni ***fl-indirizzar tal-isfidi globali inklużi l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli u t-tibdil fil-klima, u*** fl-iżvilupp, l-appoġġ u l-implimentazzjoni tal-politiki tal-Unjoni, biex tappoġġa l-adozzjoni ta' soluzzjonijiet innovattivi ***u sostenibbli*** fl-industrija u s-soċjetà ***tal-Unjoni*** halli ***toħloq l-impjiegi u ssahħah it-tkabbir ekonomiku u*** l-kompetittività industrijali; ***Il-Programm jenhtieġ li jrawwem il-forom*** kollha ta' innovazzjoni, ***isahħah*** l-implimentazzjoni fis-suq ta' soluzzjonijiet innovattivi u ***jottimizza*** t-twettiq ta' ***investimenti***.
- (2a) ***Il-Programm jenhtieġ li jikkontribwixxi biex jiżdied l-investment pubbliku u privat fir-R&I fl-Istati Membri u b'hekk jgħin biex jinkiseb investment globali ta' mill-inqas 3 % tal-PDG tal-Unjoni fir-riċerka u l-iżvilupp. L-ilhuq tal-mira jirrikjedi li l-Istati Membri u s-settur privat jikkomplementaw il-Programm bl-azzjonijiet ta' investment imsaħha tagħhom stess fir-riċerka, fl-iżvilupp u fl-innovazzjoni.***
- (2b) ***Bil-għan li l-objettivi ta' dan il-Programm jintlahqu u filwaqt li jiġi rrispettat il-prinċipju tal-eċċellenza, il-Programm jenhtieġ li jkollu l-għan li jsahħah, fost l-oħrajn, il-konnessjonijiet kollaborattivi fl-Ewropa, biex b'hekk jikkontribwixxi għat-tnaqqis tad-distakk fir-R&I.***

- (3) Il-promozzjoni ta' attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni meqjusa b'hala meħtieġa biex jintlaħqu l-oġġettivi tal-politika tal-Unjoni jenħtieġ li tqis il-prinċipju ta' innovazzjoni, **xprunatur ewlieni sabiex l-assi sostanzjali tal-ġharfien tal-Unjoni jinbidlu b'mod aktar rapidu u aktar intensiv f'innovazzjonijiet.**
- (4) **It-tkomplija ta' "Xjenza Miftuħa, Innovazzjoni Miftuħa, Miftuħin għad-Dinja" filwaqt li jiġu ssalvagwardjati l-interessi xjentifiċi u soċjoekonomiċi tal-Unjoni** jenħtieġ li **tiżgura l-eċċellenza u l-impatt tal-investment tal-Unjoni fir-riċerka u l-innovazzjoni u ssahħaħ il-kapaċità tar-R&I tal-Istati Membri kollha. Dan jenħtieġ li jwassal għal implimentazzjoni bilanċjata tal-Programm** .

(5) Ix-xjenza miftuħa għandha l-potenzjal li żżid il-kwalità, l-impatt u l-benefiċċji tax-xjenza u taċċellera l-avvanz tal-għarfien billi tagħmlu aktar affidabbli, aktar effiċjenti u preċiż, jinftiehem aħjar mis-soċjetà u li jwieġeb għall-isfidi tas-soċjetà. Jenħtieg li jiġu stabbiliti dispożizzjonijiet biex jiġi żgurat li l-benefiċjarji jipprovdu aċċess miftuħ għal pubblikazzjonijiet xjentifiċi vvalutati mill-pari, data tar-riċerka u riżultati tar-riċerka oħra b'mod miftuħ u nondiskriminatorju, bla ħlas u kmieni kemm jista' jkun fil-proċess tad-disseminazzjoni, u li jippermettu l-użu u l-użu mill-ġdid l-aktar wiesa' possibbli. ***F'dak li għandu x'jaqsam mad-data tar-riċerka, il-prinċipju jenħtieg li jkun "miftuħ kemm jista' jkun, magħluq kemm meħtieg", biex b'hekk tiġi żgurata l-possibbiltà ta' eċċezzjonijiet li jqisu l-interess soċjoekonomiku tal-Unjoni, id-drittijiet tal-proprjetà intellettwali, il-protezzjoni tad-data personali u l-kunfidenzjalità, it-thassib dwar is-sigurtà u interessi legittimi oħra.*** Aktar enfasi jenħtieg li tingħata lill-ġestjoni responsabbli tad-data tar-riċerka, li jenħtieg li tikkonforma mal-prinċipji FAIR ta' "Traċċabilità", "Aċċessibilità", "Interoperabilità" u "Riutilizzabilità", notevolment permezz tal-integrazzjoni tal-Pjanijiet tal-Ġestjoni tad-Data. Meta jkun xieraq, il-benefiċjarji jenħtieg li jagħmlu użu mill-possibbiltajiet offruti mill-Cloud Ewropew tax-Xjenza Miftuħa u ***mill-Infrastruttura Ewropea tad-Data u jaderixxu ma' aktar prinċipji u prattiki tax-xjenza miftuħa. L-aċċess miftuħ reċiproku jenħtieg li jithegġeg fil-ftehimiet ta' kooperazzjoni internazzjonali xjentifika u teknoloġika fil-ftehimiet ta' assoċjazzjoni rilevanti.***

- (5a) ***Il-benefiċjarji tal-SMEs huma mheġġa jagħmlu użu mill-istrumenti eżistenti bhall-Helpdesk ghad-Drittijiet ta' Proprjetà Intellettwali tal-SMEs li jappoġġa lill-intrapriżi żgħar u medji tal-Unjoni Ewropea biex jiproteġu u jinfurzew id-drittijiet tal-Proprjetà Intellettwali (IP) tagħhom permezz tal-ghoti ta' informazzjoni u servizzi bla hlas, fil-forma ta' pariri kunfidenzjali dwar il-proprjetà intellettwali u kwistjonijiet relatati, kif ukoll it-tahriġ, il-materjali u r-riżorsi online.***
- (6) Il-ħsieb u d-disinn tal-Programm jenhtieg li jwieġbu għall-htieġa tal-istabbiliment ta' massa kritika ta' attivitajiet appoġġati fl-Unjoni kollha u permezz ta' kooperazzjoni internazzjonali, ***filwaqt li titheġġeg il-partecipazzjoni tal-Istati Membri kollha fil-Programm***, skont l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDGs) tan-NU ***u l-Ftehim ta' Pariġi***. L-implimentazzjoni tal-programm jenhtieg li ssaħħaħ l-isforzi biex dan l-għan jintlaħaq.
- (7) L-attivitajiet appoġġati taht il-Programm jenhtieg li jikkontribwixxu għall-ilhuq tal-objettivi, ***tal-prijoritajiet u tal-impenji*** tal-Unjoni ***u tal-Programm***, il-monitoraġġ u l-valutazzjoni tal-progress fir-rigward ta' dawk l-objettivi, ***il-prijoritajiet u l-impenji***, u għall-iżvilupp ta' prijoritajiet godda jew riveduti.
- (7a) ***Il-Programm jenhtieg li jipprova jikseb allinjament ma' pjanijiet direzzjonali u strategiji ta' riċerka u innovazzjoni Ewropej li diġà jeżistu.***

(8) Il-Programm jenhtieg li jzomm approcc bilanċjat bejn l-investment minn isfel għal fuq (xprunat mill-investigaturi jew l-innovaturi) u minn fuq għal isfel (determinat skont prijoritajiet definiti strategikament), skont in-natura tal-komunitajiet ta' rikerka u ta' innovazzjoni li huma involuti **madwar l-Unjoni, ir-rati ta' suċċess skont il-qasam ta' intervent**, it-tipi u l-iskop tal-attivitajiet imwettqa, **il-prinċipju tas-sussidjarjetà** u l-impatti li huma mfittxija. It-tahlita ta' dawn il-fatturi jenhtieg li tiddetermina l-għażla tal-approcc għall-partijiet rispettivi tal-Programm, li koll jikkontribwixxu għall-oġettivi generali u speċifiċi tal-Programm.

(8-a) *Il-baġit generali għall-fergħa Twessigh tal-partecipazzjoni u tixrid tal-eċċellenza tal-parti "Twessigh tal-partecipazzjoni u tishih taż-Żona Ewropea tar-Riċerka" ta' Orizzont Ewropa jenhtieg li jkun mill-inqas 3,3 % tal-baġit generali ta' Orizzont Ewropa. Dan il-baġit jenhtieg li jkun ta' benefiċċju primarjament għall-entitajiet legali fil-pajjiżi li fihom trid tiżdied il-partecipazzjoni.*

(8-b) *L-Inizjattivi ta' Eċċellenza jenhtieg li jkollhom l-ghan li jsahhu l-eċċellenza fir-riċerka u fl-innovazzjoni fil-pajjiżi eliġibbli, inkluż pereżempju l-appoġġ għat-tahriġ biex jittejbu l-hiliet maniġerjali tar-R&I, il-premjijiet, it-tishih tal-ekosistemi tal-innovazzjoni kif ukoll il-holqien ta' netwerks tar-R&I, anke abbażi ta' infrastrutturi ta' rikerka ffinanzjati mill-UE. L-applikanti jehtieg li juru b'mod ċar li l-proġetti huma marbuta ma' strategiji nazzjonali u/jew reġjonali dwar ir-R&I biex ikunu jistghu japplikaw għal fondi taht il-fergħa tat-twessigh tal-partecipazzjoni u t-tixrid tal-eċċellenza tal-parti "Twessigh tal-partecipazzjoni u tishih taż-Żona Ewropea tar-Riċerka" ta' Orizzont Ewropa.*

(8a) *Għadd ta' azzjonijiet ta' rikerka u innovazzjoni jenhtieg li japplikaw logika ta' Rotta Rapida lejn ir-Riċerka u l-Innovazzjoni fejn iż-żmien għall-ghotja jenhtieg li ma jaqbiżx is-sitt xhur. Dan jenhtieg li jippermetti aċċess minn isfel għal fuq aktar mgħaġġel għall-fondi għal konsorzji kollaborattivi żgħar li jkopru azzjonijiet mir-riċerka fundamentali għall-applikazzjoni kummerċjali.*

(8b) *Il-Programm jenhtieg li jappoġġa l-istadji kollha tar-riċerka u l-innovazzjoni speċjalment fi hdan proġetti kollaborattivi. Ir-riċerka fundamentali hija assi essenzjali u kundizzjoni importanti biex tiżdied il-kapaċità tal-Unjoni li tattira l-aqwa xjenzati sabiex issir ċentru globali ta' eċċellenza. Il-bilanċ bejn ir-riċerka bażika u r-riċerka applikata*

jenhtieg li jigi zgurat. Flimkien mal-innovazzjoni, dan jappogga l-kompetittività ekonomika, it-tkabbir u l-impjiegi tal-Unjoni.

- (8c) *Sabiex jiġi mmassimizzat l-impatt ta' Orizzont Ewropa, jenhtieg li tinghata kunsiderazzjoni partikolari lill-approċċi multidixxiplinari, interdixxiplinari u transdixxiplinari bhala elementi neċessarji għal progress xjentifiku kbir.*
- (8d) *L-interazzjoni mas-soċjetà trid titrawwem permezz ta' riċerka u innovazzjoni responsabbli bhala element trasversali bil-ghan li tinbena kooperazzjoni effettiva bejn ix-xjenza u s-soċjetà. Dan jippermetti lill-atturi kollha tas-soċjetà (ir-riċerkaturi, iċ-ċittadini, dawk li jfasslu l-politika, in-negozji, l-organizzazzjonijiet tat-tielet settur, eċċ.) biex jahdmu flimkien matul il-proċess kollu tar-riċerka u l-innovazzjoni sabiex kemm il-proċess kif ukoll l-eżiti tiegħu jiġu allinjati ahjar mal-valuri, il-htigijiet u l-aspettattivi tas-soċjetà Ewropea.*
- (9) *L-attivitajiet ta' riċerka mwettqa taht il-pilastru "Xjenza **Eċċellenti u** Miftuħa" jenhtieg li jiġu ddeterminati skont il-htigijiet u l-opportunitajiet tax-xjenza. L-aġenda tar-riċerka jenhtieg li tiġi stabbilita f'kollaborazzjoni mill-qrib mal-komunità xjentifika **u tinkludi enfasi fuq il-kapaċità li jiġu attirati talenti ġodda fil-qasam tar-R&I u riċerkaturi żgħażaġh filwaqt li ž-ŽER tissahhah u jiġi evitat l-eżodu ta' mhuh.** Ir-riċerka jenhtieg li tiġi ffinanzjata fuq il-bażi tal-eċċellenza.*

- (10) Il-pilastru "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali *Ewropea*" jenhtieg li jigi stabbilit permezz ta' clusters ta' attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni, li jimmassimizzaw l-integrazzjoni tal-oqsma ta' ħidma rispettivi filwaqt li jiżguraw livelli għoljin u sostenibbli ta' impatt *għall-Unjoni* fir-rigward tar-riżorsi li jintefqu. Dan jinkoraġġixxi kollaborazzjoni transdixxiplinari, transsettorjali, transpolitika u transfruntiera biex jintlaħqu l-SDGs tan-NU u *l-impenji tal-Unjoni skont il-Ftehim ta' Pariġi u, fejn ikun mehtieg, jindirizza l-isfidi soċjetali*, u l-kompetittività tal-industrija tal-Unjoni fihom. *L-attivitajiet taht dan il-pilastru jenhtieg li jkopru l-firxa shiha tal-attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni inklużi r-R&Ż, il-proġetti pilota, id-dimostrazzjoni, u l-appoġġ għall-akkwist pubbliku, ir-riċerka normattiva minn qabel u l-iffissar ta' standards, u l-introduzzjoni fis-suq ta' innovazzjonijiet sabiex jigi żgurat li l-Ewropa tibqa' fuq quddiem nett fir-riċerka fi prijoritajiet iddefiniti b'mod strateġiku.*
- (11) L-involviment shiħ *u f'waqtu* tal-industrija fil-Programm, fil-livelli kollha minn intraprendituri individwali u intrapriżi żgħar u medji sa intrapriżi ta' skala kbira, jenhtieg li jkollu l-għan speċifiku tal-holqien ta' tkabbir u impjiegi sostenibbli fl-Ewropa. ■

(12) Huwa importanti li l-industrija ***tal-Unjoni*** tiġi appoġġata biex tibqa' jew issir minn ta' quddiem fid-dinja fl-innovazzjoni, id-digitizzazzjoni u d-dekarbonizzazzjoni, notevolment permezz tal-investimenti fit-teknoloġiji abilitanti ewlenin li se jsostnu n-negozju tal-ġejjieni. ***Huwa mistenni li t-Teknoloġiji Abilitanti Essenzjali (KETs) ikollhom rwol ċentrali fl-"Isfidi Globali u l-Kompetittività Industrijali Ewropea" tal-Pilastru II u jenhtieġ li jkomplu jiġu konnessi mal-Inizjattivi Ewlenin tat-Teknoloġiji Futuri u Emerġenti (FET) sabiex il-proġetti ta' riċerka jkunu jistgħu jkopru l-katina tal-innovazzjoni kollha kemm hi.*** L-azzjonijiet tal-Programm ***jenhtieġ li jirriflettu l-Istrateġija tal-Politika Industrijali tal-Unjoni sabiex*** jindirizzaw sitwazzjonijiet ta' falliment fis-swieq jew investment subottimali, ***biex jagħtu spinta lill-investimenti*** b'mod proporzjonat ***u trasparenti***, bla ma jiġu dduplikati jew imrassa 'l barra l-finanzjamenti privati u jkollhom valur miżjud Ewropew ċar ***u redditu pubbliku fuq l-investimenti***. Dan jiżgura l-konsistenza bejn l-azzjonijiet tal-programm u r-regoli tal-UE dwar l-għajnuna mill-Istat ***fis-settur tal-RDI, li jenhtieġ li jiġu riveduti sabiex tiġi iċċentivata l-innovazzjoni.***

(13) Il-Programm jenhtieg li jappogga r-ricerka u l-innovazzjoni b'mod integrat, filwaqt li jirrispetta d-dispozizzjonijiet rilevanti kollha tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerç. Il-kuncett tar-ricerka, inkluż l-iżvilupp sperimentali jenhtieg li jintuza skont il-Manwal ta' Frascati żviluppat mill-OECD, filwaqt li l-kuncett tal-innovazzjoni jenhtieg li jintuza skont il-Manwal ta' Oslo żviluppat mill-OECD u mill-Eurostat, skont approç wiesa' li jkopri l-innovazzjoni soçjali, *id-disinn u l-kreattività*. Id-definizzjonijiet tal-OECD rigward it-Technological Readiness Level (TRL) jenhtieg li *jittqiesu*, bhal fil-Programm Qafas Orizzont 2020 preçedenti . Il-programm ta' hidma għal sejha partikolari taht il-pilastru "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali *Ewropea*" jista' jippermetti għotjiet għal validazzjoni ta' prodotti u replikazzjoni fis-suq fuq skala kbira.

(14) Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-evalwazzjoni interim ta' Orizzont 2020 (COM(2018) 2 final) **u r-rapport tal-Parlament Ewropew dwar il-valutazzjoni tal-implimentazzjoni ta' Orizzont 2020 fid-dawl tal-evalwazzjoni interim tiegħu u tal-proposta għad-9 Programm Qafas (2016/2147(INI)) ipprovdew** sett ta' rakkomandazzjonijiet għal dan il-Programm, inklużi r-Regoli għall-partecipazzjoni u d-disseminazzjoni, li jibnu fuq il-lezzjonijiet meħuda mill-Programm preċedenti kif ukoll mill-kontribut tal-istituzzjonijiet tal-UE u l-partijiet ikkonċernati. Dawk ir-rakkomandazzjonijiet jipprevedu li jsir investiment b'mod aktar ambizzjuż sabiex tinkiseb il-massa kritika u jiġi mmassimizzat l-impatt; biex jingħata appoġġ lill-innovazzjoni rivoluzzjonarja; biex tingħata prijorità lill-investimenti tal-Unjoni għar-riċerka u l-innovazzjoni (R&I) foqsa ta' valur miżjud għoli, notevolment permezz ta' orjentazzjoni tal-missjonijiet, l-involviment **shih, infurmat sew u f'waqtu** taċ-ċittadini u komunikazzjoni wiesgħa; biex jiġi rrazzjonalizzat ix-xenarju tal-finanzjament tal-Unjoni, **sabiex jintuża bis-shih il-potenzjal tar-R&I tal-Istati Membri kollha** inkluż billi jiġu ssimplifikati l-firxa ta' inizjattivi ta' sħubija u l-iskemi ta' kofinanzjament; l-iżvilupp ta' aktar sinerġiji konkreti bejn strumenti differenti ta' finanzjament mill-Unjoni, b'mod partikolari bil-għan li jgħinu biex jiġi mobilizzat il-potenzjal mhux sfruttat biżżejjed tar-R&I madwar l-Unjoni; biex **jiġu involuti ahjar l-infrastrutturi tar-riċerka ffinanzjati mill-Unjoni – speċjalment mill-FEŻR – fil-proġetti tal-Programm, biex** tissaħħaħ il-kooperazzjoni internazzjonali u tissaħħaħ it-trasparenza għas-sehem ta' pajjiżi terzi **filwaqt li jiġu ssalvagwardjati l-interess tal-Unjoni u t-twessigh tal-partecipazzjoni tal-Istati Membri kollha fil-Programm**; u biex titkompla s-simplifikazzjoni bbażata fuq l-esperjenzi tal-implimentazzjoni minn Orizzont 2020.

(15) ***Il-politika ta' koeżjoni jenhtieg li tkompli tikkontribwixxi għar-riċerka u l-innovazzjoni. Għalhekk, hemm bżonn li tinghata attenzjoni speċjali lill-koordinazzjoni u l-komplementarjetà bejn iż-żewġ politiki tal-Unjoni. Il-Programm jenhtieg li jipprova jikseb allinjament tar-regoli u s-sinergiji ma' programmi oħra tal-Unjoni, kif imsemmi fl-Anness IV ta' dan ir-Regolament, mit-tfassil u l-ippjanar strateġiku tagħhom, sal-għażla, il-ġestjoni, il-komunikazzjoni, id-disseminazzjoni u l-użu tar-riżultati, il-monitoraġġ, l-awditjar u l-governanza tal-proġetti. Bil-ħsieb li jiġu evitati s-sovrapożizzjonijiet u d-duplikazzjoni u jiżdied l-effett ta' lieva tal-finanzjament tal-Unjoni, kif ukoll li jitnaqqas il-piż amministrattiv għall-applikanti u għall-benefiċjarji, it-tipi kollha ta' sinergiji jenhtieg li jsegwu l-prinċipju "azzjoni waħda ssegwi sett ta' regoli wiehed":***

- ***trasferimenti minn programmi oħra tal-Unjoni inkluż il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR), għal attivitajiet ta' Orizzont Ewropa jistgħu jsiru fuq bażi volontarja. F'tali każijiet, dawn isegwu r-regoli ta' Orizzont Ewropa, iżda jintużaw biss għall-benefiċċju tal-Istat Membru jew l-awtorità manigerjali, skont kif ikun rilevanti, li jiddeċiedu li jagħmlu t-trasferiment;***
- ***kofinanzjament ta' azzjoni minn Orizzont Ewropa u programm ieħor tal-Unjoni jista' jiġi previst ukoll filwaqt li ma jaqbiżx il-kostijiet eliġibbli totali tal-azzjoni. F'tali każijiet, japplikaw biss ir-regoli ta' Orizzont Ewropa u jenhtieg li jiġu evitati l-awditi doppji;***

- ***Sigilli ta' Eċċellenza jenhtieg li jinghataw lill-proposti kollha li jkunu qabzu l-limitu ta' "eċċellenza" f'Orizzont Ewropa iżda li ma jistgħux jiġu ffinanzjati minhabba restrizzjonijiet baġitarji. F'tali każijiet, jenhtieg li japplikaw ir-regoli tal-Fond li jipprovdi appoġġ bl-eċċezzjoni tar-regoli tal-ghajnuna mill-Istat.***

(16) Bil-ghan li jikseb l-ikbar impatt possibbli tal-finanzjament tal-Unjoni u l-iżjed kontribut effettiv lejn l-oġġettivi ***u l-impenji*** ta' politika tal-Unjoni, il-Programm ***jista'*** jidhol fi Shubijiet Ewropej ma' shab privati u/jew tas-settur pubbliku, ***abbażi tal-eżitu tal-Ippjanar Strategiku***. Tali shab jinkludu ***l-partijiet ikkonċernati pubbliċi u privati fil-qasam tar-riċerka u tal-innovazzjoni, ċentri ta' kompetenza, inkubaturi tan-negozju, parks tax-xjenza u tat-teknoloġija, korpi b'missjoni ta' servizz pubbliku, fondazzjonijiet u organizzazzjonijiet*** tas-soċjetà ċivili ***u ekosistemi tal-innovazzjoni reġjonali, meta jkun xieraq***, li jappoġġaw u/jew iwettqu r-riċerka u l-innovazzjoni, sakemm l-impatti mixtieqa jistgħu jinkisbu b'mod aktar effettiv fi shubija milli mill-Unjoni waħedha.

- (17) Il-Programm jenhtieg li jsahha il-kooperazzjoni bejn is-Shubijiet Ewropej u s-shab mis-settur privat u/jew pubbliku fil-livell internazzjonali inkluż permezz tal-kongunzjoni ta' programmi ta' ricerka u innovazzjoni u investment transfruntier fir-ricerka u innovazzjoni li jgħibu benefiċċji reċiproki lin-nies u n-negozji filwaqt li jiżguraw li ***l-Unjoni*** tista' tiddefendi l-interessi tagħha.
- (17a) *L-Inizjattivi Ewlenin fil-qasam tal-FET taw prova li huma strument effikaċi u effiċjenti, u joffru benefiċċji għas-soċjetà bi sforz kongunt u koordinat mill-UE u l-Istati Membri tagħha. L-attivitajiet imwettqa fl-Inizjattivi Ewlenin fil-qasam tal-FET dwar Graphene, "Human Brain Project" u "Quantum Technology", li huma appoġġati taht Orizzont 2020, se jibqgħu jigu appoġġati taht Orizzont Ewropa permezz ta' sejhiet għal proposti inklużi fil-programm ta' hidma. L-azzjonijiet preparatorji appoġġati taht l-Inizjattivi Ewlenin fil-qasam tal-FET li jagħmlu parti minn Orizzont 2020 se jikkontribwixxu għall-proċess tal-Ippjanar Strateġiku taht Orizzont Ewropa u se jinformat il-hidma fuq missjonijiet, shubijiet kofinanzjati/koprogrammati u sejhiet regolari għal proposti.*
- (18) Iċ-Ċentru Kongunt tar-Ricerka (JRC) jenhtieg li jkompli jipprovdi lill-politiki tal-UE b'appoġġ indipendenti ta' evidenza xjentifika u appoġġ tekniku matul iċ-ċiklu ta' politika kollu. L-azzjonijiet diretti tal-JRC jenhtieg li jkunu implimentati b'mod flessibbli, effiċjenti u trasparenti, filwaqt li jitqiesu l-htigijiet rilevanti tal-utenti tal-JRC, ***ir-restrizzjonijiet baġitarji*** u l-htigijiet tal-politiki tal-Unjoni, u billi tiġi żgurata l-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni. Il-JRC jenhtieg li jkompli jiġġenera rizorsi addizzjonali

(19) Il-pilastru "**Ewropa Innovattiva**" jenhtieg li jistabilixxi sensiela ta' mizuri għal appoġġ integrat għall-htigijiet tal-intraprendituri u l-intraprenditorija **mmexxija mir-riċerka** bil-għan tat-twettiq u t-tħaffif tal-innovazzjoni rivoluzzjonarja għat-tkabbir mgħaġġel tas-suq **kif ukoll tal-promozzjoni tal-awtonomija teknoloġika tal-Unjoni f'oqsma strateġiċi**. Jenhtieg li jattira kumpaniji innovattivi, **inklużi SMEs u negozji godda**, b'potenzjal ta' espansjoni fuq livell internazzjonali kif ukoll fuq livell tal-Unjoni u joffri għotjiet veloċi, flessibbli u ta' koinvestimenti, inkluż ma' investituri privati. Dawn l-oġettivi jenhtieg li jintlaħqu permezz tal-ħolqien ta' Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni (EIC). Dan il-Pilastru jenhtieg li jappoġġa wkoll l-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT), **l-Iskema ta' Innovazzjoni Reġjonali tal-EIT** u l-ekosistemi ta' innovazzjoni Ewropea b'mod generali, **fl-Unjoni kollha**, b'mod partikolari permezz ta' kofinanzjament ta' sħubijiet ma' atturi nazzjonali u reġjonali, **kemm pubbliċi kif ukoll privati**, ta' appoġġ għall-innovazzjoni.

- (20) **Sabiex tiġi indirizzata l-htieġa li jiġi appoġġat l-investment fl-attivitajiet ta' riskju oghla u mhux lineari bħar-riċerka u l-innovazzjoni, huwa essenzjali li Orizzont Ewropa, b'mod partikolari l-EIC kif ukoll l-EIT bil-KICs tiegħu, jahdem f'sinergija mal-prodotti finanzjarji li se jiġu implimentati skont InvestEU. F'dak ir-rigward, l-esperjenza li tkun inkisbet mill-istrumenti finanzjarji implimentati skont Orizzont 2020 bħal InnovFin u l-garanzija ta' self għall-SMEs, jenhtieġ li sservi bħala bażi b'saħħitha biex jingħata dan l-appoġġ immirat. L-EIC jenhtieġ li jiżviluppa intelligence strateġika u attivitajiet ta' evalwazzjoni f'hin reali sabiex jimmaniġġjaw u jikkoordinaw fi żmien xieraq id-diversi attivitajiet tiegħu.**
- (21) **L-EIC, flimkien ma' partijiet oħra ta' Orizzont Ewropa, jenhtieġ li jstimola l-forom kollha ta' innovazzjoni li jvarjaw mill-innovazzjoni inkrementali għal dik rivoluzzjonarja u ta' tfixkil, b'mod speċjali fir-rigward tal-innovazzjoni li tohloq is-swieq. Permezz tal-istrumenti tiegħu – Pathfinder u Accelerator – l-EIC jenhtieġ li jkollu l-għan li jidentifika, jiżviluppa u jimplimenta innovazzjonijiet b'riskju għoli ta' kull tip, inklużi dawk inkrementali, b'enfasi ewlenija fuq innovazzjonijiet rivoluzzjonarji, ta' tfixkil u ta' teknoloġija avanzata li għandhom il-potenzjal li jsiru innovazzjonijiet li johlqu s-swieq. Permezz ta' appoġġ koerenti u simplifikat **■**, l-EIC jenhtieġ li jimla l-vojt attwali fl-appoġġ pubbliku u l-investment privat għall-innovazzjoni rivoluzzjonarja. L-istrumenti tal-EIC jenhtieġu karatteristiċi ġuridiċi u tal-ġestjoni dedikati sabiex jirriflettu l-oġġettivi tiegħu, b'mod partikolari l-attivitajiet ta' implimentazzjoni fis-suq.**
- (21a) **Fis-sens ta' dan ir-Regolament u, b'mod partikolari għall-attivitajiet imwettqa taht l-EIC, negozju ġdid huwa SME fl-istadju bikri fiċ-ċiklu tal-hajja tagħha (inklużi l-ispin-offs universitarji), li għandu l-għan ta' soluzzjonijiet innovattivi u mudell kummerċjali li jista' jikber, u li huwa awtonomu fis-sens tal-Artikolu 3 tal-Anness tar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361/KE¹; u "mid-cap" hija kumpanija li mhijiex intrapriża mikro, żgħira u medja kif definita fir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361/KE, u li għandha numru ta' impjegati bejn 250 u 3000 fejn l-għadd totali tal-persunal huwa kkalkulat skont l-Artikoli 3, 4, 5 u 6 tat-Titolu I tal-**

¹ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361/KE tas-6 ta' Mejju 2003 dwar id-definizzjoni ta' intrapriži mikro, żgħira u ta' daqs medju (ĠU L 124, 20.5.2003, p. 36).

Anness ta' dik ir-Rakkomandazzjoni; mid-cap zghira hija mid-cap b'mhux aktar minn 499 impjegat.

- (22) Permezz ta' finanzjament imhallat mill-EIC, Accelerator *tal-EIC* mistenni jxejjen il-"wied tal-mewt" bejn ir-riċerka, il-prekummerċjalizzazzjoni tal-massa u t-tkabbir tal-kumpaniji. B'mod partikolari, jenhtieg li Accelerator jipprovdi appoġġ lil operazzjonijiet li jipprezentaw tali riskji teknoloġiċi jew tas-suq li mhumiex ikkunsidrati bhala bankabbli u ma jkunux jistgħu johlqu effett ta' lieva fuq investimenti sinifikanti mis-suq, u b'hekk jikkomplementa l-programm InvestEU stabbilit bir-Regolament ...¹.
- (22a) *L-SMEs jirrappreżentaw sors sinifikanti ta' innovazzjoni u tkabbir fl-Ewropa. Ghalhekk, f'Orizzont Ewropa hemm bżonn ta' parteċipazzjoni b'saħħitha mill-SMEs, kif definit fir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361/KE. Abbażi tal-aħjar prattiki minn Orizzont 2020, Orizzont Ewropa jenhtieg li jkompli jhegġeg il-parteċipazzjoni tal-SMEs fil-Programm Qafas b'mod integrat.*
- (22b) *Filwaqt li l-finanzjament imhallat jenhtieg li jkun l-użu ewlieni tal-baġit ta' Accelerator tal-EIC, għall-fini tal-Artikolu 43, l-appoġġ minn ghotjiet biss ta' Accelerator tal-EIC lill-SMEs, inklużi n-negozji ġodda, jenhtieg li jikkorrispondi għal dak taht il-baġit tal-istrument tal-SMEs tal-Programm Qafas Orizzont 2020 preċedenti stabbilit bir-Regolament (UE) Nru 1291/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill².*
- (22c) *F'sinergija mill-qrib ma' InvestEU, Accelerator tal-EIC, fil-forom tiegħu ta' finanzjament imhallat u ta' appoġġ finanzjarju f'ekwità, jenhtieg li jiffinanzja l-SMEs, inklużi n-negozji ġodda, u, f'każijiet eċċezzjonali, il-proġetti mmexxija minn mid-caps żgħar, li jew għadhom ma jistgħux jiġġeneraw dhul, jew għadhom mhumiex profittabbli, jew li għadhom mhux kapaċi jattiraw investimenti suffiċjenti biex jimplimentaw bis-shih il-pjan kummerċjali tal-proġetti tagħhom. Tali entitajiet eliġibbli jūqiesu bhala mhux bankabbli, filwaqt li parti mill-htigijiet ta' investiment tagħhom setgħu jew jistgħu jiġu pprovduti minn investitur wiehed jew minn diversi investituri bhal bank privat jew*

¹

² *Id-dikjarazzjoni li ġejja tal-Kummissjoni mistennija tiġi ppubblikata fis-sensjela C tal-ĠU ladarba t-test finali tar-Regolament jiġi adottat:
"Il-Kummissjoni bihsiebha timplimenta l-baġit ta' Accelerator tal-EIC b'mod li jiżgura li l-appoġġ minn ghotjiet biss lill-SMEs, inklużi n-negozji ġodda, jikkorrispondi għall-appoġġ ipprovdut taht il-baġit tal-istrument tal-SMEs tal-Programm Orizzont 2020, skont it-termini stabbiliti fil-paragrafu 1 tal-Artikolu 43 u fil-premessa X tar-Regolament dwar Orizzont Ewropa".*

pubbliku, uffičċju tal-familja, fond ta' kapital ta' riskju, investitur informali, eċċ. B'dan il-mod, filwaqt li jingheleb falliment tas-suq, Accelerator tal-EIC jiffinanzja entitajiet promettenti iżda li għadhom mhumiex bankabbli li jwettqu proġetti ta' innovazzjoni rivoluzzjonarja li johlqu s-swieq. Ladarba jsiru bankabbli, daww il-proġetti, fi stadju suċċessiv tal-iżvilupp tagħhom, jistgħu jiġu ffinanzjati taht InvestEU.

- (23) L-EIT, primarjament permezz tal-Komunitajiet ta' Għarfien u Innovazzjoni (KICs) tiegħu **u l-Iskema ta' Innovazzjoni Reġjonali tal-EIT**, jenħtieġ li jkollu l-għan li jsaħħaħ l-ekosistemi tal-innovazzjoni **għall-iżvilupp ta' kapaxità ġenerali tal-Unjoni għall-innovazzjoni** li jindirizzaw l-isfidi globali, billi titrawwem l-integrazzjoni tan-negozju, ir-riċerka, l-edukazzjoni oġhla u l-intraprenditorija. **F'konformità mal-att ta' twaqqif tiegħu, ir-Regolament dwar l-EIT¹ u l-Aġenda Strateġika ta' Innovazzjoni tal-EIT²**, l-EIT jenħtieġ li jippromwovi l-innovazzjoni fl-attivitajiet tiegħu u jenħtieġ li jappoġġa l-integrazzjoni tal-edukazzjoni oġhla fl-ekosistema tal-innovazzjoni, b'mod partikolari billi: jistimula l-edukazzjoni imprenditorjali, jippromwovi kollaborazzjonijiet mhux dixxiplinari qawwija bejn l-industrija u l-komunità akkademika; u jidentifika kwalifiki prospettivi għall-innovaturi tal-futur biex jindirizzaw l-isfidi globali, li jinkludu kwalifiki diġitali avvanzati u ta' innovazzjoni. L-iskemi ta' appoġġ ipprovduti mill-EIT jenħtieġ li jibbenefikaw lill-benefiċjarji tal-EIC, filwaqt li negozji godda li ħerġin mill-KICs tal-EIT jenħtieġ li jkollhom aċċess **rapidu** għall-azzjonijiet tal-EIC. Filwaqt li l-enfasi tal-EIT fuq l-ekosistemi tal-innovazzjoni suppost tagħmlu b'mod naturali idoneu fi hdan il-pilastru **"Ewropa Innovattiva"**, jenħtieġ li jappoġġa **wkoll il-pilastri l-oħra kollha kif xieraq**, u li jppjanar tal-KICs tiegħu jenħtieġ li jkun allinjat permezz tal-proċess ta' ppjanar strateġiku mal-pilastru "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali **Ewropea**". **Id-duplikazzjoni bejn il-KICs u strumenti oħra fl-istess qasam jenħtieġ li tiġi evitata, b'mod partikolari shubijiet oħra.**

¹ **Ir-Regolament (UE) 294/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Marzu 2008 (ĠU L 97, 9.4.2008, p. 1), kif emendat bir-Regolament (UE) 1292/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2013 (ĠU L 347, 20.12.2013, p. 174).**

² **Ir-Regolament (UE) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.**

- (24) L-iżgurar u ż-żamma ta' kundizzjonijiet indaqs għal kumpaniji li jikkompetu f'suq partikolari jenħtieġ li jkunu rekwiżit ewlieni halli l-innovazzjoni rivoluzzjonarja u ta' tfixkil jimxu 'l quddiem, u b'hekk l-innovaturi żgħar u medji b'mod partikolari jkunu jistgħu jaħsdu l-benefiċċji tal-investment tagħhom u jieħdu sehem mis-suq. ***B'mod simili, ċertu grad ta' ftuħ fl-iskala tal-innovazzjoni ta' azzjonijiet iffinanzjati – li jindirizzaw netwerk kbir ta' benefiċjarji – jista' jikkontribwixxi b'mod sostanzjali għall-bini tal-kapaċità tal-SMEs, peress li jipprovdihom il-mezzi meħtieġa biex jattiraw l-investimenti u biex jirnexxu.***
- (25) Il-Programm jenħtieġ li jippromwovi u jintegra l-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali u inizjattivi bbażati fuq l-interess ***tal-Unjoni, u l-benefiċċji reċiproċi*** u l-impenji globali għall-implimentazzjoni tal-SDGs tan-NU. Il-kooperazzjoni internazzjonali jenħtieġ li jkollha l-għan li ssaħħaħ l-eċċellenza tal-Unjoni fir-riċerka u l-innovazzjoni, l-attrazzjoni u l-kompetittività ekonomika u industrijali, biex jiġu indirizzati l-isfidi globali tas-soċjetà, kif inkorporati fl-SDGs tan-NU, u biex jingħata appoġġ għall-politiki esterni tal-Unjoni. Jenħtieġ li jiġi segwit approċċ ***għal eċċellenza fil-partecipazzjoni*** internazzjonali u azzjonijiet immirati ta' kooperazzjoni internazzjonali, ***filwaqt li jeħtieġ li jiġu applikati kriterji*** ta' eliġibbiltà xierqa, ***li jqisu l-livelli differenti tal-kapaċitajiet tar-R&I***, għall-finanzjament ta' entitajiet stabbiliti fil-pajjiżi bi dħul minn baxx sa medju. Fl-istess waqt, jenħtieġ li tiġi promossa l-assoċjazzjoni ta' pajjiżi terzi mal-Programm ***fejn tkun prevista ir-reċiproċità u fejn l-interess tal-Unjoni jiġi ssalvagwardjat u tiġi promossa ż-żieda fil-partecipazzjoni tal-Istati Membri kollha fil-Programm.***

- (26) Bil-ghan li tiġi approfondita r-relazzjoni bejn ix-xjenza u s-soċjetà u jiġu mmassimizzati l-benefiċċji tal-interazzjonijiet tagħhom, il-Programm jenhtieg li jimpenja u jinvolvi liċ-ċittadini u lill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili fit-tfassil u l-ħolqien kongunti ta' aġendi u kontenuti responsabbli tar-riċerka u l-innovazzjoni ***(RRI) li jissodisfaw it-thassib, il-htigijiet u l-aspettattivi taċ-ċittadini u tas-soċjetà ċivili***, filwaqt li tiġi promossa l-educazzjoni fix-xjenza, l-għarfien xjentifiku jitqiegħed għad-dispożizzjoni tal-pubbliku, u tiġi ffaċilitata l-partecipazzjoni taċ-ċittadini u tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili fl-attivitajiet tiegħu. ***Il-miżuri mehuda biex jitjeb l-involviment taċ-ċittadini u tas-soċjetà ċivili jenhtieg li jiġu mmonitorjati.***
- (26a) ***Orizzont Ewropa jenhtieg li jappoġġa teknoloġiji ġodda li jikkontribwixxu biex jingħelbu l-ostakli li jipprevjenu l-aċċess u l-partecipazzjoni shiha tal-persuni b'diżabbiltà u li konsegwentement irażżnu l-iżvilupp ta' soċjetà verament inkluziva.***

- (27) Skont l-Artikolu 349 tat-TFUE, ir-reġjuni ultraperiferiċi tal-Unjoni huma intitolati għal mizuri speċifiċi (filwaqt li titqies is-sitwazzjoni strutturali, soċjali u ekonomika tagħhom) fir-rigward tal-aċċess għall-programmi orizzontali tal-Unjoni. Għalhekk, il-Programm jenhtieg li jqis il-karatteristiċi speċifiċi ta' dawn ir-reġjuni f'konformità mal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar "Sħubija strateġika aktar b'saħħitha u mġedda mar-reġjuni ultraperiferiċi tal-UE" (COM(2017) 623 final) kif approvata mill-Kunsill fit-12 ta' April 2018 u, **meta jkun possibbli, jippromwovi l-partecipazzjoni tagħhom fil-Programm.**
- (28) L-attivitajiet żviluppatti taħt il-Programm jenhtieg li jkollhom l-għan li jeliminaw l-inugwaljanzi bejn il-ġeneri, **jevitaw il-preġudizzju bejn il-ġeneri, jintegraw b'mod adegwat id-dimensjoni tal-ġeneri fil-kontenut tar-riċerka u l-innovazzjoni, bil-għan li jtejbu l-bilanċ bejn ix-xogħol u l-hajja privata,** jippromwovu l-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel **inklużi l-prinċipji ta' paga ugwali kif imsemmi fl-Artikolu 141(3) tat-TFUE u fid-Direttiva 2006/54/KE dwar l-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' opportunitajiet indaqs u ta' trattament ugwali tal-irġiel u n-nisa fi kwistjonijiet ta' impjegi u xogħol, kif ukoll jiżguraw l-aċċessibbiltà tar-riċerkaturi b'diżabbiltà għar-riċerka u l-innovazzjoni.** ■

- (29) Fid-dawl tal-ispeċifitàjiet fis-settur tal-industrija tad-difiża, dispozizzjonijiet dettaljati għall-finanzjament tal-Unjoni għal proġetti ta' riċerka tad-difiża jenħtieġ li jiġu stabbiliti fir-Regolament ... li jistabbilixxi l-Fond Ewropew għad-Difiża¹ li jiddefinixxi r-regoli ta' parteċipazzjoni fil-qasam tar-riċerka tad-difiża. **Għalkemm jistgħu jiġu mhegga sinerġiji bejn Orizzont Ewropa u l-Fond Ewropew għad-Difiża filwaqt li tiġi evitata d-duplikazzjoni, l-azzjonijiet li jittiehdu taht Orizzont Ewropa jenħtieġ li jkunu ffukati esklussivament fuq applikazzjonijiet *civili*.**
- (30) Dan ir-Regolament jistabbilixxi pakkett finanzjarju għall-Programm. L-ammont indikat għall-programm speċifiku msemmi fl-Artikolu 1(3)(a) irid jikkostitwixxi l-ammont ta' referenza primarja, fis-sens ta' [*referenza li trid tiġi aġġornata kif xieraq skont il-ftehim interistituzzjonali l-gdid: il-punt 17 tal-Ftehim Interistituzzjonali tat-2 ta' Diċembru 2013 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar dixxiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji ta' baġit u dwar ġestjoni finanzjarja tajba*²], għall-Parlament Ewropew u l-Kunsill matul il-proċedura baġitarja annwali.
- (31) Ir-Regolament (EU, Euratom) **2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill** (ir-**"Regolament Finanzjarju"**)³ japplika għal dan il-Programm, dment li ma jiġix speċifikat mod ieħor. Jistabbilixxi regoli dwar l-implimentazzjoni tal-baġit tal-Unjoni, inklużi r-regoli dwar għotjiet, premjijiet, akkwist pubbliku, implimentazzjoni indiretta, assistenza finanzjarja, strumenti finanzjarji u garanziji baġitarji.

1

2 GU C 373, 20.12.2013, p. 1.

3 **Ir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Lulju 2018 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni, li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1296/2013, (UE) Nru 1301/2013, (UE) Nru 1303/2013, (UE) Nru 1304/2013, (UE) Nru 1309/2013, (UE) Nru 1316/2013, (UE) Nru 223/2014, (UE) Nru 283/2014, u d-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE u li jhassar ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012.**

(31a) Simplifikazzjoni amministrattiva, b'mod partikolari t-tnaqqs tal-piż amministrattiv għall-benefiċjarji, jenhtieg li tiġi mfittxija kontinwament tul il-Programm kollu. Il-Kummissjoni jenhtieg li tissimplifika aktar l-ghodod u l-gwida tagħha b'tali mod li jimponu piż minimu fuq il-benefiċjarji. B'mod partikolari, il-Kummissjoni jenhtieg li tqis li tohroġ verżjoni fil-qosor tal-gwida.

(31b) Sabiex jiġi żgurat li l-Ewropa tibqa' fuq quddiem nett tar-riċerka u l-innovazzjoni globali fil-qasam diġitali u sabiex titqies il-htieġa li jiżdiedu l-investimenti sabiex wiehed ikun jista' jibbenefika mill-opportunitajiet li qed jiżdiedu tat-teknoloġiji diġitali, jenhtieg li jiġi allokati biżżejjed baġit għall-prijoritajiet diġitali ewlenin.

(32) Skont ir-Regolament Finanzjarju, ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹, ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2988/95², ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96³ u r-Regolament tal-Kunsill (UE) 2017/1939⁴, l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jenhtieg li jigu protetti permezz ta' miżuri proporzjonati, inklużi l-prevenzjoni, id-detezzjoni, il-korrezzjoni u l-investigazzjoni ta' irregolaritajiet u ta' frodi, l-irkupru ta' fondi mitlufa, imħallsa bi żball jew użati b'mod mhux korrett u, meta jkun xieraq, l-impożizzjoni ta' sanzjonijiet amministrattivi. B'mod partikolari, skont ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 u r-Regolament (Euratom, KE) Nru 2185/96, l-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) jista' jwettaq investigazzjonijiet, inklużi kontrolli u spezzjonijiet fuq il-post, bil-ħsieb li jistabbilixxi jekk kienx hemm frodi, korruzzjoni jew kwalunkwe attività illegali oħra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni. Skont ir-Regolament (UE) 2017/1939, l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE) jista' jinvestiga u jressaq każijiet ta' frodi u reati kriminali oħra li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, kif previst fid-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁵. Skont ir-Regolament Finanzjarju, kwalunkwe persuna jew entità li tircievi fondi tal-Unjoni għandha l-obbligu li tikkoopera bis-shiħ fil-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni, tagħti d-drittijiet u l-aċċess meħtieġa lill-Kummissjoni, lill-OLAF, lill-UPPE u lill-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA) u tiżgura li kwalunkwe parti terza involuta fl-implimentazzjoni tal-fondi tal-Unjoni tagħti drittijiet ekwivalenti.

¹ Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Settembru 2013 dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 1073/1999 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom) Nru 1074/1999, (ĠU L 248, 18.9.2013, p. 1).

² Ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 tat-18 ta' Dicembru 1995 dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea (ĠU L 312, 23.12.95, p. 1).

³ Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tiproteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea kontra l-frodi u irregolaritajiet oħra (ĠU L 292, 15.11.96, p. 2).

⁴ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2017/1939 tat-12 ta' Ottubru 2017 li jimplementa kooperazzjoni msahha dwar l-istabbiliment tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew ("l-UPPE") (ĠU L 283, 31.10.2017, p. 1).

⁵ Id-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2017 dwar il-ġlieda kontra l-frodi tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni permezz tal-ligi kriminali (ĠU L 198, 28.7.2017, p. 29).

- (33) Skont [ir-referenza se tigi agġornata kif xieraq skont deċiżjoni ġdida dwar l-OCTs: l-Artikolu 94 tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/755/UE¹], persuni u entitajiet stabbiliti f'pajjiżi u territorji extra-Ewropej (OCTs) huma eliġibbli għal finanzjament soġġett għar-regoli u għall-għanijiet tal-Programm u għall-arranġamenti possibbli applikabbli għall-Istat Membru li magħhom il-pajjiż jew territorju extra-Ewropew rilevanti huwa marbut. ***Il-Programm jenhtieg li jqis debitament l-ispeċifitàjiet ta' dawn it-territorji sabiex tigi żgurata l-partecipazzjoni effettiva tagħhom u jiġu appoġġati l-kooperazzjoni u s-sinerġiji, b'mod partikolari mar-reġjuni ultraperiferiċi kif ukoll mal-pajjiżi terzi fil-viċinat tagħhom.***
- (34) Skont il-paragrafi 22 u 23 tal-Ftehim Interistituzzjonali għat-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016, hemm il-htieġa li l-Programm jiġi evalwat fuq il-bażi ta' informazzjoni migbura permezz ta' rekwiżiti speċifiċi ta' monitoraġġ, filwaqt li jiġu evitati r-regolamentazzjoni żejda u l-piżijiet amministrattivi, b'mod partikolari għall-Istati Membri ***u għall-benefiċjarji tal-Programm.*** Dawn ir-rekwiżiti, meta jkun xieraq, jistgħu jinkludu indikaturi li jistgħu jitkejlu, bhala bażi għall-evalwazzjoni tal-effetti tal-Programm fil-prattika.

¹ Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/755/UE tal-25 ta' Novembru 2013 dwar l-assoċjazzjoni tal-pajjiżi u t-territorji extra-Ewropej mal-Unjoni Ewropea (Deċiżjoni dwar l-Assoċjazzjoni Extra-Ewropea) (ĠU L 344, 19.12.2013, p. 1).

- (35) Sabiex ikun possibbli li jiġu ssupplementati jew emendati l-indikaturi tad-direzzjoni tal-impatt, fejn jitqies li huwa meħtieġ, jenħtieġ li tiġi delegata lill-Kummissjoni s-setgħa li tadotta atti skont l-Artikolu 290 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea. Huwa partikolarment importanti li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa matul ix-xogħol tagħha ta' thejjija, ukoll fil-livell ta' esperti, u li dawk il-konsultazzjonijiet jiġu mwettqa f'konformità mal-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet. B'mod partikolari, biex tiġi żgurata parteċipazzjoni ugwali fit-thejjija ta' atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess ħin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jittrattaw it-thejjija ta' atti delegati.
- (36) Il-koerenza u s-sinergiji bejn Orizzont Ewropa u l-Programm Spazjali tal-UE jrawmu settur spazjali Ewropew innovattiv u kompetittiv globalment; isaħħu l-awtonomija tal-Ewropa fl-aċċess u fl-użu tal-ispazju f'ambjent mingħajr periklu u sikur; u jsaħħu r-rwol tal-Ewropa bħala attur globali. Soluzzjonijiet rivoluzzjonarji f'Orizzont Ewropa jkunu appoġġati minn data u servizzi disponibbli permezz tal-Programm Spazjali.
- (36a) Il-programm ta' hidma jenħtieġ li jqis l-eżitu ta' proġetti preċedenti speċifiċi u l-istat tax-xjenza, it-teknoloġija u l-innovazzjoni fil-livell nazzjonali, fil-livell tal-Unjoni u fil-livell internazzjonali u tal-iżviluppi rilevanti tal-politika, is-suq u s-soċjetà, biex azzjoni partikolari tiġi ffinanzjata.***

- (37) Ir-regoli għall-partecipazzjoni u d-disseminazzjoni jenhtieg li jirriflettu b'mod adegwat il-htigijiet tal-Programm b'kunsiderazzjoni tat-tħassib imqajjem u r-rakkomandazzjonijiet magħmula minn diversi partijiet ikkonċernati.
- (38) Ir-regoli **u r-rekwiżiti** komuni fil-Programm kollu jenhtieg li jiżguraw li jkun hemm **ghodod ta' implimentazzjoni simplifikati u komuni, inkluż għall-monitoraġġ u r-rapportar, u** qafas koerenti li jiffaċilita l-partecipazzjoni fil-programmi appoġġati finanzjarjament mill-baġit tal-Programm, inkluż il-partecipazzjoni fil-programmi ġestiti minn entitajiet tal-finanzjament bħall-EIT, impriži kongunti jew kwalunkwe struttura oħra taħt l-Artikolu 187 tat-TFUE, u l-partecipazzjoni fi programmi mwettqa mill-Istati Membri skont l-Artikolu 185 tat-TFUE. **L-adozzjoni ta'** regoli speċifiċi jenhtieg li **tkun possibbli iżda l-eċċezzjonijiet iridu jkunu limitati għal meta jkun strettament mehtieg u ġustifikat debitament.**
- (39) Azzjonijiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Programm jenhtieg li jirrispettaw id-drittijiet fundamentali u josservaw il-prinċipji rikonoxxuti b'mod partikolari mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea. Azzjonijiet bħal dawn jenhtieg li jkunu f'konformità ma' kwalunkwe obbligu ġuridiku inkluż id-dritt internazzjonali u ma' kwalunkwe deċiżjoni rilevanti tal-Kummissjoni bħall-avviż tal-Kummissjoni tat-28 ta' Ġunju 2013¹, kif ukoll mal-prinċipji etiċi, li jinkludu l-evitar ta' kwalunkwe ksur tal-integrità tar-riċerka. **Jenhtieg li jitqiesu l-opinjoni tal-Grupp Ewropew dwar l-Etika fix-Xjenza u t-Teknoloġiji l-Ġodda, l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali u l-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data.** Fl-attivitajiet ta' riċerka jenhtieg li jittiehed kont tal-Artikolu 13 tat-TFUE u jenhtieg li jitnaqqas l-użu tal-annimali fir-riċerka u fl-ittestjar, bil-ħsieb li finalment l-użu tagħhom jiġi ssostitwit.

¹ ĠU C 205, 19.7.2013, p. 9.

(40) F'konformità mal-objettivi tal-kooperazzjoni internazzjonali kif stabbiliti fl-Artikoli 180 u 186 tat-TFUE, jenhtieg li tigi promossa l-partecipazzjoni ta' entitajiet legali stabbiliti f'pajjizi terzi u ta' organizzazzjonijiet internazzjonali **fl-ahjar interessi xjentifiċi, soċjetali, ekonomiċi u teknoloġiċi tal-Unjoni**. L-implimentazzjoni tal-Programm jenhtieg li tkun f'konformità mal-miżuri adottati skont l-Artikoli 75 u 215 tat-TFUE u jenhtieg li tkun f'konformità mad-dritt internazzjonali. Għal azzjonijiet relatati mal-assi strateġiċi, l-interessi, is-sigurtà jew l-awtonomija tal-Unjoni, il-partecipazzjoni f'azzjonijiet speċifiċi tal-Programm tista' tkun limitata għal entitajiet stabbiliti fi Stati Membri biss, jew għal entitajiet stabbiliti f'pajjizi assoċjati jew f'pajjizi terzi oħra speċifikati minbarra għall-Istati Membri.

(41) **Filwaqt li jirrikonoxxi t-tibdil fil-klima bħala waħda mill-akbar sfidi globali u soċjetali u filwaqt li jirrifletti l-importanza tal-indirizzar tat-tibdil fil-klima skont l-impenji tal-Unjoni biex timplimenta l-Ftehim ta' Pariġi u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti, dan il-Programm se jikkontribwixxi għall-integrazzjoni tal-azzjonijiet klimatiki u għall-ilhuq ta' mira ġenerali ta' **mill-anqas 25 %** tan-nefġiet tal-baġit tal-UE li jappoġġaw l-objettivi tal-klima **matul il-perjodu 2021-2027 tal-QFP, u mira annwali ta' 30 % mill-aktar fis possibbli u sa mhux aktar tard mill-2027. L-integrazzjoni tal-azzjoni klimatika jenhtieg li tkun riflessa b'mod adegwat fil-kontenut tar-riċerka u l-innovazzjoni u tigi applikata fl-istadji kollha taċ-ċiklu ta' riċerka.****

(41a) **Fil-kuntest tad-direzzjoni tal-impatt relatata mal-klima, il-Kummissjoni se tirrapporta dwar l-outputs, l-innovazzjonijiet u l-effetti stmati aggregati ta' proġetti li huma rilevanti għall-klima, anke skont il-parti tal-Programm u skont il-mod ta' implimentazzjoni. Fl-analiżi tagħha, il-Kummissjoni jenhtieg li tqis il-kostijiet u l-benefiċċji ekonomiċi, soċjetali u ambjentali fit-tul għaċ-ċittadin Ewropew li jirriżultaw mill-attivitajiet tal-Programm, inkluża l-adozzjoni ta' soluzzjonijiet innovattivi ta' mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u ta' adattament għalih, l-impatti stmati fuq l-impjiegi u l-holqien tal-kumpaniji, it-tkabbir ekonomiku u l-kompetittività, l-enerġija nadifa, is-saħħa u l-benesseri (inkluża l-kwalità tal-arja, tal-hamrija u tal-ilma). Ir-riżultati ta' din l-analiżi tal-impatt jenhtieg li jkunu pubbliċi, ivvalutati fil-kuntest tal-għanijiet tal-Ewropa dwar il-klima u l-enerġija u integrati fil-proċess sussegwenti ta' ppjanar strateġiku u l-programmi ta' hidma futuri.**

- (42) Ir-regoli finanzjarji orizzontali li l-Parlament Ewropew u l-Kunsill adottaw abbażi tal-Artikolu 322 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea japplikaw għal dan ir-Regolament. Dawn ir-regoli huma stabbiliti fir-Regolament Finanzjarju u jistabbilixxu, b'mod partikolari, il-proċedura biex jiġi stabbilit il-baġit u biex dan jiġi implimentat permezz ta' għotjiet, tal-akkwist, ta' premjijiet u tal-implimentazzjoni indiretta, u jipprevedu verifiki tar-responsabbiltà tal-atturi finanzjarji. Ir-regoli adottati abbażi tal-Artikolu 322 tat-TFUE għandhom x'jaqsmu wkoll mal-ħarsien tal-baġit tal-Unjoni f'każ ta' nuqqasijiet generalizzati b'rabta mal-istat tad-dritt fl-Istati Membri, minħabba li r-rispett għall-istat tad-dritt huwa prerekwizit essenzjali għal ġestjoni finanzjarja tajba u għal finanzjament effettiv min-naħa tal-UE.
- (43) L-użu ta' informazzjoni dwar tagħrif eżistenti sensitiv jew l-aċċess minn individwi mhux awtorizzati għal riżultati *u data tar-riċerka* sensitivi jista' jkollu effett ħażin fuq l-interessi tal-Unjoni jew ta' wieħed jew aktar tal-Istati Membri. Għaldaqstant, it-trattament ta' data kunfidenzjali u informazzjoni klassifikata jenħtieġ li jkun irregolat mil-liġijiet rilevanti kollha tal-Unjoni, inklużi r-regoli interni tal-Istituzzjonijiet, bħad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444/KE¹, li tistabbilixxi d-dispożizzjonijiet dwar ir-regoli tas-sigurtà għall-protezzjoni tal-informazzjoni klassifikata tal-UE.

¹ Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444 tat-13 ta' Marzu 2015 dwar ir-regoli tas-sigurtà għall-protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata tal-UE (ĠU L 72, 17.3.2015, p. 53).

(45) Huwa *mehntieg* li jiġu stabbiliti t-termini u l-kundizzjonijiet sabiex jiġi pprovdut il-finanzjament tal-Unjoni lil partecipanti f'azzjonijiet taht il-Programm. L-ghotjiet *ikunu t-tip ewlieni ta' finanzjament fil-Programm. Tipi ohra ta' finanzjament jenhtieg li jintgħazlu abbaži tal-abbiltà tagħhom li jilhqu l-objettivi speçifiçi tal-azzjonijiet u li jagħtu riżultati*, filwaqt li jitqiesu, *b'mod partikolari, il-kostijiet ta' kontroll, il-piż amministrattiv u r-riskju mistenni tan-nuqqas ta' konformità. Għall-ghotjiet, dan jenhtieg li jinkludi kunsiderazzjoni tal-użu ta' somom f'daqqa, rati fissi u skali ta' kostijiet unitarji kif* stabbilit fir-Regolament Finanzjarju **■**, bil-għan li sseħħ aktar simplifikazzjoni. *Qabel ma kwalunkwe sistema ġdida ta' rimborż tal-kostijiet tkun tista' titqies bhala simplifikazzjoni reali għall-benefiçjarji, din jenhtieg li tiġi ppreçeduta minn evalwazzjoni estensiva u pożittiva.*

■

(47) B'konformità mar-Regolament (UE, Euratom) Nru 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ir-"Regolament Finanzjarju")¹, il-Programm jenhtieg li jipprovdi l-bażi għal aċċettazzjoni usa' tal-prattiki abitwali taż-żamma tal-kontijiet tal-ispiza tal-benefiçjarji fir-rigward tal-ispejjeż tal-persunal u l-kostijiet unitarji tal-oġġetti u s-servizzi fatturati internament (*inkluż għall-infrastrutturi kbar tar-riçerka fis-sens ta' Orizzont 2020*). *L-użu ta' kostijiet unitarji għal oġġetti u servizzi fatturati internament ikkalkulati skont il-prattiki abitwali tal-kontabilità tal-benefiçjarji li jikkombinaw kostijiet diretti u kostijiet indiretti attwali jenhtieg li jkun possibbiltà li tista' tintgħazel mill-benefiçjarji kollha. F'dan ir-rigward, il-benefiçjarji jenhtieg li jkunu jistgħu jinkludu l-kostijiet indiretti attwali kkalkulati abbaži ta' skemi ta' allokkazzjoni f'tali kostijiet unitarji għal oġġetti u servizzi fatturati internament.*

(48) Is-sistema kurrenti ta' rimborż tal-ispejjeż attwali tal-persunal jenhtieg li tiġi ssimplifikata aktar billi tibni fuq l-approçċ ta' rimunerazzjoni bbażata fuq il-proġetti żviluppatti taht

¹ *Ir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Lulju 2018 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni, li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1296/2013, (UE) Nru 1301/2013, (UE) Nru 1303/2013, (UE) Nru 1304/2013, (UE) Nru 1309/2013, (UE) Nru 1316/2013, (UE) Nru 223/2014, (UE) Nru 283/2014, u d-Deciżjoni Nru 541/2014/UE u li jhassar ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012.*

Orizzont 2020 u b'aktar allinjament mar-Regolament Finanzjarju, ***bil-ghan li jitnaqqas id-distakk fir-rimunerazzjoni bejn riċerkaturi tal-UE involuti fil-Programm.***

- (49) Il-Fond ta' Garanzija tal-Parteċipanti mwaqqaf taħt Orizzont 2020 u ġestit mill-Kummissjoni wera li huwa mekkanizmu ta' salvagwardja importanti li jimmitiga r-riskji assoċjati mal-ammonti dovuti u mhux rimborżati minn parteċipanti inadempjenti. Għaldaqstant, il-Fond tal-Garanzija tal-Benefiċjarji, li ssejjaħ mill-ġdid il-Mekkanizmu tal-Assikurazzjoni Reċiproka ("il-Mekkanizmu") jenħtieġ li jitkompla u jitkabbar għal entitajiet ta' finanzjament oħra, b'mod partikolari għal inizzjattivi skont l-Artikolu 185 tat-TFUE. Il-Mekkanizmu jenħtieġ li jinfetaħ għall-benefiċjarji ta' kwalunkwe programm ieħor ġestit direttament tal-Unjoni.
- (50) Regoli li jirregolaw l-użu u d-disseminazzjoni tar-risultati jenħtieġ li jiġu stabbiliti biex jiġi żgurat li l-benefiċjarji jiproteġu, jużaw, jiddisseminaw u jagħtu aċċess għal dawk ir-risultati kif ikun xieraq. Jenħtieġ li ssir aktar enfasi fuq l-użu tar-risultati ***u l-Kummissjoni jenħtieġ li tidentifika u tghin biex jiġu mmassimizzati l-opportunitajiet għall-benefiċjarji biex jużaw ir-risultati***, b'mod partikolari fl-Unjoni. ***L-użu jenħtieġ li jqis il-prinċipji ta' dan il-programm, inklużi l-promozzjoni tal-innovazzjoni fl-Unjoni u t-tishih taż-Żona Ewropea tar-Riċerka.***

- (51) L-elementi ewlenin tas-sistema ta' valutazzjoni u l-ghażla tal-proposta tal-programm predeċessur Orizzont 2020 b'enfasi partikolari fuq **il-kriterji ta' "eċċellenza", "impatt" u "kwalità u effiċjenza tal-implimentazzjoni"** jenhtieg li jinżammu. Il-proposti jenhtieg li jkomplu jintgħażlu fuq il-bażi ta' evalwazzjoni magħmula minn esperti indipendenti **li jiġu mill-oghla numru possibbli ta' Stati Membri. Il-Kummissjoni jenhtieg li torganizza evalwazzjoni anonima fejn xieraq u tanalizza r-riżultati tagħha sabiex jiġi evitat il-preġudizzju tal-ghażla.** Meta jkun rilevanti, il-htieġa li tigi żgurata l-koerenza ġenerali tal-portafoll ta' proġetti jenhtieg li titqies **minn esperti indipendenti.**
- (52) Firxa **sistematika** ta' kontrodipendenza fuq l-awditi u l-valutazzjonijiet – **ma' programmi oħra tal-Unjoni – jenhtieg li tiġi implimentata skont l-Artikolu 127 tar-Regolament Finanzjarju għall-partijiet kollha tal-Programm,** sabiex jitnaqqas il-piż amministrattiv għall-benefiċjarji ta' fondi tal-Unjoni. Il-kontrodipendenza jenhtieg li tkun espliċitament prevista billi jiġu kkunsidrati wkoll elementi oħra ta' assigurazzjoni bħal sistemi u proċessi ta' awditjar.
- (53) Sfidi speċifiċi **fl-oqsma** tar-riċerka u tal-innovazzjoni jenhtieg li jiġu indirizzati bi premjijiet, inkluż permezz ta' premjijiet komuni jew kongunti meta jkun xieraq, organizzati mill-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament ma' korpi oħra tal-Unjoni, pajjiżi terzi, organizzazzjonijiet internazzjonali jew entitajiet legali mingħajr skop ta' qligħ. **B'mod partikolari, jenhtieg li jingħataw premjijiet lil proġetti li jattiraw ix-xjenzati lejn pajjiżi li fihom trid tiżdied il-partecipazzjoni kif ukoll lil proġetti ta' suċċess biex tiżdied il-viżibilità tagħhom u jippermettu li tiżdied il-promozzjoni tal-azzjonijiet iffinanzjati mill-Unjoni.**

(54) It-tipi ta' finanzjament u l-metodi ta' implimentazzjoni skont dan ir-Regolament jenhtieg li jintgħażlu abbażi tal-abbiltà tagħhom li jilħqu l-oġġettivi speċifiċi tal-azzjonijiet u jwasslu għal riżultati, filwaqt li jitqiesu, b'mod partikolari, il-kostijiet tal-kontrolli, il-piż amministrattiv u r-riskju mistenni tan-nuqqas ta' konformità. ***Dan jenhtieg li*** jinkludi kunsiderazzjoni tal-użu ta' somom f'daqqa, rati fissi u skali ta' kostijiet unitarji,

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

TITOLU I

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 1

Suġġett

1. Dan ir-Regolament jistabbilixxi Orizzont Ewropa - il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni ("il-Programm") u r-regoli għall-partecipazzjoni u d-disseminazzjoni f'azzjonijiet indiretti taht il-Programm ***u jiddetermina l-qafas li jirregola l-appoġġ tal-Unjoni għall-attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni.***
2. Jistabbilixxi l-objettivi tal-Programm, il-baġit għall-perjodu 2021 – 2027, il-forom ta' finanzjament tal-Unjoni u r-regoli għall-ghoti ta' tali finanzjament.
3. Il-programm għandu jiġi implimentat permezz ta':
 - (a) il-programm speċifiku stabbilit bid-Deċiżjoni .../.../UE¹ ;
(aa) kontribuzzjoni finanzjarja lill-EIT stabbilita bir-Regolament (KE) Nru 294/2008;
 - (b) il-programm speċifiku ta' riċerka dwar id-difiża stabbilit bir-Regolament .../.../UE ***tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi il-Fond Ewropew għad-Difiża.***
4. It-termini "Orizzont Ewropa", "il-Programm" u "programm speċifiku" użati f'dan ir-Regolament jindirizzaw kwistjonijiet rilevanti biss għall-programm speċifiku deskritt fil-paragrafu 3(a), dment li ma jkunx iddikjarat espliċitament mod ieħor.

L-EIT għandu jimplimenta l-Programm skont l-objettivi strateġiċi tiegħu għall-perjodu 2021-2027, kif stabbilit fl-Aġenda Strateġika ta' Innovazzjoni tal-EIT, b'kunsiderazzjoni tal-ippjanar strateġiku.

Artikolu 2

1

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) "infrastrutturi tar-riċerka" tfisser faċilitajiet li jipprovdu riżorsi u servizzi lill-komunitajiet tar-riċerka biex iwettqu r-riċerka u l-innovazzjoni fl-oqsma tagħhom. Din id-definizzjoni tinkludi r-riżorsi umani assoċjati, u tkopri tagħmir maġġuri jew settijiet ta' strumenti; il-faċilitajiet relatati mal-għarfien bħall-kollezzjonijiet, l-arkivji jew l-infrastrutturi tad-data xjentifika; is-sistemi tal-informatika, in-netwerks tal-komunikazzjoni, u kwalunkwe infrastruttura oħra, ta' natura unika u miftuħa għall-utenti esterni, essenzjali biex tinkiseb l-eċċellenza fir-riċerka u l-innovazzjoni. Meta jkun rilevanti, dawn jistgħu jintużaw lil hinn mir-riċerka, pereżempju għal servizzi edukattivi jew pubbliċi u jistgħu jkunu "siti uniċi", "virtwali" jew "distribwiti";
- (2) "strategija ta' speċjalizzazzjoni intelliġenti" għandha l-istess tifsira bħal strategija ta' speċjalizzazzjoni intelliġenti kif definita fir-Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹ u tissodisfa l-kundizzjonijiet abilitanti stipulati fir-Regolament (UE) XX [Regolament dwar Dispożizzjonijiet Komuni];
- (3) "Shubija Ewropea" tfisser inizjattiva fejn l-Unjoni, ***imhejjija bl-involvement bikri tal-Istati Membri u/jew tal-pajjiżi assoċjati***, flimkien mas-shab privati u/jew pubbliċi (bħalma huma l-industrija, ***l-universitajiet***, organizzazzjonijiet tar-riċerka, korpi b'missjoni ta' servizz pubbliku fil-livell lokali, reġjonali, nazzjonali jew internazzjonali jew organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili inklużi fondazzjonijiet ***u NGOs***), jimpenjaw irwiehhom li jappoġġaw b'mod kongunt l-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' programm ta' attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni, inklużi dawk relatati mal-adozzjoni ta' politika, regulatorja u tas-suq;
- (4) "aċċess miftuħ" tfisser il-prattika li jingħata aċċess online għall-outputs tar-riċerka li jirriżultaw minn azzjonijiet iffinanzjati taħt il-Programm, ■ mingħajr hlas għall-utent finali, ***f'konformità mal-Artikoli 10 u 35(3) ta' dan ir-Regolament***;

¹ ***Ir-Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jistabbilixxi dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali u l-Fond Marittimu u tas-Sajd Ewropew u li jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet ġenerali dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1083/2006.***

- (4a) *"xjenza miftuħa" tfisser approċċ għall-proċess xjentifiku bbażat fuq il-kooperazzjoni miftuħa fir-rigward ta' xogħol, strumenti u tixrid tal-għarfien, inklużi l-elementi tal-Artikolu 10.*
- (5) "missjoni" tfisser portafoll ta' azzjonijiet *ta' R&I bbażati fuq l-eċċellenza u bil-għan li jinkiseb impatt fid-dixxiplini u s-setturi kollha*, maħsuba biex:
- jinkiseb ■ , f'perjodu ta' żmien stipulat, *għan li jista' jitkejjel* li ma *jistax jinkiseb* permezz ta' azzjonijiet individwali,
 - *ikollhom impatt fuq is-soċjetà u fuq it-tfassil tal-politika permezz tax-xjenza u t-teknoloġija, u*
 - *ikunu rilevanti għal parti sinifikanti tal-popolazzjoni Ewropea u għal firxa wiesgħa ta' ċittadini Ewropej;*
- (6) "akkwist pubbliku prekkummerċjali" tfisser l-akkwist ta' servizzi ta' riċerka u żvilupp li jinvolvu l-kondiviżjoni tal-benefiċċji tar-riskji skont il-kundizzjonijiet tas-suq, u żvilupp kompetittiv f'fażijiet, fejn hemm separazzjoni ċara tas-servizzi tar-riċerka u l-iżvilupp akkwistati mit-tqegħid ta' volumi kummerċjali ta' prodotti aħharin;
- (7) "akkwist pubbliku ta' soluzzjonijiet innovattivi" tfisser akkwist fejn l-awtoritajiet kontraenti jaġixxu bħala klijenti ta' tnedija għal prodotti jew servizzi innovattivi li għalissa għad mhumiex disponibbli fuq bażi kummerċjali fuq skala kbira, u jistgħu jinkludu l-ittestjar tal-konformità;
- (8) "drittijiet ta' aċċess" tfisser id-drittijiet li jintużaw riżultati jew tagħrif eżistenti *taht it-termini u l-kundizzjonijiet stabbiliti skont dan ir-Regolament;*
- (9) "tagħrif eżistenti" tfisser kwalunkwe data, għarfien jew informazzjoni tkun xi tkun il-forma jew in-natura tagħha, tangibbli jew intangibbli, inkluż kwalunkwe dritt bħad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali, li huwa: (i) miżmum mill-benefiċjarji qabel l-adeżjoni tagħhom mal-azzjoni; u (ii) identifikat mill-benefiċjarji *fi ftehim bil-miktub* bħala meħtieġ għall-implimentazzjoni tal-azzjoni jew għall-użu tar-riżultati tagħha;
- (10) "disseminazzjoni" tfisser l-iżvelar pubbliku tar-riżultati permezz ta' mezzi adatti (minbarra dawk li jirriżultaw mill-protezzjoni jew mill-użu tar-riżultati), inkluż permezz ta' publikazzjonijiet xjentifiċi bi kwalunkwe mezz;

- (11) "użu" tfisser l-użu tar-riżultati f'attivitajiet oħra ta' riċerka u innovazzjoni għajr dawk koperti mill-azzjoni kkonċernata, ***inkluż, inter alia, l-użu kummerċjali bħall-iżvilupp***, il-ħolqien, il-manifattura u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodott jew proċess, ***il-ħolqien*** u l-ġhoti ta' servizz, jew f'attivitajiet ta' standardizzazzjoni;
- (12) "kundizzjonijiet ġusti u raġonevoli" tfisser kundizzjonijiet adatti, inklużi termini finanzjarji possibbli jew kundizzjonijiet mingħajr ħlas ta' drittijiet, filwaqt li jitqiesu ċ-ċirkustanzi speċifiċi tat-talba għal aċċess, pereżempju l-valur attwali jew potenzjali tar-riżultati jew tat-tagħrif eżistenti li jintalab l-aċċess għalih u/jew l-ambitu, it-tul ta' żmien jew kwalunkwe karatteristika oħra tal-użu previst;
- (13) "korp ta' finanzjament" tfisser korp jew organizzazzjoni, minbarra l-Kummissjoni, kif imsemmi fil-punt (c) tal-Artikolu 62(1) tar-Regolament Finanzjarju, li lilhom il-Kummissjoni fdat il-kompiti tal-implimentazzjoni tal-baġit taħt il-Programm;
- (14) "organizzazzjoni internazzjonali ta' riċerka Ewropea" tfisser organizzazzjoni internazzjonali, li l-maġġoranza tal-membri tagħha huma Stati Membri jew pajjiżi assoċjati, u li l-ghan ewlieni tagħha huwa li tippromwovi kooperazzjoni xjentifika u teknoloġika fl-Ewropa;
- (15) "entità legali" tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika maħluqa u rikonoxxuta bħala tali skont il-liġi nazzjonali, il-liġi tal-Unjoni jew il-liġi internazzjonali, li għandha personalità ġuridika u li tista', meta taġixxi f'isimha stess, teżerċita drittijiet u tkun soġġetta għal obbligi, jew entità mingħajr personalità ġuridika skont l-Artikolu 197(2)(c) tar-Regolament Finanzjarju;
- (15a) "pajjiżi li fihom trid tiżdied il-parteciċipazzjoni"/"pajjiżi bi prestazzjoni baxxa fir-R&I" tfisser dawk il-pajjiżi fejn l-entitajiet legali jehtieġ li jkunu stabbiliti sabiex ikunu eliġibbli bħala koordinaturi taħt il-fergħa "twessigh tal-parteciċipazzjoni u tixrid tal-eċċellenza" tal-parti Twessigh tal-Parteciċipazzjoni u Tishih taż-ŻER ta' Orizzont Ewropa. Mill-Istati Membri tal-UE, dawn il-pajjiżi huma l-Bulgarija, il-Kroazja, Ċipru, ir-Repubblika Ċeka, l-Estonja, il-Greċja, l-Ungerija, il-Latvja, il-Litwanja, Malta, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovakkja u s-Slovenja, għat-tul kollu tal-Programm. Għall-pajjiżi assoċjati, il-lista' ta' pajjiżi eliġibbli se tiġi ddefinita abbażi ta' indikatur u se tiġi ppubblikata fil-Programm ta' Hidma. Abbażi tal-Artikolu 349 tat-***

TFUE, l-entitajiet legali mir-Regjuni Ultraperiferici se jkun kompletament eligibbli wkoll bhala koordinaturi taht din il-fergha.

- (16) "entità legali mingħajr skop ta' qligħ" tfisser entità legali li skont il-forma legali tagħha hija mingħajr skop ta' qligħ jew li għandha obbligu ġuridiku jew statutorju li ma tqassamx qligħ lil-azzjonisti jew lill-membri individwali tagħha;
- (16a) "SME" tfisser intrapriża mikro, żgħira u medja, kif definita fir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361/KE;***
- (17) "mid-cap żgħira" tfisser entità li mhijiex intrapriża mikro, żgħira u medja ("SME") kif definita fir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni **2003/361/KE** li timpjega sa 499 impjegat ■ fejn l-għadd totali tal-persunal huwa kkalkulat skont l-Artikoli 3, 4, 5 u 6 tat-Titolu I tal-Anness ta' dik ir-Rakkomandazzjoni;
- (18) "riżultati" tfisser kwalunkwe effett tangibbli jew intangibbli tal-azzjoni, bħal data, għarfien jew informazzjoni, fi kwalunkwe forma jew natura, sew jekk jistgħu jiġu protetti kif ukoll jekk le, kif ukoll kwalunkwe dritt marbut magħhom, inklużi drittijiet tal-proprjetà intellettuali;
- (18a) "outputs tar-riċerka" tfisser riżultati ġġenerati mill-azzjoni li jista' jingħata aċċess għalihom fil-forma ta' pubblikazzjonijiet xjentifiċi, data jew riżultati u proċessi oħra tal-inginerija bħal software, algoritmi, protokollu u notebooks elettronici;***
- (19) "sigill ta' eċċellenza" tfisser tikketta ċertifikata li turi li proposta sottomessa għal sejha għal proposti qabżet il-limiti **ta' evalwazzjoni** kollha stabbiliti fil-programm ta' hidma, imma ma setgħetx tiġi ffinanzjata minħabba nuqqas ta' baġit disponibbli għal dik is-sejha fil-programm ta' hidma, ***iżda li jaf tircievi appoġġ minn sorsi oħra ta' finanzjament tal-Unjoni jew nazzjonali;***
- (19a) "pjan strategiku tar-R&I" tfisser att ta' implimentazzjoni li jistabbilixxi strategija għat-twettiq tal-kontenut fil-programm ta' hidma li jkopri perjodu massimu ta' erba' snin, wara proċess ta' konsultazzjoni wiesgħa obligatorju b'diversi partijiet ikkonċernati. Jiddefinixxi l-prijoritajiet, it-tipi xierqa ta' azzjoni u l-forom ta' implimentazzjoni li għandhom jintużaw.***

- (20) "programm ta' hidma" tfisser id-dokument adottat mill-Kummissjoni għall-implimentazzjoni tal-programm speċifiku¹ skont l-Artikolu 12 tiegħu jew id-dokument ekwivalenti fil-kontenut u l-istruttura adottat minn korp ta' finanzjament.
- (21) "avvanz rimborsabbli" tfisser il-parti ta' finanzjament imħallat ta' EIC jew Orizzont Ewropa li tikkorrispondi għal self skont it-Titolu X tar-Regolament Finanzjarju, iżda li hija direttament mogħtija mill-Unjoni fuq bażi mingħajr skop ta' qligħ biex tkopri l-ispejjeż ta' attivitajiet li jikkorrispondu għal azzjoni ta' innovazzjoni, u titqies li tithallas lura mill-benefiċjarju lill-Unjoni skont il-kundizzjonijiet stipulati fil-kuntratt;
- (22) "kuntratt" tfisser ftehim konkluz bejn il-Kummissjoni jew korp ta' finanzjament ma' entità legali li timplimenta azzjoni ta' innovazzjoni u implimentazzjoni fis-suq u appoġġata minn finanzjament imħallat ta' EIC jew Orizzont Ewropa;
- (23) "informazzjoni klassifikata" tfisser informazzjoni klassifikata tal-UE kif defnita fl-Artikolu 3 tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444, kif ukoll informazzjoni klassifikata tal-Istati Membri, informazzjoni klassifikata ta' pajjiżi terzi li magħhom l-Unjoni għandha ftehim ta' sigurtà u informazzjoni klassifikata ta' organizzazzjoni internazzjonali li magħha l-Unjoni għandha ftehim ta' garanzija;
- (24) "operazzjoni ta' taħlit" tfisser azzjoni appoġġata mill-baġit tal-UE, inkluż fi ħdan facilitajiet ta' taħlit skont l-Artikolu 2(6) tar-Regolament Finanzjarju, li tikkombina forom mhux ripagabbli ta' appoġġ u/jew strumenti finanzjarji mill-baġit tal-UE b'forom ripagabbli ta' appoġġ minn istituzzjonijiet tal-iżvilupp jew istituzzjonijiet oħra ta' finanzjament pubbliku, kif ukoll minn istituzzjonijiet finanzjarji u investituri kummerċjali;
- (25) "finanzjament imħallat ta' ■ Orizzont Ewropa" tfisser appoġġ finanzjarju **għal programm biex jipprova appoġġ** lil attivitajiet ta' innovazzjoni u implimentazzjoni fis-suq, li jikkonsisti f'kombinazzjoni speċifika ta' għotja jew avvanz rimborsabbli b'investiment f'ekwità **jew kwalunkwe forma ripagabbli oħra ta' appoġġ**;
- (25a) "**finanzjament imħallat tal-EIC**" tfisser appoġġ finanzjarju **dirett mogħti taħt l-EIC lil azzjoni ta' innovazzjoni u implimentazzjoni fis-suq, li jikkonsisti f'kombinazzjoni speċifika ta' għotja jew avvanz rimborsabbli b'investiment f'ekwità jew kwalunkwe forma ripagabbli oħra ta' appoġġ**;

¹ **ĠU...**

- (25b) *"azzjoni ta' riċerka u innovazzjoni" tfisser azzjoni li primarjament tikkonsisti minn attivitajiet li għandhom l-għan li jstabbilixxu għarfien ġdid u/jew li jesploraw il-fattibbiltà ta' teknoloġija, prodott, proċess, servizz jew soluzzjoni ġodda jew imtejba. Dan jista' jinkludi r-riċerka bażika u applikata, l-iżvilupp u l-integrazzjoni tat-teknoloġija, l-ittestjar, id-dimostrazzjoni u l-validazzjoni ta' prototip ta' skala żgħira f'laboratorju jew f'ambjent simulat;*
- (25c) *"azzjoni ta' innovazzjoni" tfisser azzjoni li primarjament tikkonsisti minn attivitajiet immirati direttament lejn il-produzzjoni ta' pjanijiet u arrangamenti jew disinji ta' prodotti, proċessi jew servizzi ġodda, mibdula jew imtejba, li possibbilment jinkludu l-prototipi, l-ittestjar, id-dimostrazzjoni, il-proġetti pilota, il-validazzjoni tal-prodotti fuq skala kbira u r-replikazzjoni fis-suq;*
- (25d) *"riċerka fil-fruntieri tal-għarfien tal-ERC (inkluża l-Prova tal-Kunċett tal-ERC)" tfisser azzjonijiet ta' riċerka mmexxija minn investigatur prinċipali, ospitat minn benefiċjarju wiehed jew aktar tal-ERC biss;*
- (25e) *"azzjoni ta' tahriġ u ta' mobbiltà" tfisser azzjoni mmirata lejn it-titjib tal-hiliet, l-għarfien u l-prospetti tal-karriera tar-riċerkaturi abbażi tal-mobbiltà bejn il-pajjiżi, u, jekk rilevanti, bejn is-setturi jew id-dixxiplini;*
- (25f) *"azzjoni ta' kofinanzjament tal-programm" tfisser azzjoni biex tipprovdi kofinanzjament pluriennali lil programm ta' attivitajiet stabbilit u/jew implimentat minn entitajiet li jimmaniġġjaw u/jew jiffinanzjaw programmi ta' riċerka u innovazzjoni, għajr il-korpi ta' finanzjament tal-Unjoni. Tali programm ta' attivitajiet jista' jappoġġa n-netwerking u l-koordinazzjoni, ir-riċerka, l-innovazzjoni, l-azzjonijiet pilota, u l-azzjonijiet ta' innovazzjoni u implimentazzjoni fis-suq, l-azzjoni ta' tahriġ u ta' mobbiltà, is-sensibilizzazzjoni u l-komunikazzjoni, id-disseminazzjoni u l-użu, kwalunkwe appoġġ finanzjarju rilevanti bħalma huma għotjiet, premjijiet, akkwist, kif ukoll finanzjament imhallat ta' Orizzont Ewropa jew taħlita tagħhom. L-azzjoni ta' kofinanzjament tal-programm tista' tiġi implimentata minn dawk l-entitajiet direttament jew minn partijiet terzi f'isimhom;*
- (25g) *"azzjoni ta' akkwist pre-kummerċjali" tfisser azzjoni bil-għan primarju li jitwettaq akkwist pre-kummerċjali implimentat mill-benefiċjarji li jkunu awtoritajiet kontraenti jew entitajiet kontraenti;*

- (25h) *"azzjoni ta' akkwist pubbliku ta' soluzzjonijiet innovattivi" tfisser azzjoni bil-għan primarju li jitwettaq akkwist pubbliku kongunt jew ikkoordinat ta' soluzzjonijiet innovattivi implimentati mill-benefiċjarji li jkunu awtoritajiet kontraenti jew entitajiet kontraenti;*
- (25i) *"azzjoni ta' koordinazzjoni u appoġġ" tfisser azzjoni li tikkontribwixxi għall-oġettivi tal-Programm, esklużi l-attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni, għajr meta ssir fil-fergħa "twessigh tal-parteciċipazzjoni u tixrid tal-eċċellenza" tal-parti "Twessigh tal-Parteciċipazzjoni u Tishih taż-Żona Ewropea tar-Riċerka"; u koordinazzjoni minn isfel għal fuq mingħajr kofinanzjament tal-attivitajiet ta' riċerka mill-UE li tippermetti l-kooperazzjoni bejn l-entitajiet legali mill-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati sabiex tissaħħah iż-Żona Ewropea tar-Riċerka;*
- (25j) *"premju ta' inkoraġġiment" tfisser premju biex tingħata spinta lill-investment f'direzzjoni partikolari, billi jispeċifika mira qabel it-twettiq tax-xogħol;*
- (25k) *"premju ta' rikonoxximent" tfisser premju li jikkumpensa l-kisbiet tal-passat u x-xogħol eċċellenti wara li jkun sar;*
- (25l) *"azzjoni ta' innovazzjoni u implimentazzjoni fis-suq" tfisser azzjoni li tankra azzjoni ta' innovazzjoni u attivitajiet oħra meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' innovazzjoni fis-suq, inklużi l-espansjoni tal-kumpaniji filwaqt li jiġi pprovdut finanzjament imhallat minn Orizzont Ewropa (tahlita ta' finanzjament skont it-tip tal-għotja u finanzi privati);*
- (25m) *"azzjonijiet indiretti" tfisser attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni li l-Unjoni tipprovdilhom appoġġ finanzjarju għalihom u li jitwettqu mill-parteciċipanti;*
- (25n) *"azzjonijiet diretti" tfisser attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni mwettqa mill-Kummissjoni permezz taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (JRC) tagħha;*
- (27) *"akkwist" tfisser akkwist kif definit fl-Artikolu 2(49) tar-Regolament Finanzjarju;*
- (28) *"entità affiljata" tfisser kwalunkwe entità legali kif definita fl-Artikolu 187(1) tar-Regolament Finanzjarju;*
- (30) *"ekosistema tal-innovazzjoni" tfisser ekosistema li tiġbor flimkien atturi jew entitajiet fil-livell tal-UE li l-għan funzjonali tagħhom huwa li jippermettu l-iżvilupp u l-innovazzjoni tat-teknoloġija. Jinkludu r-relazzjonijiet bejn riżorsi materjali (bħal fondi,*

tagħmir u faċilitajiet), entitajiet istituzzjonali (bħal istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja u servizzi ta' appoġġ, RTOs, kumpaniji, operaturi fil-kapital ta' riskju u intermedjarji finanzjarji) u entitajiet ta' tfassil ta' politika nazzjonali, reġjonali u lokali u entitajiet ta' finanzjament;

Artikolu 3

Objettivi tal-programm

1. L-objettiv ġenerali tal-Programm huwa li jwassal l-impatt xjentifiku, *teknoloġiku*, ekonomiku u soċjetali tal-investimenti tal-Unjoni fir-riċerka u l-innovazzjoni biex isahha il-bażijiet xjentifiċi u teknoloġiċi tal-Unjoni u jrawwem il-kompetittività tagħha *fl-Istati Membri kollha* inkluż fl-industrija tagħha, iwettaq il-prijoritajiet strateġiċi tal-Unjoni u jikkontribwixxi *ghat-twettiq tal-objettivi u l-politiki tal-UE, jikkontribwixxi* biex jiġu indirizzati l-isfidi globali, inklużi l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli *billi jsegwi l-prinċipji tal-Aġenda 2030 u l-Ftehim ta' Pariġi, u biex isahha iż-Żona Ewropea tar-Riċerka. B'hekk, il-Programm għandu jimmassimizza l-valur miżjud tal-Unjoni billi jiffoka fuq objettivi u attivitajiet li ma jistgħux jitwettqu b'mod effettiv mill-Istati Membri li jaġixxu waħedhom, iżda jistgħu jitwettqu b'kooperazzjoni.*
2. Il-Programm għandu l-objettivi speċifiċi li ġejjin:
 - (a) li *jiżviluppa, jippromwovi u javvanza l-eċċellenza xjentifika, jappoġġa l-holqien* u t-tixrid ta' għarfien, ħiliet, teknoloġiji u soluzzjonijiet godda u ta' kwalità għolja *fundamentali u applikati, it-taħriġ u l-mobbiltà tar-riċerkaturi, jattira t-talent fil-livelli kollha u jikkontribwixxi għall-involviment shiħ tar-riżerva tat-talenti tal-Unjoni f'azzjonijiet appoġġati taht dan il-Programm;*
 - (b) li *jiġġenera l-għarfien*, isahha l-impatt tar-riċerka u l-innovazzjoni fl-iżvilupp, l-appoġġ u l-implimentazzjoni tal-politiki tal-Unjoni u jappoġġa *l-aċċess għal u* l-użu ta' soluzzjonijiet innovattivi fl-industrija *Ewropea, b'mod partikolari fl-SMEs*, u soċjetà biex dawn jindirizzaw l-isfidi globali, *inklużi t-tibdil fil-klima u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli;*

- (c) li jrawwem il-forom kollha ta' innovazzjoni, *jiffaċilita l-iżvilupp teknoloġiku, id-dimostrazzjoni u t-trasferiment tal-għarfien u tat-teknoloġija*, isahħaħ l-implimentazzjoni *u l-użu* ta' soluzzjonijiet innovattivi;
- (d) li jottimizza t-twassil tal-Programm *għat-tishih u ż-żieda tal-impatt u l-attraenza taż-Żona* Ewropea tar-Riċerka, *li jrawwem il-parteciċipazzjonijiet ibbażati fuq l-eċċellenza mill-Istati Membri kollha, inklużi l-Istati Membri bi prestazzjoni baxxa fir-R&I, f'Orizzont Ewropa u li jiffaċilita rabtiet kollaborattivi fir-riċerka u l-innovazzjoni Ewropea.*

Artikolu 4

Struttura tal-Programm

1. Il-Programm huwa maqsum fil-partijiet li ġejjin li jikkontribwixxu għall-oġettivi generali u speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 3:
 - (1) Pilastru I "Xjenza *Eċċellenti*" ■ bil-komponenti li ġejjin:
 - (a) il-Kunsill Ewropew tar-Riċerka (ERC);
 - (b) l-Azzjonijiet Marie-Skłodowska Curie (MSCA);
 - (c) infrastrutturi tar-riċerka.
 - (2) Pilastru II "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali *Ewropea*" bil-komponenti li ġejjin, *b'kont meħud li x-xjenzi soċjali u l-istudji umanistiċi (SSH) għandu jkollhom rwol importanti fil-clusters kollha:*
 - (a) cluster "Saħħa";
 - (b) cluster "*Kultura, kreattività u soċjetà inklużiva*";
 - (ba) cluster "*Sigurtà Ċivili għas-Soċjetà*";
 - (c) cluster "Digitali, ■ *Industrija u Spazju*";
 - (d) cluster "Klima, Energija u Mobbiltà";

(f) cluster "Ikkel, **Bijoekonomija**, Rizorsi Naturali, **Agrikoltura** u **Ambjent**";

(g) azzjonijiet diretti mhux nukleari tač-Ċentru Kongunt għar-Riċerka (JRC).

(3) Pilastru III "**Ewropa Innovattiva**" ■ bil-komponenti li ġejjin:

(a) il-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni (EIC);

(b) l-ekosistemi tal-innovazzjoni Ewropea;

(c) l-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT) **stabbilit bir-Regolament (KE) Nru 294/2008**.

(4) Parti "**Twessigh tal-partecipazzjoni** u tishih taž-Żona Ewropea tar-Riċerka", ■ bil-komponenti li ġejjin:

(a) **it-twessigh tal-partecipazzjoni u t-tixrid** tal-eċċellenza;

(b) ir-riforma u t-titjib tas-Sistema Ewropea tar-R&I.

2. Il-linji ġenerali tal-attivitajiet huma stabbiliti fl-Anness I.

Artikolu 5¹

Riċerka u żvilupp fil-qasam tad-difiża

1. L-attivitajiet li għandhom jiġu mwettqa taħt il-programm speċifiku msemmi fl-Artikolu 1(3)(b) u li huma stabbiliti fir-Regolament li jstabbilixxi l-Fond Ewropew għad-Difiża, **għandu jkollhom enfasi esklussiva fuq ir-riċerka u l-iżvilupp fil-qasam tad-difiża, bl-objettivi u l-linji ġenerali ta' attivitajiet li ġejjin:**
 - **attivitajiet bil-ghan li jrawmu l-kompetittività, l-effiċjenza u l-kapaċità ta' innovazzjoni tal-bażi industrijali u teknoloġika tad-difiża Ewropea.**
2. ■ Dan ir-Regolament ma japplikax għall-programm speċifiku msemmi fl-Artikolu 1(3)(b), bl-eċċezzjoni ta' dan l-Artikolu, l-Artikolu 1 ■ u l-Artikolu 9(1).

Artikolu 6²

Ippjanar strateġiku u implimentazzjoni u forum ta' finanzjament mill-UE

1. Il-Programm għandu jiġi implimentat b'gestjoni diretta skont ir-Regolament Finanzjarju jew b'gestjoni indiretta mal-korpi ta' finanzjament imsemmija fl-Artikolu 62(1)(c) tar-Regolament Finanzjarju.

¹ **Id-dikjarazzjoni li ġejja tal-Kummissjoni mistennija tiġi ppubblikata fis-sensiela C tal-ĠU ladarba t-test finali ta' dan ir-Regolament jiġi adottat:**

"Il-Kummissjoni tiehu nota tal-kompromess milhuq mill-koleġiżlaturi dwar il-formulazzjoni tal-Artikolu 5. Fil-fehma tal-Kummissjoni, il-programm speċifiku dwar ir-riċerka fil-qasam tad-difiża msemmi fl-Artikolu 1(3)(b) huwa limitat biss għall-azzjonijiet ta' riċerka taħt il-Fond Ewropew għad-Difiża futur filwaqt li l-azzjonijiet ta' żvilupp jitqiesu barra l-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament".

² **Huwa mistenni li dikjarazzjoni tal-Kummissjoni tiġi ppubblikata fis-sensiela C tal-ĠU ladarba t-test finali tar-Regolament jiġi adottat, skont dawn il-linji: "Fuq talba, il-Kummissjoni bihsiebha taqşam il-fehmiet mal-Kumitat responsabbli fil-Parlament Ewropew dwar: (i) il-lista ta' kandidati ta' shubija potenzjali abbażi tal-Artikoli 185 u 187 tat-TFUE li se tkun koperta minn valutazzjonijiet tal-impatt (tal-bidu); (ii) il-lista ta' missjonijiet tentattivi identifikati mill-bordijiet tal-missjoni; (iii) ir-riżultati tal-Pjan Strateġiku qabel l-adozzjoni formali tiegħu, u (iv) se tippreżenta u tikkondividi dokumenti relatati mal-programmi ta' hidma."**

2. Il-Programm jista' jipprovdi fondi għal azzjonijiet indiretti fi kwalunkwe waħda mill-forom stabbiliti fir-Regolament Finanzjarju, b'mod partikolari għotjiet **li għandhom ikunu l-forma ewlenija ta' appoġġ fil-programm**. Jista' jipprovdi wkoll finanzjament **permezz ta' premjijiet, akkwisti** u strumenti finanzjarji fi hdan operazzjonijiet ta' tahlit **u appoġġ ta' ekwità taht Accelerator tal-EIC**.
3. Ir-regoli għall-partecipazzjoni u d-disseminazzjoni stabbiliti f'dan ir-Regolament għandhom japplikaw għall-azzjonijiet indiretti.
4. It-tipi ewlenin ta' azzjoni li għandhom jintużaw taht il-Programma huma stabbiliti u definiti **fl-Artikolu 2**. Il-forom **■** ta' finanzjament, **imsemmija fil-paragrafu 2**, għandhom jintużaw b'mod flessibbli fl-oġettivi kollha tal-Programm u l-użu tagħhom jiġi ddeterminat abbażi tal-htigijiet u l-karatteristiċi tal-oġettivi partikolari.
5. Il-Programm għandu jappoġġa wkoll azzjonijiet diretti mwettqa mill-JRC. Meta dawn l-azzjonijiet jikkontribwixxu għal inizjattivi stabbiliti skont l-Artikolu 185 jew l-Artikolu 187 tat-TFUE, din il-kontribuzzjoni m'għandhiex titqies bhala parti mill-kontribuzzjoni finanzjarja allokata lil dawk l-inizjattivi.
6. L-implimentazzjoni tal-programm speċifiku u l-KICs tal-EIT għandha tkun **appoġġata minn** ippjanar **■** strateġiku u trasparenti **ta' attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni kif stabbilit fil-programm speċifiku**, b'mod partikolari fil-każ tal-pilastru "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali *Ewropea*" **■** u **jkopru wkoll attivitajiet rilevanti f'pilastru oħra u l-parti "Twessigh tal-Partecipazzjoni u Tishih taż-Żona Ewropea tar-Riċerka**.

Il-Kummissjoni għandha tiżgura involviment bikri tal-Istati Membri u skambji estensivi mal-Parlament Ewropew, ikkomplementati b'konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati u l-pubbliku inġenerali.

L-Ippjanar Strateġiku għandu jiżgura l-allinjament ma' programmi rilevanti oħra tal-Unjoni u l-konsistenza mal-prijoritajiet u l-impenji tal-UE u jżid il-komplementarjetà u s-sinergiji mal-programmi ta' finanzjament u l-prijoritajiet nazzjonali u reġjonali, biex b'hekk tissahhah iż-ŻER. Oqsma għal missjonijiet possibbli u oqsma għal Shubijiet Ewropej istituzzjonalizzati possibbli għandhom jiġu stabbiliti fl-Anness Va.

- 6a. ***Meta jkun xieraq, sabiex ikun hemm aċċess aktar veloċi għall-fondi għal konsorzji kollaborattivi żgħar, tista' tiġi proposta Proċedura ta' Rotta Rapida lejn ir-Riċerka u l-***

Innovazzjoni (FTRI) taht uħud mis-sejhiet għal proposti dedikati biex jintgħażlu azzjonijiet ta' riċerka u/jew innovazzjoni taht il-partijiet "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali Ewropea" u "Pathfinder tal-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni" tal-Programm Qafas.

Sejha taht il-Proċedura FTRI għandu jkollha l-karatteristiċi kumulattivi li ġejjin:

- sehiet għal proposti minn isfel għal fuq*
- żmien iqsar għall-ghotja, li ma jaqbiżx is-6 xhur;*
- appoġġ ipprovdut biss lil konsorzji kollaborattivi żgħar komposti minn massimu ta' 6 entitajiet legali differenti u indipendenti;*
- appoġġ finanzjarju massimu għal kull konsorzju li ma jaqbiżx EUR 2,5 miljun.*

Il-programm ta' hidma għandu jidentifika s-sehiet bl-użu tal-Proċedura FTRI.

7. L-attivitajiet ta' Orizzont Ewropa għandhom jittwettqu permezz ta' sehiet għal proposti *miftuha u kompetittivi, inkluż f'missjonijiet u fi Shubijiet Ewropej, hliet għall-attivitajiet imsemmija fl-Artikolu 39 dwar Premijiet.*

Artikolu 6a

Prinċipji tal-Programm

1. *L-attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni mwettqa skont il-programm speċifiku msemmi fl-Artikolu 1(3)(a) u skont l-EIT għandu jkollhom enfasi esklussiva fuq l-applikazzjonijiet ċivili. It-trasferimenti baġitarji bejn l-ammont allokat lill-programm speċifiku msemmi fl-Artikolu 1(3)(a) u l-EIT u l-ammont allokat lill-programm speċifiku msemmi fl-Artikolu 1(3)(b) m'għandhomx ikunu permessi u d-duplikazzjoni mhux meħtieġa bejn iż-żewġ programmi għandha tiġi evitata.*
2. *Orizzont Ewropa għandu jiżgura approċċ multidixxiplinari u, meta jkun xieraq, għandu jipprevedi l-integrazzjoni tax-xjenzi soċjali u l-istudji umanistiċi fil-clusters u fl-attivitajiet kollha żviluppata taht il-Programm, inklużi sehiet speċifiċi dwar suġġetti relatati mal-SSH.*

3. *Il-partijiet kollaborattivi tal-Programm għandhom jiżguraw bilanċ bejn TRLs baxxi u dawk għoljin biex titkopra l-katina tal-valur kollha.*
- 3a. *Il-Programm għandu jiżgura l-promozzjoni u l-integrazzjoni effikaċi tal-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet u inizjattivi internazzjonali bbażati fuq il-benefiċċji reċiproċi, l-interessi tal-UE, l-impenji internazzjonali u, meta jkun xieraq, ir-reċiproċità.*
4. *Il-Programm għandu jgħin lill-pajjiżi li fihom trid tiżdied il-parteċipazzjoni biex iżidu l-parteċipazzjoni f'Orizzont Ewropa u biex jippromwovu kopertura ġeografika wiesgħa fi proġetti kollaborattivi, anke permezz tat-tixrid tal-eċċellenza xjentifika, it-tishih ta' rabtiet kollaborattivi ġodda, l-istimolu taċ-ċirkolazzjoni tal-imhuh kif ukoll permezz tal-implimentazzjoni tal-Artikoli 20(3) u 45(4). Dawk l-isforzi għandhom jiġu riflessi b'miżuri proporzjonali mill-Istati Membri, anke dwar l-istabbiliment ta' salarji attraenti għar-riċerkaturi, bl-appoġġ tal-fondi tal-Unjoni, nazzjonali u reġjonali. Attenzjoni partikolari għandha tingħata lill-bilanċ ġeografiku, soġġett għas-sitwazzjoni fil-qasam tar-riċerka u l-innovazzjoni kkonċernat, fil-panels ta' evalwazzjoni u fil-korpi bħalma huma l-bordijiet u l-gruppi ta' esperti, mingħajr ma jiġu mminati l-kriterji ta' eċċellenza.*
5. *Il-Programm għandu jiżgura l-promozzjoni effikaċi ta' opportunitajiet indaqs għal kulhadd, u l-implimentazzjoni tal-integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn is-sessi, u tad-dimensjoni tal-ġeneri fil-kontenut tar-riċerka u l-innovazzjoni, u għandu jkollu l-għan li jindirizza l-kawżi tal-iżbilanċ tal-ġeneri. Attenzjoni partikolari għandha tingħata lill-iżgurar, sa fejn hu possibbli, tal-bilanċ bejn il-ġeneri, fil-panels ta' evalwazzjoni u f'korpi konsultattivi rilevanti ohra bħall-bordijiet u l-gruppi ta' esperti.*
- 5a. *Orizzont Ewropa għandu jiġi implimentat f'sinergija ma' programmi ta' finanzjament ohra tal-Unjoni filwaqt li tiġi mfittxija simplifikazzjoni amministrattiva massima. Lista mhux eżawrjenti ta' tali sinergiji ma' programmi ta' finanzjament ohra tal-Unjoni hija inkluża fl-Anness IV.*
- 5b. *Il-Programm jikkontribwixxi biex jiżdied l-investiment pubbliku u privat fir-R&I fl-Istati Membri u b'hekk jgħin biex jinkiseb investiment globali ta' mill-inqas 3 % tal-prodott domestiku gross (PDG) tal-Unjoni fir-riċerka u l-iżvilupp.*

6. *Il-Kummissjoni, fl-implimentazzjoni tal-Programm, għandu jkollha l-għan tas-simplifikazzjoni amministrattiva kontinwa u tat-tnaqqis tal-piż għall-applikanti u għall-benefiċjarji.*
7. *Bhala parti mill-objettiv ġenerali tal-Unjoni tal-integrazzjoni tal-azzjonijiet klimatiċi fil-politiki settorjali tal-UE u l-fondi tal-UE, l-azzjonijiet taht dan il-Programm għandhom jikkontribwixxu mill-inqas 35 % tan-nefqa għall-objettivi klimatiċi, meta jkun xieraq. L-integrazzjoni tal-azzjoni klimatika għandha tkun riflessa b'mod adegwat fil-kontenut tar-riċerka u l-innovazzjoni.*
8. *Il-Programm għandu jippromwovi l-holqien u d-disinn kongunti permezz tal-involviment taċ-ċittadini u tas-soċjetà ċivili.*
9. *Il-Programm għandu jiżgura t-trasparenza u r-responsabbiltà tal-finanzjament pubbliku fil-proġetti ta' riċerka u innovazzjoni, biex b'hekk jiġihares l-interess pubbliku.*
10. *Il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti għandhom jiżguraw li jkun hemm disponibbli gwida u informazzjoni suffiċjenti għall-partiċipanti potenzjali kollha meta tiġi ppubblikata s-sejha għal proposti, b'mod partikolari l-mudell ta' ftehim tal-ghotja applikabli.*

Artikolu 7

Missjonijiet

1. Il-missjonijiet għandhom ikunu pprogrammati fi hdan il-pilastru "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali Ewropea", iżda jistgħu jibbenefikaw ukoll minn azzjonijiet imwettqa f'partijiet oħra tal-Programm *kif ukoll azzjonijiet komplementarji mwettqa taht programmi ta' finanzjament oħra tal-Unjoni. Il-missjonijiet għandhom jippermettu soluzzjonijiet li jikkompetu, li jirriżultaw f'valur miżjud u f'impatt pan-Ewropej.*
2. Il-missjonijiet għandhom jiġu *definiti u implimentati skont ir-Regolament u l-Programm Speċifiku, biex jiġu żgurati l-involviment attiv u bikri tal-Istati Membri u skambji estensivi mal-Parlament Ewropew. Il-missjonijiet, l-objettivi, il-baġit, il-miri, il-kamp ta' applikazzjoni, l-indikaturi u l-objettivi intermedji tagħhom għandhom jiġu identifikati*

fil-Pjanijiet Strateġiċi tar-R&I jew fil-Programmi ta' Hidma kif xieraq. L-evalwazzjoni tal-proposti taht il-missjonijiet għandha ssir skont l-Artikolu 26.

2a. Matul l-ewwel tliet snin tal-programm, massimu ta' 10 % tal-baġit annwali tal-Pilastru II għandu jiġi pprogrammat permezz ta' sejhiet speċifiċi għall-implimentazzjoni tal-missjonijiet. Għall-aħhar parti tal-programm, u biss wara valutazzjoni pożittiva tal-proċess tal-għażla u l-ġestjoni tal-missjoni, dan il-percentwal jista' jiżjed. Il-Kummissjoni għandha tikkomunika s-sehem baġitarju totali ta' kull programm ta' hidma dedikat għall-missjonijiet.

3. Il-missjonijiet għandhom:

- (a) *bl-użu tal-SDGs bħala sorsi għad-disinn u l-implimentazzjoni tagħhom, ikollhom kontenut ta' riċerka u innovazzjoni, valur miżjud tal-UE ċar, u jikkontribwixxu biex jintlaħqu l-prijoritajiet u l-impenji tal-Unjoni u l-objettivi tal-programm Orizzont Ewropa stabbiliti fl-Artikolu 3;*
- (aa) *ikopru oqsma ta' rilevanza Ewropea komuni, ikunu inklużivi, jinkoraġġixxu involviment wiesa' u parteċipazzjoni attiva ta' diversi tipi ta' partijiet ikkonċernati mis-setturi pubbliċi u privati, inklużi ċ-ċittadini u l-utenti aħharin, u jagħtu riżultati tar-R&I li jistgħu jkunu ta' benefiċċju għall-Istati Membri kollha;*
- (b) *ikunu kuraġġużi u ta' ispirazzjoni, u allura jkollhom rilevanza u impatt xjentifiċi, teknoloġiċi, soċjetali, ekonomiċi, ambjentali jew politiċi wiesa';*
- (c) *jindikaw direzzjoni u objettivi ċari u jkollhom miri, li jistgħu jitkejlu u marbutin biż-żmien, u jkollhom qafas baġitarju ċar;*
- (d) *jintgħażlu b'mod trasparenti u jkunu ċċentrati fuq miri ambizzjużi, ibbażati fuq l-eċċellenza u bil-ghan li jhallu impatt, iżda realistiċi, u fuq attivitajiet tar-riċerka, l-iżvilupp u l-innovazzjoni;*
- (da) *ikollhom il-kamp ta' applikazzjoni, l-iskala u l-mobilizzazzjoni meħtieġa tar-riżorsi u l-effett ta' lieva tal-fondi pubbliċi u privati addizzjonali meħtieġa biex jinkiseb ir-riżultat tal-missjoni;*

- (e) *jistimulaw l-attività fid-dixxiplini kollha (inklużi x-xjenzi soċjali u l-istudji umanistiċi) u jinkludu attivitajiet minn firxa wiesgħa ta' TRLs, inklużi t-TRLs aktar baxxi;*
- (f) *ikunu miftuħa għal approċċi u soluzzjonijiet multipli, minn isfel għal fuq, filwaqt li jitqiesu l-htigijiet u l-benefiċċji umani u soċjetali u tiġi rikonoxxuta l-importanza ta' diversi kontributi biex jinkisbu dawn il-missjonijiet;*
- (fa) *jibbenefikaw minn sinerġiji b'mod trasparenti ma' programmi ohra tal-Unjoni ohra kif ukoll ma' ekosistemi tal-innovazzjoni nazzjonali u, meta jkun rilevanti, reġjonali.*

4. *Il-Kummissjoni għandha timmonitorja u tevalwa kull missjoni skont l-Artikoli 45 u 47 u l-Anness V ta' dan ir-Regolament, inkluż il-progress lejn miri fuq medda qasira, medja u twila ta' żmien, li jkopru l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-eliminazzjoni gradwali tal-missjonijiet. Valutazzjoni tal-ewwel missjonijiet stabbiliti taht Orizzont Ewropa għandha ssir mhux aktar tard mill-2023 u qabel ma tittiehed kwalunkwe deċiżjoni dwar il-ħolqien ta' missjonijiet ġodda, il-kontinwazzjoni, it-terminazzjoni jew ir-riorjentazzjoni ta' missjonijiet li għadhom għaddejjin. Ir-riżultati ta' din il-valutazzjoni għandhom isiru pubbliċi u għandhom jinkludu, iżda ma jkunux limitati għal, l-analiżi tal-proċess tal-għażla tagħhom u tal-governanza, il-baġit, l-enfasi u l-progress tagħhom sal-lum.*

Artikolu 7a

Il-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni

1. *Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni (EIC) bhala punt uniku ta' servizz ġestit ċentralment għall-implimentazzjoni ta' azzjonijiet taht il-Pilastru III "Ewropa Innovattiva" li huma relatati mal-EIC. L-EIC għandu jiffoka prinċipalment fuq innovazzjoni rivoluzzjonarja u ta' tfixkil, billi jimmira b'mod partikolari lejn l-innovazzjoni li tohloq is-swieq, filwaqt li jappoġġa wkoll it-tipi kollha ta' innovazzjoni, inklużi dawk inkrementali. L-EIC għandu jopera skont il-prinċipji li ġejjin: il-valur miżjud ċar tal-UE, l-awtonomija, l-abbiltà li jittiehed riskju, l-effiċjenza, l-effikaċja, it-trasparenza u r-responsabbiltà.*
2. *L-EIC għandu jkun miftuħ għat-tipi kollha ta' innovaturi minn individwi għal universitajiet, organizzazzjonijiet ta' riċerka u kumpaniji (SMEs, inklużi negozji ġodda*

u, f'kazijiet eċċezzjonali, mid-caps żgħar) u minn benefiċjarji uniċi għal konsorzji multidixxiplinari. Mill-inqas 70 % tal-baġit tal-EIC għandu jkun iddedikat għal SMEs, inklużi negozji ġodda.

3. Il-Bord tal-EIC u l-elementi tal-ġestjoni tal-EIC huma definiti fid-Deċiżjoni (UE)... [Programm Speċifiku] u l-annessi tagħha.

Artikolu 8

Shubijiet Ewropej

1. Partijiet minn Orizzont Ewropa jistgħu jiġu implimentati permezz ta' Shubijiet Ewropej. L-involviment tal-Unjoni fis-Shubijiet Ewropej jista' jkollu kwalunkwe waħda mill-forom li ġejjin:
 - (a) il-parteciġazzjoni fi shubijiet stabbiliti fuq il-bażi ta' memoranda ta' ftehim u/jew arrangamenti kuntrattwali bejn il-Kummissjoni u s-shab imsemmija fl-Artikolu 2(3), li jispeċifikaw l-oġġettivi tas-shubija, l-impenji relatati **mill-partijiet involuti kollha** għal kontribuzzjonijiet finanzjarji u/jew in natura tas-shab, l-indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni u l-indikaturi tal-impatt, l-outputs li jridu jirriżultaw **u l-modalitajiet tar-rapportar**. Dawn jinkludu l-identifikazzjoni ta' attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni li huma implimentati mis-shab u mill-Programm (Shubijiet Ewropej Koprogrammati);
 - (b) il-parteciġazzjoni fi u kontribuzzjoni finanzjarja lil programm ta' attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni, **li jispeċifika l-oġġettivi, l-indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni u tal-impatt, u l-outputs li jridu jirriżultaw**, abbażi tal-impenn tas-shab għal kontribuzzjonijiet finanzjarji u/jew in natura u l-integrazzjoni tal-attivitajiet rilevanti tagħhom bl-użu ta' azzjoni kofinanzjata tal-Programm (Shubijiet Kofinanzjati Ewropej);
 - (c) il-parteciġazzjoni fi u kontribuzzjoni finanzjarja lil programmi ta' riċerka u innovazzjoni mwettqa minn diversi Stati Membri b'konformità mal-Artikolu 185 TFUE, jew minn korpi stabbiliti skont l-Artikolu 187 TFUE, bħalma huma l-Imprizi Kongunti, jew mill-Komunitajiet ta' Għarfien u Innovazzjoni tal-EIT b'konformità mar-Regolament EIT (Shubijiet Ewropej Istituzzjonalizzati). **Tali shubijiet**

għandhom jiġu implimentati biss fejn *partijiet* oħra *tal-programm Orizzont Ewropa, inklużi* forom *oħra* ta' Shubijiet Ewropej, ma jilhqax l-objettivi jew ma jiġġenerawx l-impatti meħtieġa mistennija, u jekk ikun iġġustifikat minn perspettiva fit-tul u grad għoli ta' integrazzjoni. *Is-shubijiet konformi mal-Artikolu 185 tat-TFUE jew skont l-Artikolu 187 tat-TFUE għandhom jimplimentaw* *ġestjoni ċentrali tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji kollha, hlief f'każijiet ġustifikati debitament. Fil-każ ta' ġestjoni finanzjarja ċentrali, se jsiru kontribuzzjonijiet fil-livell tal-proġett minn stat parteċipanti wiehed abbażi tal-finanzjament mitlub fi proposti minn entitajiet stabbiliti f'dak l-istat parteċipanti, dment li ma jkunx miftiehem mod ieħor bejn l-istati parteċipanti kollha kkonċernati.*

Ir-regoli għal tali shubijiet għandhom jispeċifikaw, inter alia, l-objettivi, l-indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni u tal-impatt, u l-outputs li jridu jirriżultaw, kif ukoll l-impenji relatati għal kontribuzzjonijiet finanzjarji u/jew in natura tas-shab.

2. Is-Shubijiet Ewropej għandhom:

- (a) Jiġu stabbiliti *biex jindirizzaw sfidi Ewropej jew globali* biss f'każijiet fejn jilhqax b'mod aktar effettiv l-objettivi ta' Orizzont Ewropa milli kieku l-Unjoni waħedha *u meta mqabbel ma' forom oħra ta' appoġġ tal-Programm Qafas. Dawk il-partijiet għandu jkollhom sehem xieraq tal-baġit ta' Orizzont Ewropa. Il-biċċa l-kbira tal-baġit fil-pilastru II għandha tiġi allokata lil azzjonijiet barra s-shubijiet Ewropej;*
- (b) Jaderixxu mal-prinċipji tal-valur miżjud tal-Unjoni, it-trasparenza, il-ftuħ, l-impatt *fl-Ewropa u għaliha*, l-effett ta' lieva *qawwi fuq skala suffiċjenti, l-impenji finanzjarji* fit-tul tal-partijiet kollha involuti, il-flessibbiltà *fl-implimentazzjoni*, il-koerenza, il-koordinazzjoni u l-komplementarjetà ma' inizjattivi tal-Unjoni, lokali, reġjonali, nazzjonali u, *fejn rilevanti*, dawk internazzjonali *jew shubijiet u missjonijiet oħra;*
- (c) *Ikollhom approċċ taċ-ċiklu tal-hajja ċar*, ikunu limitati fiż-żmien u jinkludu l-kundizzjonijiet għat-tneħħija gradwali tal-fondi mill-Programm.

2a. *Is-Shubijiet Ewropej skont l-Artikolu 8(1) (a u b) ta' dan ir-Regolament għandhom jiġu identifikati fil-Pjanijiet Strateġiċi tar-R&I qabel ma jiġu implimentati fil-programmi ta' hidma.*

Id-dispożizzjonijiet u l-kriterji għall-għażla, l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ, l-evalwazzjoni u t-tneħħija gradwali tagħhom huma stabbiliti fl-Anness III.

Artikolu 8a

Rieżami tal-oqsma tal-missjonijiet u tas-shubijiet

Mhux aktar tard mill-2023, il-Kummissjoni għandha twettaq rieżami tal-Anness Va bħala parti mill-monitoraġġ ġenerali tal-programm, inklużi missjonijiet u shubijiet Ewropej istituzzjonalizzati abbażi tal-Artikolu 185 tat-TFUE jew l-Artikolu 187 tat-TFUE, u tippreżenta rapport dwar is-sejbiet ewlenin lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew.

Artikolu 9

Bagit

1. Il-pakkett finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-Programm Qafas għall-perjodu 2021-2027 għandu jkun ta' EUR **120 000 000 000** fi prezzijiet **tal-2018** għall-programm speċifiku msemmi fl-Artikolu 1(3)(a) u, barra minn hekk, l-ammont għall-programm speċifiku msemmi fl-Artikolu 1(3)(b), kif stabbilit bir-Regolament li jstabbilixxi l-Fond Ewropew għad-Difiza.
2. Id-distribuzzjoni indikattiva tal-ammont imsemmi fil-paragrafu 1, l-ewwel nofs sentenza, għandha tkun:
 - (a) **27,42 %** għall-Pilastru I "Xjenza **Ecċellenti u** Miftuħa" għall-perjodu 2021-2027, li minnhom
 - (1) **17,64%** għall-Kunsill Ewropew tar-Riċerka;
 - (2) **7,23 %** għall-Azzjonijiet Marie Skłodowska-Curie;
 - (3) **2,55 %** għall-infrastrutturi ta' riċerka;
 - (b) **55,48 %** għall-Pilastru II "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali **Ewropea**" għall-perjodu 2021-2027, li minnhom
 - (1) **8,16 %** għall-cluster "Saħħa";
 - (2) **2,50 %** għall-cluster "Soċjetà Inkluziva u **Kreattiva**";

(2a) **2,00 % għall-cluster "Soċjetajiet Sikuri";**

(3) **15,94 % għall-cluster "Diġitali, Industrija u Spazju";**

(4) **15,84 % għall-cluster "Klima, Energija u Mobbiltà";**

(5) **9,00 % għall-cluster "Ikel, Riżorsi Naturali u Agrikoltura";**

(6) **2,04 % għall-azzjonijiet diretti mhux nukleari taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (JRC);**

(c) **12,71 % għall-Pilastru III "Ewropa Innovattiva" għall-perjodu 2021-2027, li minnhom:**

(1) **8,71 % għall-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni (EIC) inkluż sa 0,53 % għall-Ekosistemi Ewropej tal-Innovazzjoni;**

(2) **4 % għall-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT);**

(d) **4,39 % għall-Parti "Tishih taż-Żona Ewropea tar-Riċerka" bil-komponenti li ġejjin:**

(1) **4,00 % għat-Tixrid tal-eċċellenza u t-twessigh tal-partecipazzjoni madwar l-Unjoni;**

(2) **0,39 % għar-riforma u t-tishih tas-Sistema Ewropea tar-R&I.**

3. Sabiex twieġeb għal sitwazzjonijiet mhux previsti jew żviluppi u htigijiet godda, il-Kummissjoni tista', bil-proċedura baġitarja annwali, tiddevja mill-ammonti msemmija fil-paragrafu 2 sa massimu ta' **10 %**, **inkluża l-allokkazzjoni tal-kontribuzzjonijiet minn pajjiżi assoċjati.**

3c. **45 % tal-baġit tal-cluster "Soċjetà Inkluziva u Kreattiva" għandu jappoġġa riċerka dwar is-setturi kulturali u kreattivi, inkluż il-wirt kulturali tal-Unjoni, li għandu jinkludi EUR 300 miljun assenjati għall-ħolqien ta' Cloud għall-Wirt Kulturali Ewropew kif stabbilit fl-Anness I għall-Programm Speċifiku wara valutazzjoni tal-impatt li jrid jiġi ppreżentat lill-Parlament Ewropew.**

3d. **Mill-inqas EUR 1 biljun għandhom ikunu dedikati għar-Riċerka Quantum taht il-cluster "Diġitali, Industrija u Spazju" taht il-Pilastru II.**

4. L-ammont imsemmi fil-paragrafu 1 *ghall-programm speċifiku msemmi fl-Artikolu 1(3)(a) u għall-EIT*, jista' jkopri wkoll spejjeż ta' preparazzjoni, ta' monitoraġġ, kontroll, awditjar, evalwazzjoni u attivitajiet oħra u spejjeż meħtieġa għall-ġestjoni u l-implimentazzjoni tal-Programm, inkluż l-infiq amministrattiv kollu, kif ukoll l-evalwazzjoni tal-ilhuq tal-objettivi tiegħu. *L-ispejjeż amministrattivi relatati mal-azzjonijiet indiretti m'għandhomx jaqbu 5 % tal-ammont totali taht il-Programm*. Dan jista', barra minn hekk, ikopri spejjeż relatati mal-azzjonijiet ta' studji, laqgħat ta' esperti, informazzjoni u komunikazzjoni meħtieġa sa fejn dawn ikunu relatati mal-objettivi tal-Programm, kif ukoll l-ispejjeż marbuta man-netwerks tat-teknoloġija tal-informazzjoni li jiffukaw fuq l-ipproċessar u l-iskambju ta' informazzjoni, inklużi għodod tat-teknoloġija tal-informazzjoni korporattiva u assistenza oħra teknika u amministrattiva meħtieġa marbuta mal-ġestjoni tal-Programm.
5. Jekk meħtieġ, l-approprijazzjonijiet jistgħu jiddaħħlu fil-baġit lil hinn mill-2027 biex ikopru l-ispejjeż previsti fil-paragrafu 4, sabiex jippermettu l-ġestjoni ta' azzjonijiet mhux kompletati sal-31 ta' Dicembru 2027.
6. L-impenji baġitarji għal azzjonijiet li jkunu ta' aktar minn sena finanzjarja waħda jistgħu jinqas fuq diversi snin fi hlasijiet parzjali annwali.
7. Mingħajr preġudizzju għar-Regolament Finanzjarju, in-nefqa għall-azzjonijiet li jirriżultaw minn proġetti inklużi fl-ewwel programm ta' hidma tista' tkun eliġibbli mill-1 ta' Jannar 2021.

Artikolu 10

Xjenza miftuħa

1. *Il-programm għandu jinkoraġġixxi x-xjenza miftuħa bhala approċċ għall-proċess xjentifiku bbażat fuq il-hidma kooperattiva u t-tixrid tal-għarfien, b'mod partikolari f'konformità mal-elementi li ġejjin:*

- aċċess miftuħ għal pubblikazzjonijiet xjentifiċi li jirriżultaw minn riċerka ffinanzjata taht il-Programm;

- aċċess miftuħ għad-data tar-riċerka, inkluża dik li fuqha huma bbażati l-pubblikazzjonijiet xjentifiċi.

Dawn l-elementi għandhom jiġu adottati f'konformità mal-Artikolu 35(3) ta' dan ir-Regolament. Dan tal-aħħar għandu jkun ukoll f'konformità mal-prinċipju "miftuħ kemm jista' jkun, magħluq kemm meħtieġ";

- 1a. ***Il-prinċipju tar-reċiproċità fix-xjenza miftuħa għandu jiġi promoss u mhegġeġ fil-ftehimiet kollha ta' assoċjazzjoni u ta' kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi, inklużi l-ftehimiet iffirmati mill-korpi ta' finanzjament fdati bil-ġestjoni indiretta tal-Programm.***
2. ***Ġestjoni responsabbli tad-data tar-riċerka għandha tkun żgurata f'konformità mal-prinċipji "Traċċabilità", "Aċċessibilità", "Interoperabilità" u "Riutilizzabilità" (FAIR). Għandha tingħata attenzjoni wkoll lill-preservazzjoni fit-tul tad-data.***
3. ***Prattiki oħra tax-xjenza miftuħa għandhom jiġu promossi u mhegġa, anke għall-benefiċċju tal-SMEs.***

Artikolu 11

Finanzjament komplementari, *ikkombinat u kumulattiv*

1. ***Orizzont Ewropa għandu jiġi implimentat f'sinergija ma' programmi ta' finanzjament oħra tal-Unjoni filwaqt li tiġi mfittxija simplifikazzjoni amministrattiva massima. Lista mhux eżawrjenti ta' sinergiji ma' programmi ta' finanzjament oħra hija inkluża fl-Anness IV. Sett uniku ta' regoli għandu japplika għal azzjoni kofinanzjata tar-RŻI.***
2. ***Is-Siġill ta' Eċċellenza għandu jingħata għall-partijiet kollha tal-Programm. L-azzjonijiet li jingħataw ċertifikazzjoni b'Siġill ta' Eċċellenza, jew li jkunu konformi mal-kundizzjonijiet kumulattivi u paragonabbli li ġejjin:***
 - (a) ***gew evalwati f'sejha għal proposti skont il-Programm;***
 - (b) ***jikkonformaw mar-rekwiżiti minimi tal-kwalità ta' dik is-sejha għal proposti;***
 - (c) ***ma jistgħux jiġu ffinanzjati skont dik is-sejha għal proposti minhabba restrizzjonijiet baġitarji,***

jistgħu jirċievu appoġġ ***minn fondi nazzjonali jew reġjonali, inkluż*** mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond Soċjali Ewropew+ jew il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali, skont il-paragrafu 5 tal-Artikolu [67] tar-Regolament (UE) XX [ir-Regolament dwar Dispożizzjonijiet Komuni] u l-Artikolu [8] jew ir-Regolament (UE) XX [Finanzjament, ġestjoni u monitoraġġ tal-Politika Agrikola Komuni], ***minghajr ma tkun mehtieġa xi applikazzjoni u evalwazzjoni ulterjuri u*** dment li t-tali azzjonijiet ikunu konsistenti mal-oġġettivi tal-programm ikkonċernat. ***Bl-eċċezzjoni tar-regoli dwar l-ghajnuna mill-istat,*** għandhom japplikaw ir-regoli tal-Fond li jipprovdi appoġġ.

2a. F'konformità mal-Artikolu 21 tar-Regolament (UE) XX [... Regolament dwar Dispożizzjonijiet Komuni], l-awtorità manigerjali, fuq bażi volontarja, tista' titlob it-trasferiment ta' partijiet tal-allokkazzjonijiet finanzjarji tagħha lejn Orizzont Ewropa. Ir-riżorsi trasferiti għandhom jiġu implimentati skont ir-regoli ta' Orizzont Ewropa. Barra minn hekk, il-Kummissjoni għandha tiżgura li tali fondi trasferiti jiġu allokatu kompletament għall-programmi u/jew proġetti li se jiġu implimentati fl-Istat Membru jew fir-reġjun, kif applikabbli, li jkunu originaw minnu.

2b. B'awtorizzazzjoni minn qabel mill-applikanti, il-Kummissjoni għandha tinkludi l-allokkazzjonijiet imsemmija f'dan l-Artikolu fis-sistema ta' informazzjoni dwar proġetti magħzula sabiex ikun permess skambju rapidu ta' informazzjoni u l-awtoritajiet ta' finanzjament ikunu jistgħu jipprovdu finanzjament għall-azzjonijiet magħzula.

Azzjoni li tkun irċeviet kontribuzzjoni minn programm ieħor tal-Unjoni tista' tirċievi wkoll kontribuzzjoni skont il-Programm, sakemm il-kontribuzzjonijiet ma jkunux ikopru l-istess kostijiet.

Artikolu 12

Pajjiżi terzi assoċjati mal-Programm

1. Il-Programm għandu jkun miftuħ għall-assoċjazzjoni tal-pajjiżi terzi li ġejjin:

- (a) Membri tal-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Hieles (EFTA) li huma membri taż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE), skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Ftehim ŻEE;
- (b) pajjiżi ta' adeżjoni, pajjiżi kandidati u kandidati potenzjali, skont il-prinċipji generali u t-termini u l-kundizzjonijiet generali għall-partecipazzjoni ta' dawk il-pajjiżi fil-programmi tal-Unjoni stabbiliti fil-ftehimiet qafas rispettivi u fid-deċizzjonijiet tal-Kunsill ta' Assoċjazzjoni, jew arrangamenti simili, u skont il-kundizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fi ftehimiet bejn l-Unjoni u dawk il-pajjiżi;
- (c) pajjiżi koperti mill-Politika Ewropea tal-Viċinat, skont il-prinċipji generali u t-termini u l-kundizzjonijiet generali għall-partecipazzjoni ta' dawk il-pajjiżi fil-programmi tal-Unjoni stabbiliti fil-ftehimiet qafas rispettivi u fid-deċizzjonijiet tal-Kunsill ta' Assoċjazzjoni, jew arrangamenti simili, u skont il-kundizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fi ftehimiet bejn l-Unjoni u dawk il-pajjiżi;
- (d) it-territorji u l-pajjiżi terzi li jissodisfaw il-kriterji kollha li ġejjin:
- i. kapaċità tajba fix-xjenza, it-teknoloġija u l-innovazzjoni;
 - ii. impenn fir-rigward ta' ekonomija tas-suq miftuħa u bbażata fuq ir-regoli, inkluż trattament ġust u ekwu tad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali, ***ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem***, bl-appoġġ ta' istituzzjonijiet demokratiċi;

iii. promozzjoni attiva ta' politiki li jtejbu l-benesseri ekonomiku u soċjali ta' ċittadini.

L-assoċjazzjoni **shiha jew parzjali** mal-Programm ta' kull wiehed mill-pajjiżi terzi skont il-punt (d) għandha tkun **ibbażata fuq valutazzjoni tal-benefiċċji għall-Unjoni.**

B'mod partikolari għandha tkun skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fi ftehim speċifiku li jkopri l-parteeipazzjoni tal-pajjiżi terzi fi kwalunkwe programm tal-Unjoni, dment li dak il-ftehim:

- jiżgura bilanċ ġust fir-rigward tal-kontribuzzjonijiet u l-benefiċċji tal-pajjiżi terzi li jipparteċipa fil-programmi tal-Unjoni;
- **jikkonferixxi d-dritt ta' koordinazzjoni ta' azzjoni taht il-Programm dment li tkun ta' benefiċċju għall-Unjoni u li tkun żgurata l-protezzjoni tal-interess finanzjarju tal-Unjoni;**
- jistabbilixxi l-kundizzjonijiet tal-parteeipazzjoni **fil-Programm**, inkluż il-kalkolu ta' kontribuzzjonijiet finanzjarji għal (*sotto*) programmi individwali u l-ispejjeż amministrattivi tagħhom. Dawn il-kontribuzzjonijiet għandhom jikkostitwixxu dħul assenjat b'konformità mal-Artikolu 21(5) tar-Regolament Finanzjarju;

- ma jagħtix lill-pajjiż terz is-setgħa ta' deċiżjoni dwar il-programm;
- jiggarrantixxi d-drittijiet tal-Unjoni li tiżgura ġestjoni finanzjarja soda u tipproteġi l-interessi finanzjarji ***tal-Unjoni***.

2. L-iskop ta' assoċjazzjoni ta' kull pajjiż terz mal-Programm għandu jqis l-objettiv li jiġi xprunat it-tkabbir ekonomiku fl-Unjoni permezz tal-innovazzjoni ***u għandu jevita l-eżodu ta' mhuh mill-Unjoni***. Għaldaqstant, bl-eċċezzjoni tal-membri taż-ŻEE, il-pajjiżi aderenti, il-pajjiżi kandidati u l-kandidati potenzjali, xi partijiet ***monobenefiċjarji*** tal-Programm jistgħu jiġu esklużi minn ftehim ta' assoċjazzjoni ma' xi pajjiż speċifiku, ***b'mod partikolari dawk dedikati lill-entitajiet privati***.
3. Il-ftehim ta' assoċjazzjoni għandu, meta jkun xieraq, jipprevedi ***u jfittex il-parteciċipazzjoni reċiproka*** ta' entitajiet legali stabbiliti fl-Unjoni fi programmi ekwivalenti tal-pajjiżi assoċjati b'konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti fih.
4. Il-kundizzjonijiet ***tal-ftehim ta' assoċjazzjoni*** li jiddeterminaw il-livell ta' kontribuzzjoni finanzjarja għandhom jiżguraw korrezzjoni awtomatika, ***kull sentejn***, ta' kwalunkwe żbilanċ meta mqabbla mal-ammont li entitajiet stabbiliti f'pajjiż assoċjat jirċievu permezz tal-parteciċipazzjoni fil-Programm, b'kunsiderazzjoni tal-ispejjeż fil-ġestjoni, l-eżekuzzjoni u l-operat tal-Programm.

4a. Il-kontribuzzjonijiet tal-pajjiżi assoċjati kollha għandhom ikunu inklużi fil-partijiet rilevanti tal-Programm dment li t-tqassim tal-baġit kif speċifikat fl-Artikolu 9(2) jiġi rrispettat. Il-Kummissjoni għandha tirrapporta lill-Kunsill u lill-Parlament waqt il-proċedura baġitarja annwali l-baġit totali ta' kull parti tal-Programm, filwaqt li tidentifika kull wiehed mill-pajjiżi assoċjati, kontribuzzjonijiet individwali u l-bilanċ finanzjarju tagħhom.

TITOLU II

REGOLI GĦAL PARTEĊIPAZZJONI U DISSEMINAZZJONI

KAPITOLU I

Dispożizzjonijiet ġenerali

Artikolu 13

Korpi ta' finanzjament u azzjonijiet diretti tal-JRC

1. Il-korpi ta' finanzjament jistgħu jitbiegħdu mir-regoli stabbiliti f'dan it-Titolu, **bl-eċċezzjoni tal-Artikoli 14, 15 u 16, f'każijiet ġustifikati debitament u** biss jekk dan ikun previst fl-att bażiku li jstabbilixxi l-korp ta' finanzjament jew fil-kompiti ta' implimentazzjoni baġitarja tiegħu jew, fil-każ ta' korpi ta' finanzjament skont l-Artikolu 62(1)(c)(ii), (iii) jew (v) tar-Regolament Finanzjarju, jekk huwa previst fil-ftehim ta' kontribuzzjoni u l-htigiet speċifiċi operattivi tagħhom jew jekk in-natura tal-azzjoni tirrikjedi hekk.
2. Ir-regoli stabbiliti f'dan it-Titolu m'għandhomx japplikaw għal azzjonijiet diretti mwettqa mill-JRC.

Artikolu 14

Azzjonijiet eligibbli **u prinċipji etici**

1. Mingħajr preġudizzju **għall-paragrafu 2** ta' dan l-Artikolu, huma biss l-azzjonijiet li jimplementaw l-oġettivi msemmija fl-Artikolu 3 li għandhom ikunu eligibbli għal finanzjament.

L-oqsma ta' riċerka li ġejjin m'għandhomx jiġu ffinanzjati:

- (a) attivitajiet immirati lejn il-klonazzjoni umana għal skopijiet riproduttivi;
 - (b) attivitajiet maħsuba biex jimmodifikaw il-wirt ġenetiku tal-bnedmin, li jistgħu jwasslu biex tibdiliet bħal dawn isiru ereditarji¹;
-
- (c) attivitajiet intenzjonati li johlqu embrijuni umani għall-iskop ta' riċerka jew għall-iskop ta' akkwist taċ-ċelloli staminali biss, inkluż b'mezzi ta' trasferiment tan-nuklei taċ-ċelloli somatiċi.

2. Ir-riċerka fuq iċ-ċelloli staminali umani, kemm adulti kif ukoll tal-embrijuni, tista' tiġi ffinanzjata, iżda din tiddependi kemm fuq il-kontenut tal-proposta xjentifika kif ukoll fuq il-qafas legali tal-Istati Membri involuti. M'għandux jingħata finanzjament, **la fl-UE u lanqas barra l-UE**, għal attivitajiet ta' riċerka li huma pprojbiti fl-Istati Membri kollha. Edda attività m'għandha tingħata finanzjament fi Stat Membru fejn tali attività hija pprojbita.

Artikolu 15

Etika²

1. L-azzjonijiet imwettqa taht il-Programm għandhom ikunu konformi mal-prinċipji etiċi u l-leġislazzjoni rilevanti nazzjonali, tal-Unjoni u internazzjonali, inklużi l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea u l-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u l-Protokolli Supplementari tagħha.

Attenzjoni partikolari għandha tingħata lill-prinċipju tal-proporzjonalità, id-dritt għall-privatezza, id-dritt għall-protezzjoni tad-data personali, id-dritt għall-integrità fiżika u mentali ta' persuna, id-dritt għan-nondiskriminazzjoni, **il-htieġa** li jiġu zgurati **l-harsien tal-ambjent u** livelli għoljin ta' protezzjoni tas-saħħa umana.

¹ Ir-riċerka relatata mat-trattament tal-kanċer tal-gonadi tista' tiġi ffinanzjata

² **Sogġett għall-att legali finali, il-Kummissjoni tohroġ dikjarazzjoni rigward ir-riċerka dwar iċ-ċelloli staminali embrijonali tal-bniedem bħal f'H2020 (Dikjarazzjoni 2013 / C 373/02).**

2. Entitajiet li jipparteċipaw fl-azzjoni għandhom jipprovdu:
- (a) awtovalutazzjoni tal-etika li tidentifika u tagħti d-dettalji prevedibbli kollha relatati ma' kwistjonijiet ta' etika b'rabta mal-objettiv, l-implimentazzjoni u l-impatt probabbli tal-attivitajiet li se jiġu ffinanzjati, inkluż konferma ta' konformità mal-paragrafu 1, u deskrizzjoni ta' kif din se tiġi żgurata;
 - (b) konferma li l-attivitajiet se jikkonformaw mal-Kodiċi ta' Kondotta Ewropea għall-Integrità tar-Riċerka ppubblikata mill-Akkademji Ewropej kollha u li l-ebda attività eskluża mill-finanzjament ma tkun se titwettaq;
 - (c) għall-attivitajiet imwettqa barra l-Unjoni, konferma li l-istess attivitajiet kieku kienu jithallew jitwettqu f'xi Stat Membru; u
 - (d) għall-attivitajiet li jagħmlu użu minn ċelloli staminali embrijonali tal-bniedem, kif adatt, dettalji tal-mizuri ta' liċenzjar u ta' kontroll li għandhom jittiehdu mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri kkonċernati kif ukoll dettalji tal-approvazzjonijiet rigward l-etika li għandhom jinkisbu qabel jibdew l-attivitajiet ikkonċernati.
3. Il-proposti għandhom jiġu skrinjati b'mod sistematiku sabiex jiġu identifikati dawk l-azzjonijiet li jqajmu kwistjonijiet ta' etika kumplessi jew serji u jissottomettuhom għal valutazzjoni tal-etika. Il-valutazzjoni tal-etika għandha titwettaq mill-Kummissjoni dment li ma tkunx iddelegata lill-korp ta' finanzjament. Għal azzjonijiet li jinvolvu l-użu ta' ċelloli staminali embrijonali tal-bniedem jew embrijuni tal-bniedem, valutazzjoni tal-etika għandha tkun mandatorja. Eżamijiet u valutazzjonijiet tal-etika għandhom jitwettqu bl-appoġġ ta' esperti tal-etika. Il-Kummissjoni u l-korpi ta' finanzjament għandhom jiżguraw it-trasparenza tal-proċeduri tal-etika *mingħajr preġudizzju għall-kunfidenzjalità tal-kontenut tal-proċedura*.
4. Entitajiet li jipparteċipaw fl-azzjoni għandhom jiksibu l-approvazzjonijiet kollha jew dokumenti mandatorji oħra mingħand il-kumitati tal-etika rilevanti lokali nazzjonali jew korpi oħra bħall-awtoritajiet tal-protezzjoni tad-data qabel jinbdew l-attivitajiet rilevanti. Dawk id-dokumenti għandhom jinżammu mażżuna u jiġu pprovduti lill-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament meta jintalbu.

5. Jekk ikun xieraq, kontrolli tal-etika għandhom jitwettqu mill-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament. Għal kwistjonijiet ta' etika kumplessi jew serji, il-kontrolli għandhom jitwettqu mill-Kummissjoni dment li ma jkunux iddelegati lill-korp ta' finanzjament.

Kontrolli tal-etika għandhom jitwettqu bl-appoġġ ta' esperti tal-etika.

6. Azzjonijiet li **ma jissodisfawx ir-rekwiżiti tal-etika msemmija fil-paragrafi 1-4, u għalhekk** mhumiex etikament aċċettabbli, **għandhom** jiġu miċhuda jew terminati ladarba l-inaċċettabilità etika tkun giet stabbilita.

Artikolu 16

Sigurtà

1. L-azzjonijiet imwettqa taħt il-Programm għandhom jikkonformaw mar-regoli applikabbli dwar is-sigurtà u b'mod partikolari r-regoli dwar il-protezzjoni tal-informazzjoni klassifikata kontra żvelar mhux awtorizzat, inkluża l-konformità ma' kwalunkwe liġi nazzjonali u tal-Unjoni rilevanti. Fil-każ ta' riċerka mwettqa barra l-Unjoni bl-użu u/jew bil-ġenerazzjoni ta' informazzjoni klassifikata, huwa meħtieġ li, minbarra l-osservanza ta' dawn ir-rekwiżiti, jiġi konkluż ftehim ta' sigurtà bejn l-Unjoni u l-pajjiż terz li fih titwettaq ir-riċerka.
2. Meta jkun xieraq, il-proposti għandhom jinkludu awtovalutazzjoni tas-sigurtà li tidentifika kwalunkwe kwistjoni tas-sigurtà u tiddekrivi kif dawn il-kwistjonijiet se jiġu indirizzati sabiex tiġi ssodisfata l-liġi nazzjonali u tal-Unjoni rilevanti.
3. Meta jkun xieraq, il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament għandhom iwettqu skrutinju tas-sigurtà għall-proposti li jqajmu kwistjonijiet tas-sigurtà.
4. Meta jkun xieraq, l-azzjonijiet għandhom ikunu konformi mad-Deċiżjoni (UE, Euratom) 2015/444/KE, u r-regoli ta' implimentazzjoni tagħha.
5. Entitajiet li jipparteċipaw fl-azzjoni għandhom jiżguraw protezzjoni kontra żvelar mhux awtorizzat ta' informazzjoni klassifikata użata u/jew iġġenerata mill-azzjoni. Għandhom jagħtu prova tal-approvazzjoni tas-sigurtà tal-persunal u/jew tal-facilità mill-awtoritajiet tas-sigurtà nazzjonali rilevanti, qabel il-bidu tal-attivitajiet ikkonċernati.

6. Jekk esperti esterni jkollhom jittrattaw informazzjoni klassifikata, l-approvazzjoni tas-sigurtà adatta għandha tkun meħtieġa qabel jinħatru dawk l-esperti.
7. Meta jkun xieraq, il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament jistgħu jwettqu kontrolli tas-sigurtà.

■ Azzjonijiet li ma jikkonformawx mar-regoli tas-sigurtà **skont dan l-Artikolu** jistgħu jiġu miċhuda jew terminati fi kwalunkwe mument.

KAPITOLU II

Għotjiet

Artikolu 17

Għotjiet

Għotjiet li jaqgħu taħt il-Programm għandhom jingħataw u jiġu ġestiti skont it-Titolu VIII tar-Regolament Finanzjarju, sakemm mhux speċifikat mod ieħor f'dan il-Kapitolu.

Artikolu 18

Entitajiet eliġibbli għall-partecipazzjoni

1. Kwalunkwe entità legali, irrispettivament mill-post fejn ġiet stabbilita, **inklużi entitajiet ġuridiċi minn pajjiżi terzi mhux assoċjati** jew organizzazzjoni internazzjonali, tista' tipparteċipa f'azzjonijiet taħt il-Programm, diment li l-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan ir-Regolament ikunu ġew issodisfati flimkien ma' kwalunkwe kundizzjoni oħra stabbilita fil-programm ta' hidma jew fis-sejha.
2. L-entitajiet għandhom ikunu parti minn konsorzju li għandu jinkludi mill-inqas tliet entitajiet ġuridiċi indipendenti stabbiliti fi Stat Membru ieħor jew f'pajjiż assoċjat u li mill-inqas wieħed minnhom ikun stabbilit fi Stat Membru, sakemm:
 - (a) il-programm ta' hidma ma jipprovdi mod ieħor jekk **debitament** iġġustifikat;
3. L-azzjonijiet ta' riċerka fil-fruntiera tal-Kunsill Ewropew tar-Riċerka (ERC), l-azzjonijiet tal-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni (EIC), l-azzjonijiet tat-taħriġ u l-mobilità jew azzjonijiet ta' kofinanzjament ta' programm jistgħu jiġu implimentati minn entità legali waħda jew aktar, li waħda minnhom trid tkun stabbilita fi Stat Membru jew pajjiż assoċjat **abbażi ta' ftehim konkluż f'konformità mal-Artikolu 12**.
4. Azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ jistgħu jiġu implimentati minn entità legali waħda jew aktar, li tista' tkun stabbilita fi Stat Membru, **jew** pajjiż assoċjat jew f'pajjiż terz ieħor.

5. Għal azzjonijiet relatati mal-assi strateġiċi, l-interessi, is-sigurtà jew l-awtonomija tal-Unjoni, il-programm ta' hidma jista' jipprevedi li l-partecipazzjoni tista' tkun limitata għal dawk l-entitajiet ġuridiċi stabbiliti fi Stati Membri biss, jew dawk l-entitajiet ġuridiċi stabbiliti f'pajjiżi assoċjati jew pajjiżi terzi oħra speċifikati flimkien mal-Istati Membri.
6. ***Fejn xieraq u debitament ġustifikat***, il-programm ta' hidma jista' jipprevedi kriterji ta' eliġibilità b'żieda ma' dawk stipulati fil-paragrafi 2, 3, 4, u 5 skont ir-rekwiżiti ta' politika speċifiċi jew skont in-natura u l-oġettivi tal-azzjoni, inkluż in-numru ta' entitajiet ġuridiċi, it-tip ta' entità ġuridika u l-post ta' stabbiliment.
7. Fil-każ ta' azzjonijiet li jibbenefikaw minn ammonti skont l-Artikolu ***II***, il-partecipazzjoni għandha tkun limitata għal entità ġuridika waħda stabbilita fil-ġurisdizzjoni tal-Awtorità Amministrattiva deleganti, hliet jekk ikun miftiehem mod ieħor mal-Awtorità ta' Ġestjoni u prevista fil-programm ta' hidma.
8. Fejn ikun indikat fil-programm ta' hidma, il-***JRC*** jista' jipparteċipa f'azzjonijiet.
9. Il-***JRC***, organizzazzjonijiet internazzjonali Ewropej tar-riċerka u entitajiet legali maħluqa skont il-liġi tal-Unjoni għandhom jitqiesu li huma stabbiliti fi Stat Membru differenti minn dawk li fihom huma stabbilit l-entitajiet legali oħra li qed jipparteċipaw fl-azzjoni.
10. Għall-azzjonijiet ta' riċerka fil-fruntiera, taħriġ u azzjonijiet ta' mobilità tal-Kunsill Ewropew tar-Riċerka (ERC) ***u fejn previst fil-programm ta' hidma*** l-azzjonijiet tat-taħriġ u l-mobilità, l-organizzazzjonijiet internazzjonali bil-kwartieri ġenerali fi Stat Membru jew pajjiż assoċjat għandhom jitqiesu li huma stabbiliti f'dan l-Istat Membru jew pajjiż assoċjat.

Għal partijiet oħra tal-Programm, l-organizzazzjonijiet internazzjonali għajr organizzazzjonijiet internazzjonali tar-riċerka Ewropea għandhom jitqiesu bhala stabbiliti f'pajjiż terz mhux assoċjat.

Artikolu 19

Entitajiet eliġibbli għall-finanzjament

1. Il-benefiċjarji huma eliġibbli għall-finanzjament jekk ikunu stabbiliti fi Stat Membru jew pajjiż assoċjat ***kif iddefinit fl-Artikolu 12.***

Fil-każ ta' azzjonijiet li jibbenefikaw minn ammonti skont l-Artikolu 11(3), huma biss l-entitajiet stabbiliti fil-ġurisdizzjoni tal-Awtorità Maniġerjali li deleganti li għandhom ikunu eligibbli għal finanzjament minn dawn l-ammonti.

1b. Fil-każ ta' pajjiżi bi dhul minn baxx sa medju u b'mod eċċezzjonali fil-każ ta' pajjiżi terzi ohrajn mhux assoċjati, dawn jistgħu jkunu eligibbli għall-fondi f'azzjoni jekk:

(a) il-pajjiżi terzi ikun identifikat fil-programm ta' hidma; kif ukoll

(b) il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament iqisu li l-partecipazzjoni tiegħu hija essenzjali għall-implimentazzjoni tal-azzjoni;

2. L-entitajiet stabbiliti f'pajjiżi terzi mhux assoċjati **iehor** għandhom **█** iħallsu l-ispejjeż tal-partecipazzjoni tagħhom. **Jistgħu jiġu stabbiliti ftehimiet tal-R&Ż bejn dawk il-pajjiżi terzi mhux assoċjati u l-Unjoni kull fejn jitqies li jkun utli, u jista' jiġi stabbilit mekkanizmu ta' kofinanzjament simili għal dawk maqbula fi hdan Orizzont 2020. Dawk il-pajjiżi għandhom jiżguraw aċċess reċiproku għall-entitajiet ġuridiċi tal-Unjoni għal dawk il-programmi ta' finanzjament RŻI tal-pajjiżi, kif ukoll reċiproċità f'aċċess miftuħ għar-riżultati xjentifiċi u d-data xjentifika u għal termini ġusti u ekwitabbli għad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali.**

█

█

3. Entitajiet affiljati huma eligibbli għall-finanzjament f'azzjoni jekk huma stabbiliti fi Stat Membru **jew** Pajjiż assoċjat **█**.

3a. Il-Kummissjoni għandha tirrapporta lill-Parlament u lill-Kunsill, filwaqt li tispeċifika, għal kull pajjiżi terzi mhux assoċjati l-ammont tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji tal-Unjoni pprovduti lill-entitajiet partecipattivi u l-ammont tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji pprovduti mill-istess pajjiżi lill-entitajiet tal-Unjoni li jippartecipaw fl-attivitajiet tagħhom.

Artikolu 20

Sejthiet għal proposti

1. Il-kontenut tas-sejhiet għal proposti **għall-azzjonijiet kollha** għandu jkun inkluż fil-programm ta' hidma.
- 2.
3. Jekk ikun meħtieġ biex jinkisbu l-oġġettivi tagħhom, is-sejhiet jistgħu jiġu ristretti, **f'kazijiet eċċezzjonali**, biex jiġu żviluppatti attivitajiet addizzjonali jew biex jiżdiedu sħab addizzjonali għal azzjonijiet eżistenti. **Barra minn hekk, il-programm ta' hidma jista' jipprevedi l-possibbiltà li entitajiet legali minn Stati Membri bi prestazzjoni baxxa fir-R&I jingħaqdu f'azzjonijiet kollaborattivi tar-R&I diġà magħżula, soġġett għall-qbil tal-konsorzju rispettiv u diment li l-entitajiet legali minn tali Stati Membri mhumiex diġà qed jipparteċipaw fih.**
4. Sejha għal proposti mhijiex meħtieġa għal azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ jew azzjonijiet ta' kofinanzjament ta' programm li:
 - (a) jridu jitwettqu mill-**JRC** jew l-entitajiet ġuridiċi identifikati fil-programm ta' hidma; kif ukoll
 - (b) ma jaqgħux fi hdan il-kamp tal-applikazzjoni ta' sejha għal proposti, **f'konformità mal-Artikolu 195(e) tar-Regolament Finanzjarju.**
5. Il-programm ta' hidma għandu jispeċifika s-sejhiet li għalihom ser jingħataw "Sigilli ta' Eċċellenza". B'awtorizzazzjoni minn qabel mill-applikant, l-informazzjoni li tikkonċerna l-applikazzjoni u l-evalwazzjoni jistgħu jiġu kondivizi ma' awtoritajiet finanzjarji interessati, soġġett għall-konklużjoni ta' ftehimiet ta' konfidenzjalità.

Artikolu 21

Sejhiet kongunti

Il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament jista' johroġ sejha kongunta għal proposti ma':

- (a) pajjiżi terzi, inklużi l-organizzazzjonijiet jew l-aġenziji xjentifiċi u teknoloġiċi ta' tagħhom;
- (b) organizzazzjonijiet internazzjonali;
- (c) entitajiet legali mingħajr skop ta' qligħ.

Fil-każ ta' sejha kongunta, ***il-konsorzji li japplikaw għandhom jissodisfaw ir-rekwiżiti previsti fl-Artikolu 18 ta' dan ir-Regolament u*** għandhom jiġu stabbiliti proċeduri kongunti għall-għażla u għall-evalwazzjoni tal-proposti. Il-proċeduri għandhom jinvolvu grupp bilanċjat ta' esperti mahtura minn kull parti.

Artikolu 22

L-akkwist prekommerċjali u l-akkwist ta' soluzzjonijiet innovattivi

1. L-azzjonijiet jistgħu jinvolvu jew ikollhom bħala l-għan primarju tagħhom l-akkwist prekommerċjali jew l-akkwist pubbliku ta' soluzzjonijiet innovattivi li għandhom jitwettqu mill-benefiċjarji li huma awtoritajiet kontraenti jew entitajiet kontraenti kif definiti fid-Direttivi 2014/24/UE¹, 2014/25/UE² u 2009/81/KE³.

2. Il-proċeduri tal-akkwist:

- (a) għandhom ikunu konformi mal-prinċipji ta' trasparenza, nondiskriminazzjoni, trattament ugwali, ġestjoni finanzjarja tajba, proporzjonalità u regoli tal-kompetizzjoni;
- (b) għal akkwist prekommerċjali, ***fejn xieraq u mingħajr preġudizzju għall-prinċipji elenkati fil-punt (a), tista' tintuża proċedura ssimplifikata u/jew aċċellerata, u*** jistgħu jipprevedu kundizzjonijiet speċifiċi bħal li l-post tal-prestazzjoni tal-attivitajiet akkwistati jiġi limitat għat-territorju tal-Istati Membri u ***tal-Pajjiżi Assoċjati.***

¹ Id-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist pubbliku u li tħassar id-Direttiva 2004/18/KE (ĠU L 94, 28.03.2014, p. 65).

² Id-Direttiva 2014/25/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist minn entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali u li tħassar id-Direttiva 2004/17/KE (ĠU L 94, 28.03.2014, p. 243).

³ Id-Direttiva 2009/81/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar il-koordinazzjoni tal-proċeduri għall-ghoti ta' ċerti kuntratti tax-xogħol, kuntratti ta' forniment u kuntratti ta' servizzi mill-awtoritajiet kontraenti jew entitajiet fl-oqsma tad-difiża u s-sigurtà u li temenda d-Direttivi 2004/17/KE u 2004/18/KE (ĠU L 216 20.08.2009 p. 76).

- (c) jistgħu jawtorizzaw l-ghoti ta' kuntratti multipli fi hdan l-istess procedura (provenjenza multipla); kif ukoll
 - (d) għandhom jipprevedu l-ghoti tal-kuntratti lill-offerta(i) li toffri l-ahjar valur għall-flus waqt li tiżgura nuqqas ta' kunflitt ta' interess.
3. Il-kuntrattur li jiġġenera riżultati fl-akkwist prekummerċjali għandu jkollu s-sjeda mill-inqas tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali involuti. L-awtoritajiet kontraenti għandhom mill-inqas igawdu d-dritt tal-aċċess mingħajr ħlas ta' drittijiet għar-riżultati għall-użu tagħhom proprju u d-dritt li jagħtu, jew jirrikjedu lill-kuntrattur li jipparteċipaw li jagħtu, liċenzji mhux esklussivi lil partijiet terzi biex jużaw ir-riżultati għall-awtorità kontraenti taħt kundizzjonijiet ġusti u raġonevoli mingħajr ebda dritt ta' subliċenzjar. Jekk kuntrattur jonqos milli jisfrutta b'mod kummerċjali r-riżultati fi żmien perjodu partikolari wara l-akkwist prekummerċjali kif identifikat fil-kuntratt, l-awtoritajiet kontraenti, **wara li jkunu kkonsultaw il-kuntrattur dwar ir-raġunijiet għan-nuqqas ta' sfruttament**, jistgħu jirrikjeduh li jittrasferixxi kwalunkwe sjeda tar-riżultati lill-awtoritajiet kontraenti.

Artikolu 24

Il-kapaċità finanzjarja tal-applikanti

1. ***Barra mill-eċċezzjonijiet imsemmija*** fl-Artikolu 198(5) tar-Regolament Finanzjarju, il-kapaċità finanzjarja għandha tiġi vverifikata biss għall-koordinatur u biss jekk il-finanzjament mitlub mill-Unjoni għall-azzjoni jkun ugwali għal jew aktar minn EUR 500 000.
2. Madankollu, jekk ikun hemm raġunijiet li jwasslu biex tiġi ddubitata l-kapaċità finanzjarja jew jekk ikun hemm riskju akbar minħabba l-partiċipazzjoni f'diversi azzjonijiet li jkunu għaddejjin iffinanzjati mill-programmi tal-Unjoni għar-riċerka u l-innovazzjoni, il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament għandu jivverifika wkoll il-kapaċità finanzjarja tal-applikanti l-oħra jew tal-koordinaturi taħt il-limitu msemmi fil-paragrafu 1.
3. Jekk il-kapaċità finanzjarja hija strutturalment garantita minn entità legali oħra, il-kapaċità finanzjarja ta' din tal-aħħar għandha tiġi verifikata.

4. F'każ ta' nuqqas ta' kapacità finanzjarja, il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament jistgħu jagħmlu l-partecipazzjoni kundizzjonali fuq l-ghoti ta' dikjarazzjoni dwar obbligazzjoni in solidum minn entità affiljata.
5. Il-kontribuzzjoni lejn il-Mekkanizmu ta' Assikurazzjoni Reċiproka li hija stipulata fl-Artikolu 33 għandha titqies bħala garanzija suffiċjenti skont l-Artikolu 152 tar-Regolament Finanzjarju. L-ebda garanzija jew sigurtà addizzjonali ma tista' tiġi aċċettata minn benefiċjarji jew imposta fuqhom.

Artikolu 25

Kriterji tal-ghotja *u tal-ghażla*

1. Proposta għandha tiġi evalwata abbażi tal-kriterji tal-ghotja li ġejjin:
 - (a) l-eċċellenza;
 - (b) l-impatt;
 - (c) il-kwalità u l-effiċjenza tal-implimentazzjoni.
2. Il-kriterju msemmi fil-punt (a) tal-paragrafu 1 biss għandu japplika għall-proposti għall-azzjonijiet ta' riċerka fil-fruntiera tal-ERC.
3. Il-programm ta' hidma għandu jistabbilixxi aktar dettalji tal-applikazzjoni tal-kriterji tal-ghotja stabbiliti fil-paragrafu 1, ***inklużi l-piżijiet***, il-limiti ***u fejn rilevanti r-regoli biex jiġu trattati proposti ex-aequo, filwaqt li jitqiesu l-objettivi tas-sejha għal proposti. Il-kundizzjonijiet biex jiġu ttrattati proposti ex-aequo jistgħu jinkludu, iżda mhumiex limitati, għall-kriterji li ġejjin: SMEs, ġeneru, diversità ġeografika.***
- 3a. ***Il-Kummissjoni u l-korpi ta' finanzjament l-oħra għandhom iqisu l-possibbiltà ta' proċedura ta' sottomissjoni f'żewġ stadji u, fejn adatt, proposti anonimizati jistgħu jiġu evalwati matul l-ewwel stadju ta' evalwazzjoni abbażi ta' kriterju tal-ghoti jew diversi kriterji msemmija fil-paragrafu 1.***

Artikolu 26

Evalwazzjoni

1. Il-proposti għandhom jiġu evalwati mill-kumitat evalwattiv li **għandu** jkun kompost minn esperti indipendenti esterni.

Fil-każ tal-attivitajiet, il-missjonijiet tal-EIC, u f'każijiet debitament ġustifikati fil-programm ta' hidma adottat mill-Kummissjoni, il-kumitat evalwattiv jista' jkun kompost parzjalment jew, fil-każ ta' azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ, parzjalment jew kollu kemm huwa minn rappreżentanti tal-Istituzzjonijiet tal-Unjoni jew korpi kif imsemmija fl-Artikolu 150 tar-Regolament Finanzjarju.

Il-*proċess* ta' evalwazzjoni jista' jiġi *segwit* minn *osservaturi* indipendenti.

2. **Kull meta jkun applikabbli**, il-kumitat evalwattiv għandu jikklassifika l-proposti li għaddew mil-limiti applikabbli, skont:

- (a) it-tabella tal-valutazzjoni;
- (b) il-kontribuzzjoni tagħhom għall-ksib ta' oġettivi tal-politika speċifiċi, inkluż il-kontribuzzjoni ta' portafoll konsistenti ta' proġetti *prinċipalment għal attivitajiet tal-pathfinder tal-EIC, missjonijiet, u f'każijiet ohra debitament ġustifikati, kif stabbilit fil-programm ta' hidma adottat mill-Kummissjoni fid-dettall.*

*Fil-każ tal-attivitajiet tal-EIC, missjonijiet, u f'każijiet ohra debitament ġustifikati kif stabbiliti fil-programm ta' hidma adottat mill-Kummissjoni fid-dettall, il-kumitat evalwattiv jista' wkoll jipproponi ■ aġġustamenti għall-proposti sa fejn huwa meħtieġ għall-konsistenza tal-*approċċ* tal-portafoll. Dawn l-aġġustamenti għandhom ikunu f'konformità mal-kundizzjonijiet għall-parteeċipazzjoni u jikkonformaw mal-prinċipju tat-trattament indaqs. Il-Kumitat tal-Programm għandu jiġi infurmat b'dawn il-każijiet.*

- 2a. *Il-proċess ta' evalwazzjoni għandu jiġi mfassal biex jevita kwalunkwe kunflitt ta' interess u preġudizzju. It-trasparenza tal-kriterji tal-evalwazzjoni u tal-metodu ta' punteġġ tal-proposta għandha tkun garantita.*

3. *F'konformità mal-Artikolu 200(7) tar-Regolament Finanzjarju, l-applikanti għandhom jirċievu reazzjonijiet fl-istadji kollha tal-evalwazzjoni u, fejn applikabbli, ir-raġunijiet għaċ-ċaħda.*

4. *L-entitajiet legali stabbiliti fi Stati Membri bi prestazzjoni baxxa fir-R&I li pparteċipaw b'suċċess fil-komponent "Twessigh tal-Parteċipazzjoni u l-Kondiviżjoni tal-Eċċellenza" għandhom jirċievu, fuq talba, rekord ta' din li il-partiċipazzjoni li jista' jakkumpanja l-proposti għall-partijiet kollaborattivi tal-programm li jikkoordinaw.*

Artikolu 27

Proċedura ta' rieżami ta' evalwazzjoni, mistoqsijiet u lmenti

1. Applikant jista' jitlob reviżjoni ta' evalwazzjoni jekk jikkonsidra li l-proċedura ta' evalwazzjoni applikabbli ma ġietx applikata b'mod korrett għall-applikazzjoni tiegħu¹.
 2. Reviżjoni ta' evalwazzjoni tapplika biss għall-aspetti proċedurali tal-evalwazzjoni, mhux għall-evalwazzjoni tal-merti tal-proposta.
- 2a. *Talba għal reviżjoni għandha tkun relatata ma' proposta speċifika u għandha tiġi sottomessa fi żmien 30 jum wara l-komunikazzjoni tar-riżultati tal-evalwazzjoni.*

Il-kumitat tar-reviżjoni tal-evalwazzjoni għandu jagħti opinjoni tal-aspetti proċedurali u għandu jiġi presedut u jinkludi persunal tal-Kummissjoni jew tal-korp ta' finanzjament rilevanti li ma kinux involuti fl-evalwazzjoni tal-proposti. Il-kumitat jista' jirrakkomanda wahda minn dawn li ġejjin:

- (a) *evalwazzjoni mill-ġdid tal-proposta primarjament minn evalwaturi mhux involuti fl-evalwazzjoni preċedenti;*
- (b) *konferma tal-evalwazzjoni inizjali.*

3. Reviżjoni ta' evalwazzjoni ma għandhiex iddewwem il-proċess tal-għażla għall-proposti li mhumiex soġġetti għal rieżami.
- 3a. *Il-Kummissjoni għandha tiżgura l-eżistenza ta' proċedura għal partiċipanti biex ikunu jistgħu jagħmlu mistoqsijiet u lmenti diretti dwar l-involviment tagħhom*

¹ *Il-proċedura ser tiġi spjegata f'dokument ippubblikat qabel il-bidu tal-proċess ta' evalwazzjoni.*

f'Orizzont Ewropa. L-informazzjoni dwar kif wiehed għandu jirreġistra l-mistoqsijiet jew l-ilmenti għandha ssir disponibbli online b'mod faċli.

Artikolu 28

Żmien għall-ghotja

1. B'deroga mill-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 194(2) tar-Regolament Finanzjarju, il-perjodi li ġejjin għandhom japplikaw:
 - (a) biex jiġu infurmati l-applikanti kollha bir-riżultat tal-evalwazzjoni tal-applikazzjoni tagħhom, perjodu massimu ta' hames xhur mid-data finali għas-sottomissjoni tal-proposti kompluti;
 - (b) biex jiġu ffirmati l-ftehimiet tal-ghotja mal-applikanti, perjodu massimu ta' tmien xhur mid-data finali għas-sottomissjoni tal-proposti kompluti.

2. Il-programm ta' hidma ■ jista' jistabbilixxi perjodi iqsar.
3. Minbarra l-eċċezzjonijiet stabbiliti fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 194(2) tar-Regolament Finanzjarju, il-perjodi msemmija fil-paragrafu 1 jistgħu jinqabzu fil-każ ta' azzjonijiet tal-ERC, missjonijiet u meta l-azzjonijiet ikunu sottomessi għal valutazzjoni tas-sigurtà jew tal-etika.

Artikolu 29

Implimentazzjoni tal-ghotja

1. Jekk benefiċjarju jonqos milli jikkonforma mal-obbligi tiegħu rigward l-implimentazzjoni teknika tal-azzjoni, il-benefiċjarji l-oħra għandhom jikkonformaw ma' dawk l-obbligi mingħajr finanzjament tal-Unjoni addizzjonali, sakemm ma jkunux espressament meħlusa minn dak l-obbligu. Ir-responsabbiltà finanzjarja ta' kull benefiċjarju għandha tkun limitata għad-dejn proprju tiegħu, soġġett għad-dispożizzjonijiet relatati mal-Mekkanizmu ta' Assikurazzjoni Reċiproka.

2. Il-ftehim tal-ghotja jista' jistabbilixxi stadji importanti u hlas parzjali ta' prefinanzjament relatat. Jekk l-istadji importanti ma jintlaħqux, l-azzjoni tista' tiġi sospiza, emendata jew, ***jekk debitament iġġustifikata***, itterminata.
3. L-azzjoni tista' tiġi terminata wkoll meta r-riżultati mistennija jkunu tilfu r-rilevanza tagħhom għall-Unjoni minhabba raġunijiet xjentifiċi ***jew teknoloġiċi, jew fil-każ tal-aċċelleratur tal-EIC, anke minhabba*** raġunijiet ekonomiċi, ***jew*** fil-każ tal-EIC u l-missjonijiet ***minhabba*** r-rilevanza tagħhom bħala parti minn portafoll ta' azzjonijiet. ***Il-Kummissjoni trid tgħaddi minn proċedura mal-koordinatur tal-azzjoni u jekk xieraq mal-esperti esterni qabel ma tiddeċiedi li twaqqaf azzjoni, f'konformità mal-Artikolu 133 tar-Regolament Finanzjarju.***

Artikolu 29a

Mudell ta' Ftehim ta' Ghotja

1. ***Il-Kummissjoni għandha, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri, tfassal mudelli ta' ftehimiet ta' ghotja bejn il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti u l-benefiċjarji f'konformità ma' dan ir-Regolament. Jekk tkun meħtieġa modifika sinifikanti tal-mudell ta' ftehim dwar l-ghotja, fost oħrajn, fid-dawl ta' aktar semplifikazzjoni għall-benefiċjarji, il-Kummissjoni għandha, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri, tirvedih kif adatt.***
2. ***Il-ftehim ta' ghotja għandu jistabbilixxi d-drittijiet u l-obbligi tal-parteciċipanti u jew tal-Kummissjoni jew tal-korp ta' finanzjament rilevanti f'konformità ma' dan ir-Regolament. Għandu jistabbilixxi wkoll id-drittijiet u l-obbligi ta' entitajiet ġuridiċi li jsiru benefiċjarji matul l-implimentazzjoni tal-azzjoni, kif ukoll ir-rwol u l-kompiti ta' koordinatur ta' konsorzju.***

Artikolu 30

Ir-rati ta' finanzjament

1. Rata unika ta' finanzjament għal kull azzjoni għandha tapplika għall-attivitajiet kollha li tiffinanzja. Ir-rata massima **għal kull azzjoni** għandha tiġi stabbilita fil-programm ta' hidma.
2. Il-programm jista' jirrimborza sa 100 % tal-ispejjeż totali eliġibbli tal-azzjoni, hlied għal:
 - (a) azzjonijiet ta' innovazzjoni: sa 70 % tal-ispejjeż eliġibbli totali għal entitajiet ġuridiċi mingħajr skop ta' qligħ, hlied meta l-Programm jista' jirrimborza sa 100 % tal-ispejjeż eliġibbli totali;
 - (b) azzjonijiet ta' kofinanzjament ta' programm: mill-inqas 30 % tal-ispejjeż totali eliġibbli, u f'kazijiet identifikati u ġġustifikati kif meħtieġ sa 70 %.
3. Ir-rati ta' finanzjament determinati f'dan l-Artikolu għandhom japplikaw ukoll fil-każ ta' azzjonijiet fejn il-finanzjament ikun iffissat b'rata fissa, fuq skala ta' kostijiet unitarji jew bħala somma f'daqqa għall-azzjoni shiħa jew għal parti minnha.

Artikolu 31

Kostijiet indiretti

1. Kostijiet eliġibbli indiretti għandhom jiġu stabbiliti bl-applikazzjoni ta' rata fissa ta' 25 % tal-kostijiet eliġibbli diretti totali, esklużi l-kostijiet eliġibbli diretti għal subkuntratti, appoġġ finanzjarju għal partijiet terzi u kwalunkwe kost ta' unità jew somma ta' darba li jinkludu kostijiet indiretti.

Fejn jixraq, spejjeż indiretti inkluzi fl-ispejjeż unitarji jew somom f'daqqa għandhom jiġu kkalkulati billi tintuza r-rata fissa stabbilita fil-paragrafu 1, hlied għal spejjeż unitarji fil-każ ta' merkanzija u servizzi fatturati internament li għandhom jiġu kkalkulati abbażi tal-ispejjeż attwali, skont il-**prattika** tal-kontabbiltà tal-ispejjeż tas-soltu tal-benefiċjarji.

2. Madankollu, jekk previst fil-programm ta' hidma l-kostijiet indiretti jistgħu jiġu dikjarati bhala somma ta' darba jew kostijiet ta' unità.

Artikolu 32

Kostijiet eliġibbli

1. B'zieda mal-kriterji stabbiliti fl-Artikolu **186** tar-Regolament Finanzjarju, għal benefiċjarji b'remunerazzjoni bbażata fuq il-proġett, il-kostijiet tal-persunal huma eliġibbli sar-remunerazzjoni li persuna tithallas għal xogħol fi proġetti ***tar-R&I*** ffinanzjati minn skemi nazzjonali ***inkluż imposti tas-sigurtà soċjali u kostijiet ohra marbuta mar-remunerazzjoni tal-persunal assenjat għall-azzjoni, li jirriżultaw mil-liġi nazzjonali jew mill-kuntratt ta' impjeg.***

Mezzi ta' rimunerazzjoni bbażati fuq il-proġetti ta' rimunerazzjoni marbuta mal-partecipazzjoni ta' persuna fi proġetti jkunu parti mill-prattiki normali ta' remunerazzjoni tal-benefiċjarju u jithallsu b'mod konsistenti.

2. B'deroga mill-Artikolu 190(1) tar-Regolament Finanzjarju, il-kostijiet tar-rizorsi li jithallsu minn partijiet terzi permezz ta' kontribuzzjonijiet in natura għandhom ikunu eliġibbli, sal-kostijiet eliġibbli diretti tal-parti terza.
3. B'deroga mill-Artikolu 192 tar-Regolament Finanzjarju, id-dhul iġġenerat mill-użu tar-rizultati ma għandux jitqies bhala dhul tal-azzjoni.
- 3a. ***Il-benefiċjarji jistgħu jużaw il-prattiki kontabilistiċi normali tagħhom biex jidentifikaw u jiddikjaraw il-kostijiet imġarrba b'rabta ma' azzjoni f'konformità mat-termini u l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-ftehim ta' ghotja, skont dan ir-Regolament u l-Artikolu 186 tar-Regolament Finanzjarju.***
4. B'deroga mill-Artikolu 203(4) tar-Regolament Finanzjarju, ċertifikat dwar ir-rendikonti finanzjarji għandu jkun obligatorju mal-pagament tal-bilanċ, jekk l-ammonti mitluba bhala spejjeż reali u l-ispejjeż unitarji kkalkulati skont il-prattiki tal-kontabbiltà tas-soltu jkunu ugwali jew aktar minn EUR 325,000.

Ċertifikati dwar dikjarazzjonijiet finanzjarji jistgħu jingħataw minn awditur estern approvat jew, fil-każ ta' korpi pubbliċi, jinhareg minn uffiċjal pubbliku kompetenti u indipendenti skont l-Artikolu 203(4) tar-Regolament Finanzjarju.

- 4a. *Fejn xieraq, għall-ghotjiet ta' taħriġ u mobilità tal-MSCA, il-kontribuzzjoni tal-UE għandha tqis kif xieraq kwalunkwe spiża addizzjonali tal-benefiċjarju relatata mal-liv tal-maternità jew tal-ġenituri, il-liv għal mard, il-liv speċjali jew il-bidla fir-reklutaġġ tal-organizzazzjoni ospitanti jew fl-istatus ta' familja tar-riċerkatur matul il-perjodu ta' validità tal-ftehim ta' ghotja.*
- 4b. *Il-kostijiet relatati mal-aċċess miftuħ, inklużi l-pjanijiet ta' ġestjoni tad-data, għandhom ikunu eliġibbli għal rimborż kif stipulat aktar fil-ftehim ta' ghotja.*

Artikolu 33

Mekkanizmu tal-Assikurazzjoni Reċiproka

1. Mekkanizmu tal-Assikurazzjoni Reċiproka (il-"Mekkanizmu") huwa b'dan stabbilit u għandu jissostitwixxi u jieħu post il-fond imwaqqaf skont l-Artikolu 38 tar-Regolament (KE) Nru 1290/2013. Il-Mekkanizmu għandu jkopri r-riskju assoċjat man-nuqqas ta' rkupru ta' somom dovuti mill-benefiċjarji:
 - (a) lill-Kummissjoni taħt id-Deciżjoni Nru 1982/2006/KE,
 - (b) lill-Kummissjoni u korpi tal-Unjoni taħt "Orizzont 2020",
 - (c) lill-Kummissjoni u korpi ta' finanzjament taħt il-Programm.Il-kopertura tar-riskju rigward il-korpi ta' finanzjament imsemmija fil-punt c) tal-ewwel subparagrafu tista' tiġi implimentata permezz ta' sistema ta' kopertura indiretta stabbilita fil-ftehim applikabbli filwaqt li titqies in-natura tal-korp ta' finanzjament.
2. Il-Mekkanizmu għandu jiġi ġestit mill-Unjoni, irrappreżentata mill-Kummissjoni li tagixxi bhala aġent eżekuttiv. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi regoli speċifiċi għat-thaddim tal-**Mekkanizmu**.
3. Il-benefiċjarji għandhom jagħmlu kontribuzzjoni ta' 5% tal-finanzjament tal-Unjoni għall-azzjoni. Abbażi ta' evalwazzjonijiet perjoċiċi **trasparenti**, din il-kontribuzzjoni tista' tittella'

mill-Kummissjoni sa 8 % jew tista' titnaqqas inqas minn 5 %. Il-kontribuzzjoni tal-benefiċjarji għall-Mekkanizmu *għandha* tiġi kkompensata mill-prefinanzjament inizjali u tithallas lill-*Mekkanizmu* f'isem il-benefiċjarji, *u f'ebda ċirkostanza ma għandha taqbeż l-ammont tal-prefinanzjament inizjali*.

4. Il-kontribuzzjoni tal-benefiċjarji għandhom jintbagħtu lura mal-pagament tal-bilanċ.
5. Kwalunkwe ritorn finanzjarju ġġenerat mill-Mekkanizmu għandu jizjed mal-Mekkanizmu. Jekk ir-ritorn huwa insuffiċjenti, il-Mekkanizmu ma għandux jintervjeni u l-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament għandu jirkupra direttament mill-benefiċjarji jew partijiet terzi kwalunkwe ammont dovut.
6. L-ammonti rkuprati mill-Fond għandhom jikkostitwixxu dħul assenjat lill-Mekkanizmu fi ħdan it-tifsira tal-Artikolu 21(5) tar-Regolament Finanzjarju. Ladarba l-għotjiet kollha li r-riskju tagħhom huwa kopert direttament jew indirettament mill-Mekkanizmu jkunu ġew kompletati, kwalunkwe somma li jkun għad fadal għandha tiġi rkuprata mill-Kummissjoni u mdahhla fil-baġit tal-Unjoni, soġġett għad-deċiżjonijiet tal-awtorità legiżlattiva.
7. Il-Mekkanizmu jista' jiġi *estiż* għall-benefiċjarji ta' kwalunkwe programm ieħor direttament amministrat mill-Unjoni. Il-Kummissjoni għandha tadotta modalitajiet għall-partecipazzjoni tal-benefiċjarji ta' programmi oħrajn.

Artikolu 34

Sjieda u protezzjoni

1. Il-benefiċjarji għandu jkollhom is-sjieda tar-rizultati li jiġġeneraw. Huma għandhom jiżguraw li kwalunkwe dritt tal-impjegati tagħhom jew ta' kwalunkwe parti oħra fir-rigward tar-rizultati jista' jiġi eżerċitat b'mod kompatibbli mal-obbligi tal-benefiċjarji f'konformità mat-termini u l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-ftehim tal-għotja.

Żewġ benefiċjarji jew aktar għandu jkollhom is-sjieda kongunta tar-rizultati jekk:

- (a) huma ġġenerawhom b'mod kongunt; kif ukoll
- (b) mhux possibbli li:
 - (i) tkun stabbilita l-kontribuzzjoni rispettiva ta' kull benefiċjarju,

jew

- (ii) tisseparahom meta tapplika għal, tikseb jew iżzomm il-protezzjoni tagħhom.

Is-sidien kongunti għandhom jaqblu bil-miktub dwar l-allokazzjoni u t-termini tal-eżerċizzju tas-sjieda kongunta tagħhom. Sakemm ma jiġix miftiehem mod ieħor ***fil-Ftehim tal-Konsorzju jew fil-ftehim ta' sjieda kongunta***, kull sid kongunt jista' jagħti liċenzji mhux esklussivi lil partijiet terzi sabiex jużaw ir-risultati pposseduti b'mod kongunt (mingħajr ebda dritt ta' subliċenzjar), jekk is-sidien kongunti l-oħra jingħataw avviz minn qabel u kumpens ġust u raġonevoli. Is-sidien kongunti jistgħu jaqblu bil-miktub li japplikaw sistema oħra minflok sjieda kongunta.

2. Il-benefiċjarji li jkunu rċevew finanzjament mill-Unjoni għandhom jiproteġu b'mod adegwat ir-risultati tagħhom jekk protezzjoni hija possibbli u ġġustifikata, waqt li jqisu l-kunsiderazzjonijiet kollha rilevanti, inklużi l-prospetti għal użu kummerċjali ***u kwalunkwe interess legittimu ieħor***. Meta jiddeċiedu fuq il-protezzjoni, il-benefiċjarji għandhom jikkunsidraw l-interessi legittimi tal-benefiċjarji l-oħra fl-azzjoni.

Artikolu 35

Użu u disseminazzjoni

1. ***Kull partecipant li jkun irċieva finanzjament mill-Unjoni għandu juża l-aqwa sforzi tiegħu biex juża r-risultati li jippossjedi, jew li jara li jiġu użati minn entità legali oħra.*** L-isfruttament jista' jsir direttament mill-benefiċjarji jew indirettament, b'mod partikolari permezz tat-trasferiment u l-liċenzjar tar-risultati skont l-Artikolu 36.

Il-programm ta' hidma jista' jipprevedi obbligi ta' sfruttament addizzjonali.

Jekk minkejja l-akbar sforzi tal-benefiċjarju sabiex jisfrutta r-risultati tiegħu direttament jew indirettament ebda sfruttament ma jseħh fi żmien perjodu partikolari kif identifikati fil-ftehim tal-għotja, il-benefiċjarju għandu juża pjattaforma elettronika xierqa kif identifikat fil-ftehim tal-għotja biex isib partijiet ikkonċernati halli jisfruttaw daww ir-risultati. Jekk ikun iġġustifikat abbażi ta' talba tal-benefiċjarju, dan l-obbligu jista' jiġi rinunzjat.

2. ***Il-benefiċjarji għandhom jiddisseminaw ir-risultati malli jkun fattibbli, f'format miftuħ għall-pubbliku***, soġġett għal kwalunkwe restrizzjoni minhabba l-protezzjoni tal-proprjeta intellettwali, ir-regoli tas-sigurtà jew l-interessi legittimi ■ .

Il-programm ta' hidma jista' jipprevedi obbligi ta' tixrid addizzjonali **filwaqt li jissalvagwardja l-interessi ekonomiċi u xjentifiċi tal-Unjoni**.

3. Il-benefiċjarji għandhom jiżguraw li l-aċċess miftuħ għall-pubblikazzjonijiet xjentifiċi japplika skont it-termini u l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-ftehim tal-għotja. B'mod partikolari, il-benefiċjarji għandhom jiżguraw li huma jew l-awturi jzommu biżżejjed drittijiet tal-proprjetà intellettuali sabiex jikkonformaw mar-rekwiżiti tagħhom ta' aċċess miftuħ.

Aċċess miftuħ għad-data tar-riċerka għandu jkun ir-regola ġenerali skont it-termini u l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-ftehim ta' għotja, **li jiżgura l-possibbiltà ta'** eċċezzjonijiet **skont il-prinċipju "miftuħ kemm jista' jkun, magħluq kemm meħtieġ"**, filwaqt li jittieħdu f'kunsiderazzjoni l-interessi legittimi tal-benefiċjarji **inkluż l-isfruttament kummerċjali** u kwalunkwe restrizzjoni, bħar-regoli tal-protezzjoni tad-data, **tal-privatezza, tal-kunfidenzjalità, tas-sigrieti kummerċjali, tal-interessi kompetittivi tal-Unjoni**, regoli tas-sigurtà jew regoli tal-proprjetà intellettuali.

Il-programm ta' hidma jista' jipprevedi **inċentivi jew** obbligi addizzjonali għall-adeżjoni mal-prattiki tax-xjenza miftuħa.

4. Il-benefiċjarji għandhom jamministraw id-data tar-riċerka kollha **ġġenerata f'azzjoni ta' Orizzont Ewropa skont il-prinċipji FAIR** u f'konformità mat-termini u l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-ftehim tal-għotja u għandhom jistabilixxu Pjan ta' Ġestjoni tad-Data.

Il-programm ta' hidma jista' jipprevedi, **fejn ġustifikat**, obbligi addizzjonali li jintuza l-Cloud Ewropew tax-Xjenza Miftuħa (**EOSC**) għall-ħżin u l-għoti tal-aċċess għad-data tar-riċerka.

5. Il-benefiċjarji li għandhom l-intenzjoni li jiddisseminaw ir-riżultati tagħhom għandhom jagħtu avviz minn qabel lill-benefiċjarji l-oħra fl-azzjoni. Kwalunkwe benefiċjarju iehor jista' joġġezzjona jekk jista' juri li d-disseminazzjoni intenzjonata ser tkun ta' dannu sinifikanti għall-interessi legittimi tiegħu fir-rigward tar-riżultati jew tat-tagħrif eżistenti tiegħu. F'tali każijiet, id-disseminazzjoni ma tistax isseħħ sakemm jittieħdu passi adatti biex ikunu salvagwardjati dawk l-interessi legittimi.

6. Sakemm il-programm ta' hidma ma jipprevedix mod iehor, il-proposti għandhom jinkludu pjan għall-isfruttament u t-tixrid tar-riżultati. Jekk l-isfruttament mistenni jinvolvi l-

izvilupp, il-holqien, il-manifattura u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodott jew proċess, jew il-holqien u l-ghoti ta' servizz, il-pjan għandu jinkludi strategija għal sfruttament bħal dan. Jekk il-pjan jipprevedi sfruttament primarjament f'pajjiżi terzi mhux assoċjati, l-entitajiet ġuridiċi għandhom **jispjegaw** kif dan l-isfruttament għadu fl-interess tal-Unjoni.

Il-benefiċjarji għandhom **jagġornaw** il-pjan matul u wara t-tmiem tal-azzjoni, **f'konformità mal-ftehim ta' ghotja**.

7. Għall-finijiet tal-monitoraġġ u tad-disseminazzjoni mill-Kummissjoni jew mill-korp ta' finanzjament, il-benefiċjarji għandhom jipprovdu kwalunkwe informazzjoni neċessarja dwar l-użu u d-disseminazzjoni tar-risultati tagħhom, **f'konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-ftehim ta' ghotja**. Soġġett għall-interessi legittimi tal-benefiċjarji, tali informazzjoni għandha tkun disponibbli għall-pubbliku.

Artikolu 36

Trasferiment u licenzjar

1. Il-benefiċjarji jistgħu jittrasferixxi s-sjieda tar-risultati tagħhom. Huma għandhom jiżguraw li l-obbligi tagħhom japplikaw ukoll għas-sid il-ġdid u li dan tal-aħħar għandu l-obbligu li jgħaddihom fi kwalunkwe trasferiment sussegwenti.
2. Sakemm ma jkunx miftiehem mod ieħor bil-miktub dwar partijiet terzi identifikati speċifikament, **inklużi Entitajiet Affiljati**, u dwar l-Entitajiet Affiljati tiegħu jew sakemm ikun impossibbli skont il-liġi applikabbli, il-benefiċjarji li għandhom l-intenzjoni li jittrasferixxi s-sjieda tar-risultati għandhom jagħtu avviz minn qabel lill-benefiċjarji l-oħra li għad għandhom drittijiet ta' aċċess għar-risultati. In-notifika trid tinkludi informazzjoni suffiċjenti dwar is-sid il-ġdid biex benefiċjarju jkun jista' jivvaluta l-effetti fuq id-drittijiet ta' aċċess tiegħu.

Sakemm ma jkunx miftiehem mod ieħor bil-miktub dwar partijiet terzi identifikati speċifikament, **inklużi Entitajiet Affiljati**, u dwar l-Entitajiet Affiljati tiegħu, benefiċjarju jista' joġġezzjona għat-trasferiment jekk ikun jista' juri li t-trasferiment ser jaffettwalu hazin id-drittijiet ta' aċċess tiegħu. F'dan il-każ, it-trasferiment ma jstax isehh sakemm ma jkunx intlaħaq ftehim bejn il-benefiċjarji kkonċernati. **Il-ftehim tal-ghotja għandu jistabbilixxi skadenzi f'dan ir-rigward.**

3. Il-benefiċjarji jistgħu jagħtu liċenzji għar-riżultati tiegħu jew b'mod ieħor jagħtu d-dritt li jisfruttawhom, ***inkluż fuq bażi esklussiva***, jekk dan ma jkunx jaffettwa l-konformità mal-obbligi tagħhom. ***Liċenzji esklussivi għal riżultati jistgħu jingħataw soġġetti għall-approvazzjoni mill-parteciċipanti l-oħra kollha kkonċernati li huma ser jirrinunzjaw għad-drittijiet ta' aċċess tagħhom għalihom.***
4. Meta dan ikun ġustifikat, il-ftehim dwar l-ghotja għandu jstabbilixxi d-dritt ***għall-Kummissjoni jew għall-korp ta' finanzjament*** li joġġezzjona għal trasferimenti ta' pussess tar-riżultati, jew għall-ghotjiet ta' liċenzja esklussiva fir-rigward tar-riżultati, jekk:
 - (a) il-benefiċjarji li jiġġeneraw ir-riżultati jkunu rċevew finanzjament mill-Unjoni;
 - (b) it-trasferiment jew l-liċenzja lil entità ġuridika stabbilita f'pajjiż terz mhux assoċjat; kif ukoll
 - (c) it-trasferiment jew il-liċenzja mhumiex konformi mal-interessi tal-Unjoni.

Jekk id-dritt ta' oġġezzjoni japplika, il-benefiċjarju għandu jagħtu avviż minn qabel. Id-dritt ta' oġġezzjoni jista' jiġi rrinunzjat bil-miktub rigward trasferimenti jew għotjiet lil entitajiet legali identifikati speċifikament jekk hemm fis-seħh miżuri li jissalvagwardjaw l-interessi tal-Unjoni.

Artikolu 37

Drittijiet ta' aċċess

1. Il-prinċipji dwar id-drittijiet ta' aċċess li ġejjin għandhom japplikaw:
 - (a) talba biex jiġu eżerċitati drittijiet ta' aċċess jew kull rinunzja ta' drittijiet ta' aċċess għandha ssir bil-miktub;
 - (b) sakemm ma jkunx miftiehem mod ieħor ma' min jagħti l-konċessjoni, id-drittijiet tal-aċċess ma jinkludux id-dritt għal sottoliċenzja;
 - (c) il-benefiċjarji għandhom jinfurmaw lil xulxin qabel l-adeżjoni tagħhom għall-ftehim tal-ghotja rigward kwalunkwe restrizzjoni għall-ghoti ta' aċċess għat-tagħrif eżistenti tagħhom;

- (d) jekk benefiċjarju m'għadux aktar involut fl-azzjoni, dan ma għandux jaffettwa l-obbligu tiegħu li jagħti aċċess;
- (e) jekk benefiċjarju jonqos mill-obbligi tiegħu, il-benefiċjarji jistgħu jaqblu li huwa m'għandux aktar id-drittijiet ta' aċċess.

2. Il-benefiċjarji għandhom jagħtu aċċess għal:

- (a) ir-rizultati tagħhom mingħajr ħlas ta' drittijiet lil kwalunkwe benefiċjarju ieħor fl-azzjoni li għandu bżonnhom biex jimplementa l-kompiti tiegħu stess;
- (b) l-isfond tagħhom lil kwalunkwe benefiċjarju ieħor fl-azzjoni li għandu bżonnu biex jimplementa l-kompiti tiegħu, soġġett għal kwalunkwe restrizzjoni msemmija fil-paragrafu 1(c); it-tali aċċess għandu jingħata ħieles mir-royalties, sakemm ma jiġix miftiehem mod ieħor mill-benefiċjarji qabel l-adeżjoni tagħhom għall-ftehim dwar l-għotja;
- (c) ir-rizultati tagħhom u, soġġett għal kwalunkwe restrizzjoni msemmija fil-paragrafu 1(c), l-isfond tagħhom lil kwalunkwe benefiċjarju ieħor fl-azzjoni li għandu bżonnu biex jisfrutta r-rizultati tiegħu stess; dak l-aċċess għandu jingħata taht kundizzjonijiet ġusti u raġonevoli li jridu jiġu miftiehma.

3. Sakemm ma jkunx miftiehem mod ieħor mill-benefiċjarji, huma għandhom ukoll jagħtu aċċess għar-rizultati tagħhom u, soġġett għal kwalunkwe restrizzjoni msemmija fil-paragrafu 1(c), l-isfond tagħhom lil entità ġuridika li:

- (a) hija stabbilita fi Stat Membru jew pajjiż assoċjat;
- (b) hija taht il-kontroll dirett jew indirett ta' benefiċjarju ieħor, jew hija taht l-istess kontroll dirett jew indirett bħal dak il-benefiċjarju, jew hija qiegħda tikkontrolla direttament jew indirettament lil dak il-benefiċjarju; kif ukoll
- (c) tehtieg l-aċċess biex tuża r-rizultati ta' dak il-benefiċjarju, ***f'konformità mal-obbligu ta' użu tal-benefiċjarju.***

L-aċċess għandu jingħata taht kundizzjonijiet ġusti u raġonevoli li jridu jiġu miftiehma.

4. Talba għal aċċess għal skop ta' użu tista' ssir sa sena wara t-tmiem tal-azzjoni, sakemm il-benefiċjarji ma jaqblux dwar limitu ta' żmien differenti.
5. Il-benefiċjarji li jkunu rċevew finanzjament mill-Unjoni għandhom jagħtu l-aċċess għar-riżultati tagħhom mingħajr ħlas ta' drittijiet lill-istituzzjonijiet, il-korpi, l-uffiċċji jew l-aġenziji tal-Unjoni bil-għan li jizviluppaw, jimplementaw u jimmonitorjaw il-politiki jew il-programmi tal-Unjoni. L-aċċess għandu jkun limitat għall-użu mhux kummerċjali u mhux kompetittiv.

Drittijiet ta' aċċess bħal dawn m'għandhomx jestendu għat-tagħrif eżistenti tal-benefiċjarji.

F'azzjonijiet taħt ir-raggruppament "*Sigurtà Ċivili għas-Socjetà*", il-benefiċjarji li jkunu rċevew finanzjament mill-Unjoni għandhom ukoll jagħtu aċċess għar-riżultati tagħhom fuq bażi mingħajr ħlas ta' royalties lill-awtoritajiet nazzjonali tal-Istati Membri, għall-iżvilupp, l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ tal-politiki jew il-programmi tagħhom f'dak il-qasam. L-aċċess għandu jkun limitat għal użu mhux kummerċjali u mhux kompetittiv u għandu jingħata fuq ftehim bilaterali li jiddefinixxi l-kundizzjonijiet speċifiċi bil-għan li jiġi żgurat li daww id-drittijiet jintużaw biss għall-fini intenzjonat u li obbligi ta' kunfidenzjalità adatti jkunu fis-seħħ. L-Istat Membru, l-istituzzjoni, il-korp, l-uffiċċju jew l-aġenzija tal-Unjoni li tagħmel it-talba għandha tinnotifika lill-Istati Membri kollha dwar talbiet bħal dawn.

6. Il-programm ta' ħidma jista' jipprevedi, *fejn xieraq*, drittijiet ta' aċċess addizzjonali.

Artikolu 38

Dispożizzjonijiet speċifiċi

Regoli speċifiċi dwar is-sjeda, l-isfruttar u t-tixrid, it-trasferiment u l-liċenzjar kif ukoll id-drittijiet tal-aċċess jistgħu japplikaw għall-azzjonijiet tal-ERC, l-azzjonijiet ta' taħriġ u ta' mobbiltà, l-azzjonijiet ta' akkwist pre-kummerċjali, l-azzjonijiet ta' akkwist pubbliku ta' soluzzjonijiet innovattivi, l-azzjonijiet kofinanzjati tal-programm u l-azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ.

Dawn ir-regoli speċifiċi għandhom *jiġu stipulati fil-ftehim ta' għotja u ma għandhomx* ibiddlu l-*prinċipji* u l-obbligi dwar l-aċċess miftuh.

Artikolu 39

Premjijiet

1. Premjijiet li jaqgħu taħt il-Programm għandhom jingħataw u jiġu ġestiti skont it-Titolu IX tar-Regolament Finanzjarju, sakemm mhux speċifikat mod ieħor f'dan il-Kapitolu.
2. Kwalunkwe entità legali, irrispettivament mill-post ta' stabbiliment tagħha, tista' tipparteċipa f'kuntest, sakemm ma jkunx stabbilit mod ieħor fil-programm ta' hidma jew ir-regoli tal-kuntest.
3. Il-Kummissjoni jew il-korp tal-iffinanzjar jistgħu, *fejn xieraq*, jorganizzaw premijiet ma':
 - (a) Korpi oħra tal-Unjoni;
 - (b) pajjiżi terzi, inklużi l-organizzazzjonijiet jew l-aġenziji xjentifiċi u teknoloġiċi tagħhom;
 - (c) organizzazzjonijiet internazzjonali; jew
 - (d) entitajiet legali mingħajr skop ta' qligħ.
4. Il-programm ta' hidma jew ir-regoli tal-kuntest *għandhom* jinkludu obbligi dwar il-komunikazzjoni, *u fejn adatt*, l-isfruttament, id-disseminazzjoni, *is-sjeda u d-drittijiet ta' aċċess, inklużi d-dispożizzjonijiet dwar il-liċenzji*.

KAPITOLU IV

Akkwisti

Artikolu 40

Akkwisti

1. L-akkwist li jaqa' taħt il-Programm għandhom jingħataw u jiġu ġestiti skont it-Titolu VII tar-Regolament Finanzjarju, sakemm mhux speċifikat mod ieħor f'dan il-Kapitolu.
2. L-akkwist jista' wkoll jiehu il-forma ta' akkwist pre-kummerċjali jew ta' akkwist ta' soluzzjonijiet innovattivi mwettqa mill-Kummissjoni jew mill-korp ta' finanzjament għan-

nom tagħhom stess jew flimkien ma' awtoritajiet kontraenti mill-Istati Membri u pajjiżi assoċjati. F'dan il-każ, għandhom japplikaw ir-regoli stabbiliti fl-Artikolu 22.

KAPITOLU V

Operazzjonijiet ta' taħlit u finanzjament imħallat

Artikolu 41

Operazzjonijiet ta' taħlit

L-operazzjonijiet ta' taħlit skont dan il-Programm għandhom jiġu implimentati skont il-Programm InvestEU u t-Titolu X tar-Regolament Finanzjarju.

Artikolu 42

Orizzont Ewropa u finanzjament imħallat tal-EIC

1. Il-komponenti tal-għotja u l-avanz rimborzabbli ta' Orizzont Ewropa jew il-finanzjament imħallat tal-EIC għandhom ikunu soġġetti għall-Artikoli 30 sa 33.
2. Il-finanzjament imħallat tal-EIC għandu jiġi implimentat skont l-Artikolu 43. L-appoġġ skont il-finanzjament imħallat tal-EIC jista' jingħata sakemm l-azzjoni tista' tkun iffinanzjata bħala operazzjoni ta' taħlit jew bħala operazzjoni ta' finanzjament u investiment kompletament koperta mill-garanzija tal-UE skont InvestEU. B'deroga mill-Artikolu 209 tar-Regolament Finanzjarju, il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu (2) u, b'mod partikolari, il-paragrafu (a) u (d), ma għandhomx japplikaw meta ssir l-għotja ta' finanzjament imħallat tal-EIC
3. Il-finanzjament imħallat ta' Orizzont Ewropa jista' jingħata lil kofond tal-programm meta programm kongunt tal-Istati Membri u pajjiżi assoċjati jipprevedi l-iskjerament ta' strumenti finanzjarji b'appoġġ tal-azzjonijiet magħzula. L-evalwazzjoni u l-għażla ta' azzjonijiet bħal dawn għandhom isiru skont l-Artikoli **11**, 19, 20, 24, 25, **u 26**. Il-modalitajiet tal-implimentazzjoni tal-finanzjament imħallat ta' Orizzont Ewropa għandhom jikkonformaw mal-Artikolu 29, b'analogija mal-Artikolu 43(9) u mal-kundizzjonijiet addizzjonali **u ġġustifikati** ddefiniti fil-programm ta' hidma.

4. Il-ħlasijiet lura inkluż l-avvanzi rimoborżati u d-dħul ta' Orizzont Ewropa u l-finanzjament imħallat tal-EIC għandhom jitqiesu bhala dħul assenjat intern skont l-Artikoli 21(3)(f) u 21(4) tar-Regolament Finanzjarju.
5. Orizzont Ewropa u l-finanzjament imħallat tal-EIC għandhom ikunu provduti b'mod li *jippromwovi l-kompetittività tal-Unjoni filwaqt* li jevita *d-distorsjoni* tal-kompetizzjoni *fis-suq intern*.

Artikolu 42a

Il-Pathfinder

1. *Il-Pathfinder għandu jipprovdi għotjiet għal proġetti innovattivi ta' riskju għoli li jiġu implimentati minn konsorzji jew monobenefiċjarji, bil-għan li jiġu żviluppati innovazzjonijiet radikali u opportunitajiet ġodda għas-suq. Il-Pathfinder ser jipprovdi appoġġ għall-istadji bikrija tar-riċerka u l-iżvilupp xjentifiku, teknoloġiku jew rivoluzjonarji, inkluża l-prova tal-kunċetti u l-prototipi għall-validazzjoni teknoloġika.*
Il-Pathfinder ser jiġi primarjament implimentat permezz ta' sejha miftuħa għal proposti minn isfel għal fuq b'dati ta' skadenza regolari kull sena u ser jipprevedi wkoll sfidi kompetittivi sabiex jiżviluppa objettivi strateġiċi ewlenin li jehtieġu hsieb rivoluzjonarju u radikali.
2. *L-attivitajiet ta' Tranzizzjoni tal-Pathfinder għandhom jghinu lil kull tip ta' riċerkaturi u innovaturi jiżviluppaw il-mogħdija għall-iżvilupp kummerċjali fl-Unjoni, bhall-attivitajiet ta' dimostrazzjoni u l-istudji tal-fattibbiltà biex jivvalutaw il-każijiet kummerċjali potenzjali, u jappoġġaw il-holqien ta' spin-offs u ta' negozji ġodda.*
 - (a) *it-tnedija u l-kontenut tas-sejhiet għal proposti għandhom jiġu stabbiliti b'referenza għall-objettivi u l-baġit stabbiliti mill-programm ta' hidma b'rabta mal-portafoll ta' azzjonijiet ikkonċernati;*
 - (b) *Għotjiet addizzjonali ta' ammont fiss li ma jaqbiżx il-EUR 50 000 jistgħu jingħataw lil kull proposta diġà magħżula fl-ambitu tal-Pathfinder permezz ta' sejha għal proposti, biex jitwettqu azzjonijiet komplementari, inklużi azzjonijiet urgenti ta' koordinazzjoni u ta' appoġġ, għat-tishih tal-komunità ta' benefiċjarji tal-portafoll bhall-valutazzjoni ta' spin-offs possibbli, innovazzjonijiet li johlqu*

suq potenzjali jew l-iżvilupp ta' pjan ta' negozju. Il-Kumitat tal-Programm stabbilit taht il-Programm Speċifiku għandu jkun infurmat b'każijiet bhal dawn.

3. Il-kriterji tal-ghoti kif iddefiniti fl-Artikolu 25 għandhom japplikaw għall-Pathfinder tal-EIC.

Artikolu 43

L-Aċċeleratur

1. *L-Aċċeleratur tal-EIC essenzjalment għandu l-għan jappoġġa innovazzjoni li tohloq suq. Dan għandu jappoġġa biss monobenefiċjarji u prinċipalment jipprovdi finanzjament imhallat. Taht ċerti kundizzjonijiet, jista' jipprovdi wkoll appoġġi ta' ghotja biss u ta' ekwità biss.*

L-aċċelleratur tal-EIC għandu jipproponi żewġ tipi ta' appoġġ:

- *Appoġġ ta' finanzjament imhallat lill-SMEs, inklużi negozji godda, u, f'każijiet eċċezzjonali, mid-caps żgħar li jwettqu innovazzjoni rivoluzzjonarja u fixkiela mhux bankabbli.*
- *Appoġġ f'forma biss ta' ghotja lill-SMEs, inklużi negozji godda, li jwettqu kwalunkwe tip ta' innovazzjoni, li tvarja minn wahda gradwali għal dik rivoluzzjonarja, u innovazzjoni fixkiela u li jimmiraw biex sussegwentement jespandu.*

Appoġġ f'forma biss ta' ekwità jista' jingħata lill-SMEs mhux bankabbli, inklużi negozji godda, li diġà rċevew appoġġ f'forma biss ta' ghotja.

Appoġġ ta' ghotja biss taht l-Aċċelleratur tal-EIC għandu jiġi pprovdut biss bil-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:

- a) *il-proġett għandu jinkludi informazzjoni dwar il-kapaċitajiet u r-rieda tal-applikant għal tkabbir;*
- b) *il-benefiċjarju jista' jkun biss negozju ġdid jew SME;*
- c) *appoġġ ta' ghotja biss taht l-Aċċelleratur tal-EIC jista' jiġi pprovdut darba biss lil benefiċjarju matul Orizzont Ewropa għal massimu ta' EUR 2.5 miljun.*

- 1a.** Il-benefiċjarju tal-Aċċelleratur tal-EIC għandu jkun entità ġuridika li tikkwalifika bħala negozju ġdid, SME jew *f'kazijiet eċċezzjonali* bħala midcap *żghira li qiegħda tfitte li tikber*, stabbilita fi Stat Membru jew f'pajjiż assoċjat. Il-proposta tista' tiġi sottomessa *jew* mill-benefiċjarju, jew, *soġġett għal qbil minn qabel mill-benefiċjarju*, minn persuna naturali jew entità legali waħda jew aktar li għandhom l-intenzjoni li jistabbilixxu jew jappoġġaw lil dak il-benefiċjarju. *Fil-każ tal-aħhar, il-ftehim ta' finanzjament ser jiġi ffirmit mal-benefiċjarju biss.*
2. Id-deċiżjoni tal-għotja unika għandha tkopri u tipprovdi finanzjament għal kull forma ta' kontribuzzjoni tal-Unjoni prevista skont finanzjament imhallat tal-EIC.
3. Il-proposti għandhom jiġu evalwati fuq il-mertu individwali tagħhom minn esperti indipendenti *esterni* u magħzula fil-kuntest ta' programm ta' sejha miftuħa *kontinwament* b'dati ta' skadenza, ibbażata fuq l-Artikoli 24 sa 26, soġġett għall-paragrafu 4.
4. Il-kriterji tal-għoti għandhom ikunu
- (a) l-eċċellenza;
 - (b) l-effett;
 - (c) il-livell *tar-riskju* tal-azzjoni *li tipprevjeni l-investimenti, il-kwalità u l-effiċjenza tal-implimentazzjoni*, u l-htieġa għall-appoġġ tal-Unjoni.
5. Bil-qbil tal-applikanti kkonċernati, il-Kummissjoni jew l-entitajiet tal-finanzjament li jimplimentaw Orizzont Ewropa (inklużi l-KICs tal-EIT) jistgħu jissottomettu għall-evalwazzjoni b'mod dirett skont l-aħhar kriterju tal-*għoti*, proposta għal azzjoni ta' innovazzjoni u skjerament fis-suq li diġà tissodisfa l-ewwel żewġ kriterji, soġġett għall-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:
- (a) il-proposta għandha toħroġ minn kwalunkwe azzjoni oħra ffinanzjata minn Orizzont 2020, *minn* dan il-Programm; jew, *soġġett għal proġett pilota fl-ewwel programm ta' hidma ta' Orizzont Ewropa*, minn programmi nazzjonali *u/jew reġjonali, u jibdew bl-immappjar tad-domanda għal skema bħal din. Id-dispożizzjonijiet dettaljati għandhom jiġu stipulati fil-Programm Speċifiku.*

- (b) tkun imsejsa fuq riezami tal-proġett preċedenti *mhux aktar tard minn sentejn qabel* li jevalwa l-eċċellenza u l-impatt tal-proposta u tkun soġġetta għal kundizzjonijiet u proċessi aktar dettaljati fil-programm ta' hidma.
6. Sigill ta' Eċċellenza jista' jingħata soġġett għal dawn il-kundizzjonijiet kumulattivi:
- (a) il-benefiċjarju huwa negozju ġdid, SME *jew midcap żghira*,
- (b) il-proposta kienet eliġibbli u għaddiet mil-limiti applikabbli għall-ewwel żewġ kriterji msemmija fil-paragrafu 4,
- (c) għal dawk l-attivitajiet li jkunu eliġibbli skont azzjoni ta' innovazzjoni.
7. Fil-każ ta' proposta li tkun għaddiet mill-valutazzjoni, l-esperti indipendenti *esterni* għandhom jipproponu *appoġġ tal-Aċċelleratur* tal-EIC korrispondenti, ibbażat fuq ir-riskju u r-rizorsi u l-hin meħtieġa biex l-innovazzjoni tingħieb u tiġi skjerata fis-suq.
- Il-Kummissjoni tista' tiċhad proposta tal-esperti indipendenti *esterni* abbażi ta' raġunijiet ġustifikati, inkluż *in-nonkonformità* mal-obiettivi tal-politiki tal-Unjoni. *Il-Kumitat tal-Programm għandu jiġi infurmat bir-raġunijiet għat-tali każdiet.*
8. Il-komponenti tal-ġhotja u l-avvanz rimborzabbli *tal-appoġġ tal-aċċelleratur tal-EIC* ma għandhomx jaqbu is-70 % tal-ispejjeż *eliġibbli totali* tal-azzjoni tal-innovazzjoni magħzula.
9. Il-modalitajiet tal-implimentazzjoni tal-ekwità u l-komponenti *tal-appoġġ tal-Aċċelleratur* tal-EIC għandhom ikunu dettaljati fid-Deċiżjoni [Programm speċifiku].
10. Il-kuntratt għall-azzjoni magħzula għandu jstabilixxu miri speċifiċi *li jistgħu jitkejlu* u prefinanzjament u pagamenti bin-nifs korrispondenti *tal-appoġġ tal-Aċċelleratur* tal-EIC.
- Fil-każ tal-finanzjament imħallat tal-EIC, attivitajiet* li jikkorrispondu għal azzjoni ta' innovazzjoni jistgħu jiġu mnedija u l-ewwel prefinanzjament tal-ġhotja jew avvanz rimborzabbli jistgħu jithallsu, qabel l-implimentazzjoni ta' komponenti oħra tal-finanzjament imħallat tal-EIC. L-implimentazzjoni ta' dawn il-komponenti għandha tkun soġġetta għall-kisbiet tal-miri speċifiċi stabbiliti fil-kuntratt.

11. Skont il-kuntratt, l-azzjoni għandha tiġi sospiża, emendata jew, **jekk debitament ġustifikata**, mitmuma jekk il-miri **li jistgħu jitkejlu** ma jintlahqux. Tista' tintemm ukoll meta l-iskjerament fis-suq mistenni **speċjalment fl-Unjoni** ma jkunx jista' jintlaħaq.

F'kazijiet eċċezzjonali u fuq parir mill-bord tal-EIC, il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li żżid l-appoġġ tal-Aċċelleratur tal-EIC soġġett għal reviżjoni tal-proġett minn esperti indipendenti esterni. **Il-Kumitat tal-Programm għandu jiġi infurmat b'dawn il-kazijiet.**

Kapitolu VI

Esperti

Artikolu 44

Hatra ta' esperti esterni **indipendenti**

1. **L-esperti esterni indipendenti għandhom jiġu identifikati u magħżula abbażi ta' sejhiet għall-applikazzjoni minn individwi u sejhiet indirizzati lil organizzazzjonijiet rilevanti bħal aġenziji ta' riċerka, istituzzjonijiet ta' riċerka, universitajiet, organizzazzjonijiet ta' standardizzazzjoni, organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili jew impriżi bil-ghan li tiġi stabbilita bażi tad-data ta' kandidati.**

B'deroga mill-Artikolu 237(3) tar-Regolament Finanzjarju, **il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti** jistgħu, **b'mod eċċezzjonali u f'kazijiet debitament ġustifikati, jagħżlu** b'mod trasparenti **kwalunkwe espert individwali bil-hiliet adegwati mhux inklużi fil-bażi tad-data, diment li sejha għall-espressjonijiet ta' interess ma tkunx identifikat esperti esterni indipendenti adegwati.**

Tali esperti għandhom jiddikjaraw l-indipendenza u l-kapaċità tagħhom biex jappoġġaw l-oġġettivi ta' Orizzont Ewropa fit-tul.

2. Skont l-Artikolu 237(2) u 237(3) tar-Regolament Finanzjarju, l-esperti esterni **indipendenti** għandhom jithallsu abbażi ta' kundizzjonijiet standard. Jekk iġġustifikat **u f'kazijiet debitament ġustifikati**, livell adatt ta' remunerazzjoni lil hinn mill-kundizzjonijiet standard skont l-istandards tas-suq rilevanti, speċjalment għal esperti ta' livell għoli speċifiku, jista' jingħata.

3. Barra mill-paragrafi 2 u 3 tal-Artikolu 38 tar-Regolament Finanzjarju, l-ismijiet ta' esperti esterni **indipendenti** li jevalwaw l-applikazzjonijiet għal għotjiet, li huma maħtura f'kapacità personali, għandhom jiġu ppubblikati, flimkien mal-qasam ta' kompetenza esperta tagħhom, mill-inqas darba fis-sena fuq is-sit tal-internet tal-Kummissjoni jew tal-korp ta' finanzjament. Tali informazzjoni għandha tingabar, tiġi pproċessata u ppubblikata f'konformità mar-regoli tal-protezzjoni tad-data tal-UE.

3a. Il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti għandhom jieħdu l-miżuri xierqa biex jevitaw kunflitti ta' interess fir-rigward tal-involvement ta' esperti esterni indipendenti skont l-Artikoli 61 u 150(5) tar-Regolament Finanzjarju.

Il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti għandu jiżgura li espert li jkollu konflitt ta' interess fir-rigward ta' materja li fuqha l-espert huwa meħtieġ jipprovdi opinjoni ma jevalwax, ma jagħtix parir jew ma jassistix dwar il-materja speċifika fil-kwistjoni.

4. **Meta jahtru esperti esterni indipendenti, il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti għandhom jieħdu l-miżuri adatti biex jippruvaw jiksbu kompożizzjoni bbilanċjata fi hdan il-gruppi tal-esperti u l-bordijiet ta' evalwazzjoni fir-rigward tal-hiliet, l-esperjenza, l-għarfien, inkluż f'termini ta' speċjalizzazzjoni, b'mod partikolari dwar l-SSH, id-diversità ġeografika u s-sess, u b'kont meħud tas-sitwazzjoni fil-qasam tal-azzjoni.**

3b. Fejn xieraq, għal kull proposta għandu jiġi żgurat għadd xieraq ta' esperti indipendenti sabiex jiżgura l-kwalità tal-evalwazzjoni.

3c. Il-livell ta' remunerazzjoni tal-esperti indipendenti u esterni kollha għandu jkun disponibbli għall-Parlament Ewropew u l-Kunsill. Dan għandu jiġi kopert mill-ispejjeż tal-Programm.

TITOLU III

MONITORAĠĠ, KOMUNIKAZZJONI, EVALWAZZJONI U KONTROLL TAL-PROGRAMM

Artikolu 45

Monitoraġġ u rapportar

1. *Il-Kummissjoni għandha timmonitorja kontinwament il-ġestjoni u l-implimentazzjoni tal-Orizzont Ewropa, tal-programm speċifiku tiegħu u tal-attivitajiet tal-EIT. Sabiex tiżdied it-trasparenza, din id-data għandha tkun disponibbli pubblikament ukoll b'mod aċċessibbli fuq il-paġna web tal-Kummissjoni skont l-aħħar aġġornament.*

B'mod partikolari, id-data għal proġetti ffinanzjati taht l-ERC, is-Shubiji Ewropej, il-missjonijiet, l-EIC u l-EIT għandha tiġi inkluża fl-istess bażi tad-data.

Din tinkludi:

- (i) "Indikaturi *marbuta biż-żmien* tar-rapportar jirrapportaw *kull sena* dwar il-progress tal-Programm lejn il-kisba tal-oġettivi stabbiliti fl-Artikolu 3 u huma stabbiliti fl-Anness V tul id-direzzjonijiet tal-impatt."
- (ii) *informazzjoni fil-livell ta' integrazzjoni tax-xjenzi soċjali u umanistiċi, il-proporzjon bejn TRLs aktar baxxi u oghla fir-riċerka kollaborattiva, il-progress fiż-żieda fil-partecipazzjoni tal-pajjiżi, l-ghamla ġeografika ta' konsorzji fi proġetti kollaborattivi, l-evoluzzjoni tas-salarji tar-riċerkaturi, l-użu ta' proċedura ta' sottomissjoni f'żewġ stadji u ta' evalwazzjoni, il-miżuri maħsuba biex jiffaċilitaw rabtiet ta' kollaborazzjoni fir-riċerka u l-innovazzjoni, l-użu tar-rieżami tal-evalwazzjoni u l-ghadd u t-tipi ta' ilmenti, il-livell ta' integrazzjoni tal-klima u l-infiq relatat, il-partecipazzjoni tal-SMEs, il-partecipazzjoni tas-settur privat, il-partecipazzjoni tal-ġeneri f'azzjonijiet iffinanzjati, il-bordijiet ta' evalwazzjoni, il-bordijiet u l-gruppi konsultattivi, is-Siġilli ta' Eċċellenza, is-Shubija Ewropea kif ukoll ir-rata ta' kofinanzjament, il-finanzjament komplementari u kumulattiv minn fondi oħra tal-Unjoni, l-infrastrutturi tar-riċerka, iż-żmien għall-ghotja, il-livell ta' kooperazzjoni internazzjonali, l-involviment taċ-ċittadini u l-partecipazzjoni tas-soċjetà ċivili.*
- (iii) *il-livelli ta' nfiq diżaggregati fil-livell ta' proġett sabiex tkun tista' ssir analiżi speċifika, inkluż għal kull qasam ta' intervent.*
- (iv) *il-livell ta' sottoskrizzjoni żejda, b'mod partikolari l-ghadd ta' proposti u għal kull sejha għal proposti, il-punteġġ medju tagħhom, is-sehem tal-proposti iżjed u inqas mil-livelli limiti ta' kwalità.*

2. Il-Kummissjoni hija mogħtija s-setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 50 fir-rigward ta' emendi għall-Anness V ħalli tissupplementa jew temenda l-indikaturi tad-direzzjoni tal-impatt, fejn huwa meqjus neċessarju, u tistabbilixxu linji ta' referenza u miri.
3. Is-sistema ta' rapportar dwar il-prestazzjoni għandha tiżgura li d-data għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tal-programm u r-risultati tingabar b'mod effiċjenti, b'mod effikaċi, u f'waqtha *mingħajr ma jiżdied il-piż amministrattiv għall-benefiċjarji*. Għal dan il-għan, għandhom jiġu imposti rekwiżiti ta' rapportar proporzjonat fuq dawk li jirċievu l-fondi tal-UE, *inkluż fil-livell tar-riċerkaturi involuti fl-azzjonijiet sabiex ikunu jistgħu jiġu segwiti l-karriera u l-mobilità tagħhom*, u (fejn rilevanti) l-Istati Membri¹.
- 3a. *L-analiżi kwalitattiva mill-Kummissjoni u mill-korpi ta' finanzjament tal-Unjoni jew nazzjonali għandha tikkomplementa kemm jista' jkun id-data kwantitattiva.*
4. *Il-miżuri bil-għan li jiffaċilitaw rabtiet ta' kollaborazzjoni fir-riċerka u l-innovazzjoni Ewropea għandhom jiġu monitorjati u rieżaminati f' idan il-kuntest tal-programmi ta' hidma.*

Artikolu 46

Informazzjoni, komunikazzjoni, pubbliċità u disseminazzjoni u użu

1. Ir-riċevituri tal-finanzjament tal-Unjoni għandhom jirrikonossu l-origini u jiżguraw il-viżibilità tal-finanzjament tal-Unjoni (b'mod partikolari meta jippromwovu l-azzjonijiet u r-risultati tagħhom, *inkluż għal premjijiet*) billi jipprovdu informazzjoni mmirata koerenti, effettiva u proporzjonata lil diversi udjenzi inkluż lill-midja u lill-pubbliku.
2. Il-Kummissjoni għandha timplimenta azzjonijiet ta' informazzjoni u ta' komunikazzjoni relatati mal-Programm, u mal-azzjonijiet u r-risultati tiegħu. *Barra minn hekk, għandha tipprovdi informazzjoni dettaljata u fil-hin lill-Istati Membri u lill-benefiċjarji. Għandhom jiġu pprovduti servizzi ta' tlaqqiġ ibbażati fuq l-evidenza mnebbha mill-analitika u affinitajiet tan-netwerks lill-entitajiet interessati sabiex jgħaqqdu konsorzji għal proġetti kollaborattivi, b'attenzjoni partikolari għall-identifikazzjoni ta'*

¹ *Id-dispożizzjonijiet għall-monitoraġġ tas-Shubijiet Ewropej huma stabbiliti fl-Anness III għar-Regolament.*

opportunitajiet ta' networking għal entitajiet legali minn Stati Membri bi prestazzjoni baxxa fir-R&I. Fuq il-bażi ta' analiżi bħal din, jistgħu jiġu organizzati avvenimenti mmirati ta' tlaqqiġ li jservu ta' sejhiet speċifiċi għall-proposti. Ir-rizorsi finanzjarji allokat i għall-Programm għandhom jikkontribwixxu wkoll għall-komunikazzjoni korporattiva dwar il-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni, sakemm dawn ikunu relatati mal-objettivi msemmija fl-Artikolu 3.

3. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi wkoll strateġija ta' tixrid u sfruttament u żżid id-disponibbiltà u t-tixrid tar-riżultati tar-riċerka u l-innovazzjoni u l-għarfien tal-Programm biex tħaffef l-isfruttament lejn l-adozzjoni mis-suq u tqawwi l-impatt tal-Programm. Ir-rizorsi finanzjarji allokat i għall-Programm għandhom jikkontribwixxu wkoll għall-komunikazzjoni korporattiva dwar il-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni kif ukoll attivitajiet ta' informazzjoni, komunikazzjoni, pubbliċità, disseminazzjoni u użu sakemm dawn ikunu relatati għall-objettivi msemmija fl-Artikolu 3.

Artikolu 47

Evalwazzjoni tal-programm

1. L-evalwazzjonijiet tal-programm għandhom jitwettqu fil-hin sabiex jikkontribwixxu għall-proċess tat-tehid tad-deċiżjonijiet dwar il-programm, is-suċċessur tiegħu u inizjattivi oħra rilevanti għar-riċerka u l-innovazzjoni.
2. L-evalwazzjoni interim tal-Programm għandha ***bl-assistenza tal-esperti indipendenti tintgħazel abbażi ta' proċess trasparenti***, imwettaq ladarba jkun hemm biżżejjed informazzjoni disponibbli dwar l-implimentazzjoni tal-Programm, iżda mhux aktar tard minn erba' snin wara l-bidu tal-implimentazzjoni tal-programm. Hija għandha tinkludi ***analiżi tal-portafoll u*** valutazzjoni tal-impatt fit-tul ta' Programmi Qafas preċedenti u għandha tiffirma l-bażi biex tiġi aġġustata l-implimentazzjoni ta' ***u/jew biex jiġi rieżaminat il-programm***, kif adatt. ***Hija għandha tivvaluta x'joffri l-Programm f'termini ta' effikaċja, effiċjenza, rilevanza, koerenza u valur miżjud tal-Unjoni.***
3. Fi tmiem l-implimentazzjoni tal-Programm, iżda mhux aktar tard minn erba' snin wara t-tmiem tal-perjodu speċifikat fl-Artikolu 1, evalwazzjoni finali tal-Programm għandha titlesta mill-Kummissjoni. Hija għandha tinkludi valutazzjoni tal-impatt fit-tul ta' Programmi Qafas preċedenti.

4. Il-Kummissjoni għandha **tippubblika u** tikkomunikar r-riżultati u l-konklużjonijiet tal-
evalwazzjonijiet, akkumpanjati mill-osservazzjonijiet tagħha **u għandha tippreżentahom**
lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-
Kumitat tar-Regjuni.

Artikolu 48

Awditi

1. Is-sistema ta' kontroll għall-Programm għandha tiżgura bilanċ adatt bejn il-fiduċja u l-
kontroll, filwaqt li jitqisu l-kostijiet amministrattivi u kostijiet oħra tal-kontrolli fil-livelli
kollha, speċjalment għall-benefiċjarji. ***Ir-regoli dwar l-awditi għandhom ikunu ċari,
konsistenti u koerenti fil-Programm kollu.***
2. L-istrateġija tal-awditi għall-Programm għandha tkun ibbażata fuq l-awditu finanzjarju ta'
kampjun rappreżentattiv tan-nefqa fil-firxa tal-Programm kollu. Il-kampjun rappreżentattiv
għandu jkun ikkumplimentat b'għażla bbażata fuq valutazzjoni tar-riskji relatati man-nefqa.
L-azzjonijiet li jirċievu finanzjament kumulattiv minn diversi programmi tal-Unjoni
għandhom jiġu vverifikati darba waħda biss, li tkopri l-programmi kollha involuti u r-
regoli applikabbli rispettivi tagħhom.
3. Barra minn hekk, il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament jista' jiddependi fuq
reviżjonijiet tas-sistemi kkombinati fil-livell tal-benefiċjarji. Dawn ir-rieżamijiet
ikkombinati għandhom ikunu fakultattivi għal ċerti tipi ta' benefiċjarji u għandhom
jikkonsistu f'awditjar tas-sistemi u tal-proċess, ikkomplementat minn awditjar tat-
tranzazzjonijiet, imwettaq minn awditur indipendenti kompetenti li jkun ikkwalifikat biex
iwettaq awditi statutorji ta' dokumenti tal-kontijiet skont id-Direttiva 2006/43/KE¹. Huma
jistgħu jintużaw mill-Kummissjoni jew korp ta' finanzjament biex jistabbilixxi
assigurazzjoni ġenerali tal-ġestjoni finanzjarja tajba tan-nefqa u għall-kunsiderazzjoni mill-
għdid tal-livell ta' awditi ex post u ċertifikati ta' dikjarazzjonijiet finanzjarji.
4. Barra minn hekk, f'konformità mal-Artikolu 127 tar-Regolament Finanzjarju, il-
Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament jistgħu jiddependu fuq awditi dwar l-użu ta'

¹ Direttiva 2006/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Mejju 2006 dwar il-
verifiki statutorji tal-kontijiet annwali u tal-kontijiet konsolidati, li temenda d-Direttivi tal-
Kunsill 78/660/KEE u 83/349/KEE u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 84/253/KEE (ĠU L
157, 9.6.2006, p. 87).

kontribuzzjonijiet tal-Unjoni mwettqa minn persuni jew entitajiet oħra **indipendenti u kompetenti**, inkluż minn barra minn dawk b'mandat mill-Istituzzjonijiet jew korpi tal-Unjoni.

5. L-awditi jistgħu jitwettqu sa sentejn wara l-hlas tal-bilanċ.

5a. Il-Kummissjoni għandha tippubblika linji gwida tal-awditjar, bil-ghan li tiżgura applikazzjoni u interpretazzjoni affidabbli u uniformi tal-proċeduri u tar-regoli tal-awditjar tul il-programm kollu.

Artikolu 49

Protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni

1. Il-Kummissjoni jew ir-rappreżentanti tagħha, u l-Qorti tal-Awdituri, għandu jkollhom is-setgħa tal-awditjar, jew fil-każ ta' organizzazzjonijiet internazzjonali, is-setgħa ta' verifika f' konformità mal-ftehimiet li jkunu ntlahqu magħhom, abbażi ta' dokumenti u fil-post, fir-rigward tal-benefiċjarji, il-kuntratturi u s-subkuntratturi kollha tal-ghotjiet, li jkunu rċevew fondi tal-Unjoni skont dan ir-Regolament.
2. L-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) jista' jwettaq investigazzjonijiet, inklużi verifiki u spezzjonijiet fuq il-post, f'konformità mad-dispożizzjonijiet u l-proċeduri stabbiliti fir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96, bil-ħsieb li jiġi stabbilit jekk kien hemmx frodi, korruzzjoni jew kwalunkwe attività illegali oħra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni b'rabta ma' finanzjament tal-Unjoni jew garanziji baġitarji skont dan ir-Regolament.
3. L-awtoritajiet kompetenti ta' pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali jistgħu wkoll ikunu meħtieġa li jikkooperaw mal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE), skont il-Ftehimiet ta' Assistenza Legali Reċiproka, meta jwettaq investigazzjonijiet dwar reati kriminali li jaqgħu taħt il-kompetenza tiegħu skont ir-Regolament (UE) 2017/1939.
4. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafi 1 u 2, ftehimiet ta' kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u ma' organizzazzjonijiet internazzjonali, kuntratti, ftehimiet ta' ghotja u impenji legali oħrajn, kif ukoll ftehimiet li jistabbilixxu garanzija baġitarja, li jirriżultaw mill-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament għandu jkollhom dispożizzjonijiet li jagħtu s-

setgħa b'mod esplicitu lill-Kummissjoni, lill-Qorti tal-Awdituri u lill-OLAF sabiex iwettqu t-tali awditi, verifiki u spezzjonijiet fuq il-post skont il-kompetenzi rispettivi tagħhom. Dan għandu jinkludi dispożizzjonijiet li jiżguraw li kwalunkwe parti terza involuta fl-implimentazzjoni tal-fondi tal-Unjoni jew ta' operazzjoni ta' finanzjament sostnuta, b'mod shih jew parzjali, minn garanzija baġitarja taġhti drittijiet ekwivalenti.

Artikolu 50

Eżerċizzju tad-delega

1. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati hija mogħtija lill-Kummissjoni soġġetta għall-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.
2. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati msemija fl-Artikolu 45(2) għandha tingħata lill-Kummissjoni sal-31 ta' Diċembru 2028.
3. Id-delega tas-setgħa msemija fl-Artikolu 45(2) tista' tiġi revokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni ta' revoka għandha ttejjem id-delega tas-setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Għandha ssir effettiva fil-jum wara l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea jew f'data aktar tard speċifikata fih. Ma għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att delegat li diġà jkun fis-seħh.
4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta esperti nnominati minn kull Stat Membru skont il-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali ***tat-13 ta' April 2016*** dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet.
5. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
6. Att delegat adottat skont l-Artikolu 45(2) għandu jidhol fis-seħh jekk l-ebda oġġezzjoni ma tkun giet espressa jew mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi żmien perjodu ta' xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel l-iskadenza ta' dak il-perjodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn li huma għarrfu lill-Kummissjoni li mhumiex ser joġġezzjonaw. Dak il-perjodu għandu jiġi estiz b'xahrejn fuq inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

TITOLU IV

DISPOŻIZZJONIJIET TRANŻITORJI U FINALI

Artikolu 51

Tħassir

Ir-Regolament (UE) Nru 1291/2013 u r-Regolament (UE) Nru 1290/2013 qed jiġu mhassra b'effett mill-1 ta' Jannar 2021.

Artikolu 52

Dispożizzjonijiet tranżitorji

1. Dan ir-Regolament m'għandux jaffettwa t-tkomplija jew il-modifika tal-azzjonijiet ikkonċernati, skont ir-Regolament (UE) Nru 1291/2013 u r-Regolament (UE) Nru 1290/2013, li għandhom ikomplu japplikaw għal dawk l-azzjonijiet sal-għeluq tagħhom. Programmi ta' ħidma u azzjonijiet previsti fil-pjanijiet ta' ħidma adottati skont ir-Regolament (UE) Nru 1290/2013 u skont l-atti bażiċi tal-korpi ta' finanzjament korrispondenti għandhom ukoll ikomplu jiġu rregolati mir-Regolament (UE) Nru 1290/2013 u dawk l-atti bażiċi sat-tlestija tagħhom.
2. Il-pakkett finanzjarju għall-Programm jista' jkopri wkoll l-ispejjeż tal-assistenza teknika u amministrattiva meħtieġa biex tiġi żgurata t-tranzizzjoni bejn il-Programm u l-miżuri adottati skont il-predeċessur tiegħu r-Regolament (UE) Nru 1291/2013.

Artikolu 53

Dħul fis-seħħ

Dan ir-Regolament għandu jidhul fis-seħħ fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi ...

Għall-Parlament Ewropew

Għall-Kunsill

Il-President

Il-President

ANNEX I

IL-LINJI PRINCIPALI TAL-ATTIVITAJIET

L-objettivi generali u speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 3 **ghandhom** jiġu segwiti fil-Programm kollu, permezz tal-oqsma ta' intervent u l-linji generali ta' attività deskritti f'dan l-Anness, kif ukoll fl-Anness I tal-Programm Speċifiku.

(1) Pilastru I "Xjenza *Eċċellenti*"

Permezz tal-attivitajiet li ġejjin, dan il-pilastru, f'konformità mal-Artikolu 4, **ghandu jippromwovi l-eċċellenza xjentifika, jattira l-aqwa talent lejn l-Ewropa, jipprovdi l-appoġġ adatt għar-riċerkaturi fi stadju bikri u jappoġġa l-ħolqien u t-tixrid ta' eċċellenza xjentifika**, għarfien, **metodoloġiji u** hiliet ta' kwalità għolja, teknoloġiji u soluzzjonijiet għall-isfidi **soċjali, ambjentali u ekonomiċi globali**. **Ghandu** jikkontribwixxi wkoll lejn l-objettivi speċifiċi l-oħra tal-Programm kif deskritt fl-Artikolu 3.

- (a) Il-Kunsill Ewropew tar-Riċerka: Jipprovdi finanzjament attraenti u flessibbli sabiex riċerkaturi individwali b'talent u kreattivi, **b'enfasi fuq l-eċċellenza xjentifika**, u t-timijiet tagħhom ikunu jistgħu jsegwu l-moġħdijiet l-aktar promettenti fil-fruntieri tax-xjenza, **irrispettivament min-nazzjonalità u l-pajjiż ta' oriġini tagħhom u** abbażi tal-kompetizzjoni mifruxa mal-Unjoni **msejsa unikament fuq il-kriterju ta' eċċellenza**.

Oqsma ta' intervent: Xjenza fil-fruntieri tal-għarfien

- (b) L-Azzjonijiet Marie-Skłodowska Curie (MSCA): Jattrezzaw lir-riċerkaturi b'għarfien u hiliet godda permezz tal-mobilità u l-esponiment bejn il-fruntieri, is-setturi u d-dixxiplini, **itejbu t-tahriġ u s-sistemi tal-iżvilupp tal-karriera** kif ukoll l-istrutturar u t-titjib istituzzjonali u nazzjonali għar-reklutaġġ, **b'kont mehud tal-Karta Ewropea għar-Riċerkaturi u l-Kodiċi ta' Kondotta għar-Reklutaġġ tar-Riċerkaturi**; b'dan il-mod, l-Azzjonijiet Marie Skłodowska-Curie jgħinu biex jibnu l-pedamenti ta' pajsagġ ta' riċerka eċċellenti **madwar l-Ewropa kollha** billi jikkontribwixxu għal spinta lill-impjiegi, it-tkabbir u l-investment, u biex jissolvew l-isfidi attwali u futuri tas-soċjetà.

Oqsm ta' intervent: It-trawwim tal-eċċellenza permezz tal-mobilità ta' riċerkaturi bejn il-fruntieri, is-setturi u d-dixxiplini; it-trawwim ta' hiliet godda permezz ta' taħriġ eċċellenti tar-riċerkaturi; it-tiżiħ *tar-riżorsi* umani u l-iżvilupp tal-hiliet fiż-Żona Ewropea tar-Riċerka kollha; it-titjib u l-iffaċilitar tas-sinergiji; il-promozzjoni tas-sensibilizzazzjoni tal-pubbliku.

- (c) Infrastrutturi tar-Riċerka: L-arrikkiment tal-Ewropa b'infrastrutturi ta' riċerka sostenibbli ta' klassi mondjali li jkunu miftuħa u aċċessibbli għall-aqwa riċerkaturi mill-Ewropa u lil hinn minnha. ***L-inkoraġġiment tal-użu tal-infrastrutturi tar-riċerka eżistenti, inklużi dawk ifffinanzjati mill-FSIE.*** B'dan il-mod il-potenzjal tal-infrastruttura *tar-riċerka* biex issostni l-avvanz xjentifiku u l-innovazzjoni, u biex tippermetti li x-xjenza miftuħa ***u eċċellenti, skont il-prinċipji FAIR,*** ser jissahha, flimkien ma' attivitajiet bil-politika marbuta mal-politika u l-kooperazzjoni internazzjonali tal-Unjoni.

Oqsm ta' intervent: Il-konsolidament ***u l-iżvilupp*** tal-pajsaġġ tal-infrastrutturi Ewropej tar-riċerka; Il-ftuħ, l-integrazzjoni u l-interkonnnessjoni ta' infrastrutturi tar-riċerka; ***Il-potenzjal ta' innovazzjoni tal-infrastrutturi tar-riċerka Ewropej u l-attivitajiet ta' innovazzjoni u taħriġ;*** Rinfurzar tal-politika dwar l-infrastrutturi tar-riċerka Ewropej u l-kooperazzjoni internazzjonali;

- (2) Pilastru II "Sfidi Globali u ***l-Kompetittività Industrijali Ewropea***"

Permezz ta' dawn l-attivitajiet li ġejjin, f'konformità mal-Artikolu 4, dan il-pilastru ***għandu jappoġġa l-holqien u t-tixrid aħjar ta' għarfien, teknoloġiji u soluzzjonijiet sostenibbli godda ta' kwalità għolja, isahha il-kompetittività tal-industrija Ewropa,*** isahha l-impatt tar-riċerka u l-innovazzjoni billi jiżviluppa, jappoġġa u jimplementa l-politiki tal-Unjoni, u jagħti appoġġ lill-adozzjoni ta' soluzzjonijiet innovattivi fl-industrija, ***partikolarment fl-SMEs u n-negozji l-godda,*** u s-soċjetà biex jiġu indirizzati l-isfidi globali. ***Għandu jikkontribwixxi wkoll lejn l-oġettivi speċifiċi l-oħra tal-Programm kif deskritt fl-Artikolu 3.***

L-SSH għandhom jiġu integrati b'mod shih fir-raggruppamenti kollha, inkluż attivitajiet speċifiċi u dedikati.

Biex jiġu massimizzati l-flessibilità u s-sinergiji tal-impatt, l-attivitajiet tar-riċerka u l-innovazzjoni ***għandhom jiġu organizzati f'sitt clusters, interkonnnessi permezz ta'***

infrastrutturi tar-riċerka pan-Ewropej, li individwalment u flimkien ser jincentivaw kooperazzjoni interdixiplinari, transsettorjali, transpolitika, transkonfinali u internazzjonali. *Attivitajiet minn firxa varjata ta' TRLs, fosthom TRLs mhux għoljin, ser ikunu koperti minn dan il-pilastru tal-Orizzont Ewropa.*

Kull cluster jikkontribwixxi lejn bosta SDGs; u bosta SDGs huma appoġġati minn aktar minn cluster tan-negozju wiehed.

L-attivitajiet tar-R&I *għandhom* jiġu implimentati fir-raggruppamenti li ġejjin u bejniethom:

- (a) Raggruppament "Sahha": It-titjib u l-harsien tas-sahha *u l-benesseri* taċ-ċittadini f'kull età, billi *jkun iġġenerat għarfien għdid*, jiġu żviluppati soluzzjonijiet innovattivi, *u tiġi żgurata l-integrazzjoni, fejn rilevanti, tal-perspettiva tal-ġeneri* għall-prevenzjoni, id-dijanjozi, il-monitoraġġ, it-trattament u l-kura tal-mard *u l-iżvilupp tat-teknoloġiji tas-sahha*; il-mitigazzjoni tar-riskji fuq is-sahha, il-protezzjoni tal-popolazzjonijiet u l-promozzjoni ta' saħha tajba *u benessere, anke fuq il-post tax-xogħol*; is-sistemi tas-sahha pubblika jsiru aktar kosteffikaċi, ġusti u sostenibbli; *il-prevenzjoni u l-indirizzar tal-mard relatat mal-faqar*; l-appoġġ lill-partecipazzjoni tal-pazjenti u l-awtoġestjoni u li dawn ikunu possibbli.

Oqsma ta' intervent: Is-sahha matul il-ħajja kollha; Id-determinanti tas-sahha ambjentali u soċjali; Mard li ma jittihidx u mard rari; Mard li jittiehed, *inkluż il-mard relatat mal-faqar u injorat*; Għodod, teknoloġiji u soluzzjonijiet digitali għas-sahha u l-kura, *inkluż mediċina personalizzata*; Sistemi tal-kura tas-sahha.

- (b) Raggruppament "*Kultura, kreattività u soċjetà inkluziva*": It-tiħih tal-valuri demokratiċi, *inkluż l-istat tad-dritt u d-drittijiet fundamentali*, is-salvagwardja tal-wirt kulturali tagħna, *l-esplorazzjoni tal-potenzjal tas-setturi kulturali u kreattivi*, u l-promozzjoni tat-trasformazzjonijiet soċjoekonomiċi, li jikkontribwixxu għall-inkluzjoni u tkabbir, *inkluża l-ġestjoni tal-migrazzjoni u l-integrazzjoni tal-migranti*.

Oqsma ta' intervent: Demokrazija *u governanza*; *Kultura*, wirt kulturali *u kreattività*; Trasformazzjonijiet soċjali u ekonomiċi.

- (c) *Raggruppament "Sigurtà Ċivili għas-Soċjetà": Indirizzar tal-isfidi li jirriżultaw mit-theddid persistenti ta' sigurtà, inkluża ċ-ċiberkriminalità, kif ukoll id-diżastri naturali u dawk magħmula mill-bniedem.*

Oqsma ta' intervent: Soċjetajiet reżiljenti għad-diżastri; Protezzjoni u sigurtà; Ċibersigurtà.

- d) *Raggruppament "Diġitali, Industrija u Spazju": Ir-rinfurzar tal-kapaċitajiet u l-assigurazzjoni tas-sovranità tal-Ewropa f'teknoloġiji ewlenin abilitanti għad-digitalizzazzjoni u l-produzzjoni, u fit-teknoloġija spazjali, **tul il-katina tal-valur kollha**, biex tinbena industrija kompetittiva, diġitali, b'livell baxx ta' karbonju u ċirkolari; tiġi żgurata provvista sostenibbli tal-materja prima; **jigħu żviluppati materjali avvanzati** u tiġi pprovduta l-bażi għall-avvanzi u l-innovazzjoni fl-isfidi globali tas-soċjetà.*

*Oqsma ta' intervent: Teknoloġiji tal-manifattura; Teknoloġiji diġitali ewlenin, inklużi t-teknoloġiji kwantum; Teknoloġiji abilitanti emergenti; Materjali avvanzati; Intelligenza artifiċjali u robotika; Internet tal-ġenerazzjoni li jmiss; Computing avvanzat u Big Data; Industriji ċirkolari; **Industriji** b'livell baxx ta' karbonju u nodfa; Spazju, **inkluż l-osservazzjoni tad-dinja.***

- (e) *Raggruppament "Klima, Energija u Mobilità": Il-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima permezz ta' fehim aħjar tal-kawżi, l-evoluzzjoni, ir-riskji, l-impatti u l-opportunitajiet tiegħu, billi s-setturi tal-enerġija u tat-trasport isiru aktar favur il-klima u l-ambjent, aktar effiċjenti u kompetittivi, aktar intelligenti, aktar sikuri, u aktar reżiljenti, **jippromwovu l-użu ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli u l-effiċjenza enerġetika, itejbu r-reżiljenza tal-Unjoni għax-xokkijiet esterni u jadattaw l-imġiba soċjali fir-rigward tal-SDGs.***

*Oqsma ta' intervent: Xjenza tal-klima u **Soluzzjonijiet**; **Provvista** tal-Energija; **Sistemi** u **Grilji** tal-Energija; Bini u **Facilitajiet Industrijali fit-Tranżizzjoni tal-Energija**; Komunitajiet u **Bliet**; **Kompetittività** Industrijali **fit-Trasport**; **Trasport** u **Mobilità** Nodfa, **Sikuri u Aċċessibbli**; **Mobilità** Intelligenti; **Hażna** tal-Energija.*

- (f) *Raggruppament "Ikel, **Bijoekonomija**, **Riżorsi Naturali**, **Agrikoltura u Ambjent**": Il-protezzjoni **tal-ambjent**, ir-restawr, il-ġestjoni sostenibbli u l-użu ta' riżorsi naturali u*

bijoloġiċi mill-art, *l-ilmijiet interni* u l-baħar biex *titwaqqaf l-erożjoni tal-bijodiversità, tiġi* indirizzata s-sigurtà tal-ikel u n-nutrizzjoni *għal kulhadd* u t-tranzizzjoni lejn ekonomija b'livell baxx ta' karbonju, b'użu effiċjenti tar-riżorsi u ċirkolari *u lejn bijoekonomija sostenibbli*.

Oqsma ta' intervent: Osservazzjoni ambjentali; Bijodiversità u *riżorsi* naturali; Agrikoltura, forestrija u żoni rurali; *Ibhra*, oċeani *u ilmijiet interni*; Sistemi tal-ikel; Sistemi ta' innovazzjoni b'bażi bijoloġika *fil-bioekonomija tal-UE*; Sistemi ċirkolari.

- (g) Azzjonijiet diretti mhux nukleari taċ-Ċentru Kongunt għar-Riċerka: Il-ġenerazzjoni ta' evidenza xjentifika ta' kwalità għolja għal politiki pubbliċi tajbin, *effiċjenti u affordabbli*. Inizjattivi u proposti godda għal-leġiżlazzjoni tal-UE jeħtieġu li evidenza trasparenti, komprensiva u bbilanċjata *tiġi mfassla b'mod sensibbli*, filwaqt li l-implimentazzjoni tal-politika teħtieġ li l-evidenza tkun *imkejla u mmonitorjata*. Il-JRC ser jipprovdi politiki tal-Unjoni b'evidenza xjentifika indipendenti u appoġġ tekniku matul iċ-ċiklu kollu tal-politika. Il-JRC ser jiffoka r-riċerka tiegħu fuq il-prijoritajiet ta' politika tal-UE.

Oqsma ta' intervent: Saħħa; *Kultura, kreattività u soċjetà Inkluziva*; sigurtà *ċivili għas-soċjetà*; teknoloġiji diġitali, industrija, *u spazju*; klima, enerġija u mobilità; ikel, *bioekonomija*, riżorsi naturali, *agrikoltura u ambjent*; appoġġ għall-funzjonament tas-suq intern u l-governanza ekonomika tal-Unjoni; appoġġ lill-Istati Membri fl-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni u l-iżvilupp ta' strategiji ta' speċjalizzazzjoni intelligenti; għodod u metodi analitiċi għat-tfassil tal-politika; ġestjoni tal-għarfien; trasferiment tal-għarfien u t-teknoloġija; appoġġ lil xjenza għall-pjattaformi politici.

(3) Pilastru III "*Ewropa Innovattiva*"

Permezz tal-attivitajiet li ġejjin, skont l-Artikolu 4, dan il-pilastru *għandu* jippromwovi l-forom kollha ta' innovazzjoni, inkluża *innovazzjoni mhux teknoloġika, primarjament fl-SMEs, inklużi negozji godda, bil-faċilitazzjoni tal-iżvilupp teknoloġiku, id-dimostrazzjoni u t-trasferiment tal-għarfien*, u t-tishih tal-użu ta' soluzzjonijiet innovattivi. *Għandu* jikkontribwixxi wkoll lejn l-oġettivi speċifiċi l-oħra tal-Programm kif deskritt fl-Artikolu 3. *L-EIC ser jiġi implimentat*

primarjament permezz ta' żewġ strumenti, il-Pathfinder, implimentat primarjament permezz tar-riċerka kollaborattiva, u l-Aċċelleratur.

- (a) Il-Kunsill Ewropew tar-Riċerka: *ghandu jiffoka prinċipalment fuq innovazzjoni rivoluzzjonarja u ta' tfixkil, billi jimmira b'mod partikolari lejn l-innovazzjoni li tohloq is-swieq, filwaqt li jappoġġa wkoll it-tipi kollha ta' innovazzjoni, inklużi dawk inkriminali.*

Oqsma ta' intervent: Pathfinder *ghal riċerka avvanzata*, sostenn lit-teknoloġiji futuri u emergenti rivoluzzjonarji, *li johlqu suq u/jew deep-tech*; Aċċelleratur, tnaqqis fid-distakk finanzjarju bejn l-aħħar stadji tal-attivitatiet ta' *riċerka u innovazzjoni* u t-teħid tas-suq biex tithaddem b'mod effikaċi l-innovazzjoni rivoluzzjonarjali tohloq swieq ġodda, u kumpaniji li qed jespandu fejn is-suq ma jkunx qed jipprovdi finanzjament vijabbli; ■ attivitatiet addizzjonali tal-EIC bħal premjijiet u fellowships, u servizzi b'valur miżjud għan-negozji.

- (b) L-ekosistemi tal-innovazzjoni Ewropea

Oqsma ta' intervent: *L-attivitatiet ser jinkludu b'mod partikolari l-konnessjoni, fejn rilevanti f'kooperazzjoni mal-EIT*, ma' ■ atturi nazzjonali *u reġjonali* ta' innovazzjoni u l-appoġġ għall-implimentazzjoni ta' programmi kongunti ta' innovazzjoni transfruntiera mill-Istati Membri, *ir-Reġjuni* u l-pajjiżi assoċjati, minn *skambju ta' Prattiki u għarfien dwar regolamentazzjoni tal-innovazzjoni għal* tishih tal-ħiliet personali għall-innovazzjoni għal azzjonijiet ta' riċerka u innovazzjoni, *inkluża innovazzjoni miftuħa jew immexxija mill-udent*, biex tiżdied l-effikaċja tas-sistema Ewropea ta' innovazzjoni. Dan *ghandu jiġi implimentat b'sinergija fost l-oħrajn mal-appoġġ* tal-FEŻR għal ekosistemi tal-innovazzjoni u sħubijiet interreġjonali madwar temi ta' speċjalizzazzjoni intelligenti.

- (c) L-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija

Oqsma ta' intervent: Ekosistemi ta' innovazzjoni *sostenibbli* madwar l-Ewropa; Hiliet *ta' innovazzjoni u imprenditorija* f'perspettiva ta' tagħlim tul il-ħajja, *inkluż żieda fil-kapaċitajiet tal-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni oghla fl-Ewropa kollha*; Soluzzjonijiet *ġodda fis-suq biex jindirizzaw* l-isfidi ■ globali ■ ; Sinergiji u valur miżjud fi hdan Orizzont Ewropa.

- (4) Parti "*Twessigh tal-partecipazzjoni u tishih* taż-Żona Ewropea tar-Riċerka"

Permezz tal-attivitajiet li ġejjin, dan ***il-pilastru għandu jsegwi l-oġettivi speċifiċi kif stabbiliti*** fl-Artikolu 3(2)(d). ***Għandu jikkontribwixxi*** wkoll lejn ***l-oġettivi speċifiċi l-oħra tal-Programm*** kif deskritt fl-Artikolu 3. Filwaqt li tinfed il-Programm kollu, din il-parti ser tappoġġa l-attivitajiet li jikkontribwixxu għall-***attrazzjoni tat-talent, it-trawwim taċ-ċirkolazzjoni tal-imhuh u l-prevenzjoni tal-eżodu tal-imhuh***, Ewropa bbażata aktar fuq l-għarfien, aktar innovattiva u aktar ugwali bejn is-sessi, fuq quddiem nett tal-kompetizzjoni globali, ***it-trawwim tal-kooperazzjoni transnazzjonali u*** b'hekk jiġu ottimizzati l-qawwa u l-potenzjal nazzjonali fl-Ewropa ***kollha*** fiż-Żona Ewropea tar-Riċerka (ŻER) bi prestazzjoni tajba, fejn l-għarfien u l-forza tax-xogħol b'hiliet għoljin jiċċirkolaw b'mod liberu ***b'mod ibbilanċjat***, fejn l-eżiti tar-R&I ***jinxterdu b'mod mifrux kif ukoll*** jinftiehem u jiġu fdati minn ċittadini infurmati u jkunu ta' benefiċċju għas-soċjetà kollha kemm huwa, u fejn il-politika tal-UE, b'mod partikolari l-politika dwar ir-R&I tissejjes fuq evidenza xjentifika ta' kwalità għolja.

Għandha tappoġġa wkoll attivitajiet bil-għan li jtejbu l-kwalità tal-proposti minn entitajiet legali minn Stati Membri bi prestazzjoni baxxa fir-R&I, bħal kontrolli u pariri professjonali qabel isiru l-proposti, u jżidu l-attivitajiet tal-Punti ta' Kuntatt Nazzjonali biex jiġi appoġġat in-netwerking internazzjonali, kif ukoll attivitajiet bil-għan li jappoġġaw entitajiet legali minn Stati Membri bi prestazzjoni baxxa fir-R&I li jingħaqdu ma' proġetti kollaborattivi diġà magħzula li fihom ma jkunux qed jiehdu sehem entitajiet legali minn Stati Membri bħal dawn.

Oqsma ta' intervent: ***Iż-żieda fil-partecipazzjoni u l-firxa tal-eċċellenza, inkluż permezz tal-Holqien ta' Timijiet, Ġemellaġġi, Pożizzjonijiet ta' presidenti akkademiċi taż-ŻER, il-Kooperazzjoni Ewropea fix-Xjenza u t-Teknoloġija (COST), l-inizjattivi ta' eċċellenza u attivitajiet biex titrawwem iċ-ċirkolazzjoni tal-imhuh***; Ir-riforma u t-titjib tas-sistema Ewropea tar-R&I, ***inkluż pereżempju permezz billi tiġi appoġġata r-riforma tal-politika ta' riċerka u innovazzjoni nazzjonali, jiġu pprovduti ambjenti attraenti għall-karriera, u jiġu appoġġati x-xjenza tas-sessi u x-xjenza taċ-ċittadini.***

ANNEX I

ISTITUT EWROPEW TAL-INNOVAZZJONI U T-TEKNOLOGIJA (EIT)

Dawn li ġejjin għandhom japplikaw fl-implimentazzjoni tal-attivitajiet tal-programm tal-EIT:

3.1. Ragunament

Kif jiddikjara b'mod ċar ir-rapport tal-Grupp ta' Livell Għoli dwar il-massimizzazzjoni tal-impatt tar-riċerka u l-innovazzjoni tal-UE (il-Grupp ta' Livell Għoli Lamy), it-triq 'il quddiem hija li "nedukaw għall-futur u ninvestu fin-nies li ser jagħmlu bidla". B'mod partikolari, ***l-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni oġhla*** Ewropej huma mhegġa li jstimolaw l-impreditorija, inehhu l-fruntieri dixxiplinari u jstituzzjonalizzaw kollaborazzjonijiet ***interdixxiplinari*** b'saħħithom bejn is-settur akkademiku u l-industrija. Skont stħarriġ reċenti, l-aċċess għal persuni li għandhom talent huwa fil-fatt l-aktar fattur importanti li jinfluwenza l-għażliet ta' postijiet tal-fundaturi Ewropej għan-negozji l-godda tagħhom. L-edukazzjoni imprenditorjali, l-opportunitajiet ta' taħriġ ***u l-iżvilupp ta' hiliet kreattivi*** għandhom rwol ewlieni fil-kultivazzjoni ta' innovaturi futuri u fl-iżvilupp tal-abbiltajiet ta' dawk eżistenti sabiex dawn jespandu n-negozju tagħhom u jilhqqu livelli oġhla ta' suċċess. L-aċċess għat-talent imprenditorjali, flimkien mal-aċċess għal servizzi professjonali, il-kapital u s-swieq fil-livell tal-UE, u t-tlaqqiġ ta' atturi tal-innovazzjoni ewlenin flimkien sabiex jaħdmu lejn għan komuni, huma ingredjenti ewlenin għat-trawwim ta' ekosistema tal-innovazzjoni. Hemm hteġġa li jiġu koordinati l-isforzi mal-UE kollha sabiex tinholq massa kritika ta' raggruppamenti u ekosistemi imprenditorjali interkonnessi mal-UE kollha.

Illum, l-EIT huwa l-akbar ekosistema tal-innovazzjoni integrata fl-Ewropa li tlaqqa' flimkien shab mid-dinja tan-negozju, tar-riċerka u tal-edukazzjoni u lil hinn. L-EIT ser tkompli tappoġġa l-Komunitajiet ta' Konozzenza u Innovazzjoni (KKI) tagħha, li huma shubijiet Ewropej fuq skala kbira li jindirizzaw sfidi globali speċifiċi u jsaħhu l-ekosistemi tal-innovazzjoni madwarhom. Ser tagħmel dan billi trawwem l-integrazzjoni tal-edukazzjoni, ir-riċerka u l-innovazzjoni tal-oġhla standards, biex b'hekk jinholqu ambjenti li jwasslu għall-innovazzjoni, u billi tippromwovi u tappoġġa ġenerazzjoni ġdida intraprendituri u tistimula l-holqien ta' kumpaniji innovattivi b'sinergija mill-qrib u b'komplementarjetà mal-EIC.

Madwar l-Ewropa, għad hemm bżonn ta' sforzi biex jiġu żviluppati ekosistemi fejn ir-riċerkaturi, l-innovaturi, l-industriji u l-gvernijiet ikunu jistgħu jinteraġixxu faċilment. L-ekosistemi tal-innovazzjoni, fil-fatt, għadhom mhumiex qed jaħdmu bl-aħjar mod minhabba għadd ta' ■ raġunijiet, bħal pereżempju:

- L-interazzjoni bejn l-atturi tal-innovazzjoni għadha mxejjla minn ostakli regolatorji u kulturali bejniethom;
- L-isforzi sabiex jissahħu **ekosistemi ta' innovazzjoni għandhom jibbenefikaw minn** koordinazzjoni u fokus ċar fuq objettivi u impatti speċifiċi.

Sabiex jiġu indirizzati l-isfidi **soċjetali** tal-futur, jinhatfu l-opportunitajiet ippreżentati minn teknoloġiji godda u jsir kontribut lejn tkabbir ekonomiku **tajjeb għall-ambjent u** sostenibbli, l-impjiegi, il-kompetittività u l-benesseri taċ-ċittadini Ewropej, jehtieg li l-kapaċità tal-Ewropa li tkun innovattiva tkompli tigi msaħħa permezz ta': **tishih u** trawwim tal-ħolqien ta' ambjenti godda **u eżistenti** li jwasslu għall-kollaborazzjoni u l-innovazzjoni; tishih tal-kapaċitajiet tal-innovazzjoni tas-settur akkademiku u tar-riċerka; appoġġ għal generazzjoni ġdida ta' persuni imprenditorjali; stimolazzjoni tal-ħolqien u l-iżvilupp ta' imprizi innovattivi, **kif ukoll it-tishih tal-viżibilità u r-rikonnoxximent ta' attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni ffinanzjati mill-UE, b'mod partikolari l-finanzjament tal-EIT għall-pubbliku ġenerali.**

In-natura u l-iskala tal-isfidi tal-innovazzjoni jirrikjedu l-komunikazzjoni u l-mobilizzazzjoni tal-atturi u r-rizorsi fuq skala Ewropea, permezz tat-trawwim ta' kollaborazzjoni transkonfini. Is-silos bejn id-dixxiplini u tul il-ktajjen ta' valur iridu jinqerdu u jiġi mrawwem l-istabbiliment ta' ambjent favorevoli għal skambju effikaċi tal-għarfien u l-għarfien espert, u għall-iżvilupp u l-attrazzjoni ta' talenti imprenditorjali. **L-Aġenda Strateġika ta' Innovazzjoni tal-EIT għandha tiżgura koerenza mal-isfidi ta' Orizzont Ewropa, kif ukoll komplementarjetà mal-EIC.**

3.2. Oqsma ta' Intervent

3.2.1. Ekosistemi ta' innovazzjoni sostenibbli madwar l-Ewropa

F'konformità mar-regolament tal-EIT u l-Aġenda Strateġika ta' Innovazzjoni, l-EIT, l-EIT ser jaqdi rwol rinfurzat fit-tishih tal-ekosistemi tal-innovazzjoni **bbażati fuq l-isfidi madwar l-Ewropa.** B'mod partikolari, l-EIT ser ikompli jopera primarjament permezz tal-Komunitajiet tal-Għarfien u l-Innovazzjoni (KICs) tiegħu, is-shubijiet Ewropej fuq skala kbira li jindirizzaw sfidi tas-soċjetà speċifiċi. Huwa ser ikompli jsahħaħ l-ekosistemi tal-innovazzjoni madwarhom, billi **jiftahhom u**

jrawwem l-integrazzjoni tar-riċerka, l-innovazzjoni u l-edukazzjoni. Barra minn hekk, l-EIT ser **isahhah l-ekosistemi** tal-innovazzjoni **madwar** l-Ewropa billi jespandi l-Iskema ta' Innovazzjoni Reġjonali (RIS tal-EIT) tiegħu. L-EIT ser jaħdem b'ekosistemi tal-innovazzjoni li jesebixxu potenzjal għoli ta' innovazzjoni abbażi tal-istrateġija, l-allinjament tematiku u l-impatt **previst**, u f'sinerġija mill-qrib ma' Strateġiji u Pjattaformi ta' Speċjalizzazzjoni Intelligenti.

- It-tishih tal-effikaċja **u d-dispożizzjoni għal shab godda** tal-KICs eżistenti **li jippermettu t-tranżizzjoni lejn awtosostenibbiltà fit-tul**, u **l-analiżi tal-htieġa** li jiġu stabbiliti oħrajn godda **biex jiġu indirizzati l-isfidi globali**. L-oqsma tematiċi **speċifiċi ser jiġu definiti fl-Aġenda Strateġika ta' Innovazzjoni, fejn jitqies l-Ippjanar Strateġiku**;
- L-aċċellerazzjoni tar-reġjuni lejn l-eċċellenza f'pajjiżi li huma **definiti fl-Aġenda Strateġika ta' Innovazzjoni f'kooperazzjoni mill-qrib ma' fondi strutturali u programmi ta' finanzjament oħra rilevanti tal-UE fejn xieraq**.

2.2. Hiliet ta' innovazzjoni **u imprenditorjali** f'perspettiva ta' tagħlim tul il-ħajja, **inkluż iż-żieda fil-kapaċitajiet tal-universitajiet fl-Ewropa kollha**.

L-attivitajiet tal-edukazzjoni tal-EIT ser jiġu rinfurzati sabiex jittrawmu l-innovazzjoni u l-imprenditorija permezz ta' edukazzjoni u taħriġ **utli**. Fokus aktar b'saħħtu fuq l-iżvilupp tal-kapital uman ser jkun imsejjes fuq l-espansjoni ta' programmi tal-edukazzjoni eżistenti tal-KICs tal-EIT bil-ħsieb li l-istudenti u l-professjonisti jkomplu jingħataw kurrikuli ta' kwalità għolja li jkunu bbażati fuq l-innovazzjoni, **il-kreattività** u l-imprenditorija li b'mod partikolari huma konformi mal-istrateġija industrijali u tal-ħiliet tal-UE. Dan jista' jinkludi riċerkaturi u innovaturi appoġġati minn partijiet oħrajn ta' Orizzont Ewropa, b'mod partikolari MSCA. L-EIT ser jappoġġa wkoll **il-modernizzazzjoni tal-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni oghla fl-Ewropa kollha** u l-integrazzjoni tagħhom fl-ekosistemi tal-innovazzjoni billi jiġu stimolati u miżjudin il-potenzjal u l-kapaċitajiet imprenditorjali tagħhom u jiġu mhegġa jantiċipaw aħjar ir-rekwiziti tal-ħiliet il-godda.

- L-iżvilupp ta' kurrikuli innovattivi, li jikkunsidraw il-htigijiet futuri **tas-soċjetà u** tal-industrija, u programmi trasversali sabiex jiġu offruti lill-istudenti, lill-imprendituri u lill-professjonisti madwar l-Ewropa u lil hinn minnha, fejn l-għarfien speċjalizzat u dak speċifiku għas-settur jiġi kkombinat ma' hiliet orjentati lejn **l-innovazzjoni u dawk imprenditorjali**, bħall-ħiliet fit-teknoloġija avvanzata **b'rabta mat-teknoloġiji diġitali u sostenibbli abilitanti ewlenin**;

- It-tiżmin u l-espansjoni tat-tikketa tal-EIT sabiex jitlejbu ***l-viżibilità u r-rikonoxximent tal-EIT*** tal-programmi tal-edukazzjoni abbazi ta' shubijiet bejn istituzzjonijiet tal-edukazzjoni għolja, ċentri tar-riċerka u kumpaniji differenti ***filwaqt li tissaħħah il-kwalità ġenerali tagħha bl-offerta*** ta' kurrikuli fejn titgħallim bil-prattika u edukazzjoni imprenditorjali intenzjonata ***li hija utli***, kif ukoll mobilità internazzjonali, interorganizzazzjonali u transsettorjali;
- L-iżvilupp tal-kapaċitajiet tal-innovazzjoni u l-imprenditorija tas-settur tal-edukazzjoni għolja, permezz tal-ingranagg ***u l-promozzjoni*** tal-għarfien espert tal-Komunità tal-EIT fil-kollegament tal-edukazzjoni mar-riċerka u n-negozju;
- Ir-rinforz tar-rwol tal-komunità ta' Alumni tal-EIT bħala mudell għall-istudenti l-godda u strument b'saħħtu sabiex jiġi kkomunikat l-impatt tal-EIT.

2.3. Soluzzjonijiet godda fis-suq ***biex jindirizzaw l-isfidi globali***

L-EIT ser jiffaċilita, isaħħah ***u jippremja*** l-imprendituri, l-innovaturi, ***ir-riċerkaturi***, l-educaturi, l-istudenti u atturi tal-innovazzjoni, ***filwaqt li jiżgura l-integrazzjoni tal-ġeneri***, sabiex jaħdmu flimkien f'timijiet transdixiplinari biex jiġġeneraw l-ideat u jittrasformawhom kemm f'innovazzjonijiet inkrementali kif ukoll fixkiela. L-attivitajiet ser jkunu karatterizzati minn innovazzjoni miftuħa u approċċ transfruntier, b'fokus fuq l-inkluzjoni tal-attivitajiet rilevanti tat-Triangolu tal-Għarfien li huma pertinenti sabiex dawn ikunu ta' suċċess (pereżempju, il-promoturi tal-proġett jistgħu jtejbju l-aċċess tagħhom għal: gradwati bi kwalifiki speċifiċi, ***utenti ewlenin***, negozji godda b'ideat innovattivi, ditti mhux domestiċi b'assi kumplimentari rilevanti, eċċ.).

- Appoġġ tal-iżvilupp ta' prodotti, servizzi u ***opportunitajiet tas-suq*** fejn l-atturi tat-Triangolu tal-Għarfien ser jikkollaboraw sabiex ***jinstabu*** soluzzjonijiet ***għall-isfidi globali***;
- ***Tintegra b'mod shih il-katina tal-valur tal-innovazzjoni kollha kemm hija: minn student sa intraprenditur, minn idea sal-prodott, minn laboratorju għall-konsumatur. Dan jinkludi appoġġ għal negozji godda u għall-espansjoni tan-negozji.***
- L-għoti ta' servizzi ta' livell għoli u appoġġ lin-negozji innovattivi, inkluża assistenza teknika sabiex il-prodotti u s-servizzi jiġu rfinuti, mentoraġġ sostantiv, appoġġ sabiex jiġu żgurati l-konsumaturi fil-mira u jingabar il-kapital, sabiex jilħqu s-suq b'pass imħaffef u l-proċess ta' tkabbir tagħhom jiġi mħaffef ukoll.

3.2.4. Sinergiji u valur miżjud fi hdan Orizzont Ewropa

L-EIT ser jagħmel aktar sforzi sabiex jikkapitalizza fuq is-sinergiji u l-komplementarjetajiet **bejn il-KICs eżistenti u** ma' atturi u inizjattivi differenti fil-livelli tal-UE u globali u jestendi n-netwerk tiegħu ta' organizzazzjonijiet li jikkollaboraw flimkien kemm fil-livelli strateġiċi kif ukoll operattivi, **filwaqt li jiġu evitati duplikazzjonijiet.**

- Kooperazzjoni **mill-qrib** mal-EIC u **InvestEU** fis-semplifikazzjoni tal-appoġġ (jiġifieri, finanzjament u servizzi) mogħti lil **imprezi innovattivi** kemm fl-istadju ta' bidu kif ukoll f'dak ta' espansjoni, partikolarment permezz tal-KICs;

L-ippjanar u l-implimentazzjoni tal-attivitajiet tal-EIT sabiex jiġu massimizzati s-sinergiji u l-komplementarjetajiet ma' **partijiet oħra tal-Programm;**
- Involviment mal-Istati Membri tal-UE, kemm fil-livell nazzjonali kif ukoll f'dak reġjonali, filwaqt li jiġi stabbilit djalogu strutturat u jiġu kkoordinati l-isforzi sabiex ikun hemm sinergiji ma' **inizjattivi nazzjonali u reġjonali**, inkluż strateġiji ta' speċjalizzazzjoni intelligenti, **b'konsiderazzjoni wkoll tal-implimentazzjoni tal-"Ekosistemi Ewropej tal-Innovazzjoni"**, sabiex jiġu identifikati, kondivizi u disseminati **l-aħjar** prattikiu tagħlimiet;
- **Skambju u tixrid tal-prattiki innovattivi u t-tagħlimiet madwar l-Ewropa u lil hinn bhala kontribut għall-politika innovattiva fl-Ewropa b'koordinazzjoni ma' partijiet oħra ta' Orizzont Ewropa;**
- Il-forniment ta' input fid-diskussjonijiet ta' politika tal-innovazzjoni u l-kontribuzzjoni **għat-tfassil u** l-implimentazzjoni tal-prijoritajiet ta' politika tal-UE permezz ta' hidma kontinwa mas-servizzi kollha rilevanti tal-Kummissjoni Ewropea, programmi oħrajn tal-UE u l-partijiet ikkonċernati tagħhom, u l-esplorazzjoni ulterjuri ta' opportunitajiet fi hdan l-inizjattivi ta' implimentazzjoni tal-politiki;
- L-isfruttament ta' sinergiji ma' programmi oħrajn tal-UE, **inkluż dawk** li jappoġġaw l-iżvilupp u l-innovazzjoni tal-kapital uman (eż., **COST, FSE+, FEŻR, Erasmus+, Ewropa Kreattiva u COSME Plus/is-Suq Uniku, InvestEU**);
- Il-bini ta' alleanzi strateġiċi ma' atturi tal-innovazzjoni ewlenin fil-livell tal-UE u internazzjonali, u appoġġ lill-KICs sabiex jiġu żviluppati kollaborazzjoni u rabtiet mas-shab prinċipali tat-Triangolu tal-Għarfien minn pajjiżi terzi, bil-għan li jinfethu swieq

godda għas-soluzzjonijiet appoġġati mill-KICs u jiġu attirati ***l-finanzjament u t-talent*** minn pajjiżi barranin. ***Il-partecipazzjoni ta' pajjiżi terzi għandha tiġi promossa fir-rigward tal-prinċipji ta' reċiproċità u benefiċċji reċiproċi.***

ANNEX III

SHUBIJET

Is-Shubijiet Ewropej ***għandhom*** jiġu magħżulin u implimentati, mmonitorjati, evalwati, imneħħija b'mod gradwali ***jew imġedda*** abbażi tal-kriterji li ġejjin:

1) Għażla

Dimostrazzjoni li s-Shubija Ewropea hija aktar effettiva biex jinkisbu l-oġġettivi relatati tal-Programm ***permezz tal-involvement u l-impenn tas-shab***, b'mod partikolari biex jinkisbu impatti ċari għall-UE u ċ-ċittadini tagħha, b'mod notevoli fid-dawl li jkun hemm riżultati fuq l-isfidi globali u l-oġġettivi tar-riċerka u l-innovazzjoni, filwaqt li jiġu żgurati l-kompetittività, ***is-sostenibbiltà*** u l-kontribuzzjoni fit-tiżni taż-Żona Ewropea tar-Riċerka u, ***fejn rilevanti***, l-Innovazzjoni u l-impenji internazzjonali;

Fil-każ tas-Shubijiet Ewropej istituzzjonalizzati stabbiliti skont l-Artikolu 185 TFUE, il-partecipazzjoni ta' mhux anqas minn ***40 %*** tal-Istati Membri tal-UE hija obligatorja;

- (b) Il-koerenza u s-sinergiji tas-Shubija Ewropea fi ħdan il-pajsaġġ tar-riċerka u l-innovazzjoni tal-UE, ***skont ir-regoli ta' Orizzont Ewropa sa fejn l-aktar possibbli***;
- (c) It-trasparenza u l-aċċess miftuħ tas-Shubija Ewropea fir-rigward tal-identifikazzjoni tal-prijoritajiet u l-oġġettivi ***f'termini ta' riżultati u impatti mistennija u fir-rigward*** tal-involvement tas-shab u l-partijiet ikkonċernati, mill-***katina tal-valur kollha, minn*** setturi, ***sfondi u dixxiplini*** differenti, inkluż dawk internazzjonali fejn ikun rilevanti ***u bla interferenza mal-kompetittività Ewropea; modalitajiet ċari għall-promozzjoni tal-***

partecipazzjoni tal-SMEs u ghat-tixrid u l-isfruttament tar-riżultati, partikolarment mill-SMEs, inkluż permezz ta' organizzazzjonijiet intermedjarji;

(d) Dimostrazzjoni ex-ante tal-addizzjonalità u d-direzzjonalità tas-Shubija Ewropea, inkluża vizjoni **strategika** komuni tal-iskop tas-Shubija Ewropea. Din il-vizjoni ser tinkludi b'mod partikolari:

- l-identifikazzjoni **tar-riżultati konkreti mistennija, l-eżiti** u l-impatti li jitkejlu fi ħdan perjodi ta' zmien speċifiċi, inkluż valur ekonomiku ewlieni **u/jew għas-soċjetà għall-Unjoni**.
- dimostrazzjoni **tal-effetti kwalitattivi u kwantitattivi sinifikanti ta' ingranaġġ mistennija, inkluż metodu għall-kejl tal-indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni;**
- approċċi biex jiżguraw flessibilità tal-implimentazzjoni u biex jaġġustaw għall-politika, għas-soċjetà **u/jew għall-bżonnijiet tas-suq, jew l-avvanzi xjentifiċi li jinbidlu, biex tiżdied il-koerenza politika bejn il-livelli reġjonali, nazzjonali u tal-UE;**
- strategija ta' hruġ u **mizuri ta' tnehhija gradwali mill-Programm.**

(e) Dimostrazzjoni ex ante tal-impenn fit-tul tas-shab, inkluż sehem minimu tal-investimenti pubbliċi u/jew privati;

Fil-każ tas-Shubiji Ewropej istituzzjonalizzati, **stabbiliti f'konformità mal-Artikolu 185 jew 187 TFUE**, il-kontribuzzjonijiet finanzjarji u/jew in natura tas-shab barra dawk tal-Unjoni, ser jkunu ta' mill-anqas ugwali għal 50 % u jistgħu jaslu sa 75 % tal-impenji aggregati baġitarji tas-Shubija Ewropea. Għal kull Shubija Ewropea istituzzjonalizzata **bħal din**, sehem mill-kontribuzzjonijiet mis-shab barra dak tal-Unjoni ser ikun f'forma ta' kontribuzzjonijiet finanzjarji. **Għas-shab minbarra l-Unjoni u l-Istati Partecipanti, il-kontribuzzjonijiet finanzjarji għandu jkollhom l-għan ewlieni li jkopru l-ispejjeż amministrattivi kif ukoll l-attivitajiet ta' koordinazzjoni u appoġġ flimkien ma' dawk mhux kompetittivi.**

(ea) Bi qbil mal-awtoritajiet reġjonali, il-FEŻR għandu jiġi aċċettat bħala kontribuzzjoni nazzjonali parzjali għall-azzjonijiet ta' kofinanzjament ta' Programm li jinvolvu lill-Istati Membri.

2) Implimentazzjoni:

- (a) Approċċ sistemiku li jiżgura ***l-involvement attiv u bikri tal-Istati Membri u*** l-kisba tal-impatti mistennija tas-Shubija Ewropea permezz tal-implimentazzjoni flessibbli tal-azzjonijiet kongunti ***ta' valur miżjud Ewropew għoli*** li jmorru ***wkoll*** lil hinn mis-sejhiet kongunti għall-attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni, inklużi dawk marbuta mat-teħid tas-suq, tar-regoli jew tal-politika;
- (b) Miżuri xierqa li jiżguraw aċċess miftuħ kontinwu tal-inizjattiva u trasparenza matul l-implimentazzjoni, b'mod partikolari għall-issettjar tal-prijorità u għall-parteċipazzjoni fis-sejhiet għall-proposti, informazzjoni dwar il-funzjonament tal-governanza, il-viżibilità tal-Unjoni, komunikazzjoni u miżuri ta' sensibilizzazzjoni, tixrid u sfruttament tar-riżultati, inkluża strateġija ċara ta' aċċess miftuħ/tal-utent matul il-katina tal-valur; ***miżuri adegwati biex tinghata informazzjoni lill-SMEs u tiġi promossa l-parteċipazzjoni tagħhom;***
- (c) Il-koordinazzjoni u/jew l-attivitajiet kongunti ma' inizjattivi ta' riċerka u innovazzjoni rilevanti ohra ***biex jiżguraw livell ottimali ta' interkonnnessjonijiet u jiżguraw*** sinerġiji effettivi, ***fost l-ohrajn biex jinghelbu l-ostakli potenzjali għall-implimentazzjoni fil-livell nazzjonali u tiżdied il-kosteffettività;***
- (d) ■ Impenji, ■ għal kontribuzzjonijiet finanzjarji ***u/jew in natura*** minn kull sieheb ***f'konformità mad-dispożizzjonijiet nazzjonali*** matul il-ħajja kollha tal-inizjattiva;
- (e) Fil-każ tas-Shubija Ewropea istituzzjonalizzata, aċċess għar-riżultati u informazzjoni ohra relatata mal-azzjoni għall-Kummissjoni għall-iskop tal-iżvilupp, l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ tal-politiki jew programmi tal-Unjoni.

3) Monitoraġġ:

- (a) Sistema ta' monitoraġġ b'konformità mar-rekwiżiti stabbili fl-Artikolu 45 biex tittraċċa l-progress lejn l-oġettivi speċifiċi ■ ta' politika, riżultati u indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni li jippermettu għal valutazzjoni matul iż-żmien tal-kisbiet, l-impatti u l-bżonnijiet potenzjali għal miżuri korrettivi;
- (b) Rapportar ***perjodiku*** dedikat dwar l-effetti kwantitattivi u kwalitattivi ta' ingranaġġ, inkluż dwar ***il-kontribuzzjonijiet finanzjarji u in natura li twieġhdu u ġew proprjament***

ipprovdu , viżibilità u pożizzjonament fil-kuntest internazzjonali, impatt fuq ir-riskji relatati fuq ir-riċerka u l-innovazzjoni tal-investimenti tas-settur privat;

(c) ***Informazzjoni dettaljata dwar il-proċess ta' evalwazzjoni u r-riżultati mis-sejhiet għal proposti kollha fis-shubijiet, li għandhom isiru disponibbli fil-waqt u aċċessibbli f'bażi tad-data elettronika komuni.***

4) Evalwazzjoni, tneħħija gradwali u tiġdid:

(a) Valutazzjoni tal-impatti miksuba fil-livell tal-Unjoni u nazzjonali marbuta mal-miri ddefiniti u indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni li jsostnu l-valutazzjoni tal-Programm stabbilita fl-Artikolu 47, inkluża l-valutazzjoni tal-mod ta' intervent ta' politika l-aktar effikaċi għal kwalunkwe azzjoni tal-futur; u l-pożizzjonament ta' kwalunkwe tiġdid possibbli ta' Shubija Ewropea fil-pajsaġġ globali tas-Shubiji Ewropej u tal-prijoritajiet politiċi tagħha;

(b) ***Fin-nuqqas ta' tiġdid***, miżuri adatti li jiżguraw it-tneħħija gradwali ***tal-finanzjament tal-Programm Qafas*** skont il-kundizzjonijiet u l-iskeda ta' żmien maqbula mas-shab impenjati ***legalment*** ex-ante, mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà ta' finanzjament transnazzjonali kontinwat minn programmi nazzjonali jew oħra tal-Unjoni, ***u mingħajr preġudizzju għall-investiment privat u l-proġetti li għaddejjin.***

ANNEX IV

SINERĠIJI MA' PROGRAMMI OĦRA

1. Is-sinerġiji mal-Fond Agrikolu Ewropew ta' Garanzija u l-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (Politika Agrikola Komuni - PAK) ser jiżguraw li:

(a) ir-riċerka u l-innovazzjoni tas-settur agrikolu u ż-żoni rurali fi ħdan l-UE huma identifikati b'mod partikolari fi ħdan is-Shubija Ewropea għall-Innovazzjoni "Produttività u Sostenibbiltà Agrikola"¹ u meqjusa fil-proċessi tal-ippjanar strateġiku tar-riċerka u l-innovazzjoni tal-Programm u tal-programmi ta' hidma;

¹ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar is-Shubija Ewropea għall-Innovazzjoni "Produttività u Sostenibbiltà fil-qasam Agrikolu" (COM(2012) 79 final).

(b) il-PAK tagħmel l-aħjar użu mir-rizultati tar-riċerka u l-innovazzjoni u tippromwovi l-użu, l-implimentazzjoni u l-iskjerament tas-soluzzjonijiet innovattivi, inklużi dawk li jirriżultaw minn proġetti ffinanzjati mill-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni, u mis-Sħubija Ewropea għall-Innovazzjoni "Produttività u Sostenibbiltà Agrikoli" **u l-Komunitajiet ta' Konnoxxenza u Innovazzjoni (KKI) tal-EIT rilevanti;**

(c) il-FAEŻR jappoġġa t-tehid u t-tixrid tal-għarfien u s-soluzzjonijiet li jirriżultaw mir-rizultati tal-Programm li jwasslu għal settur tal-biedja aktar dinamiku u opportunitajiet godda għall-iżvilupp ta' zoni rurali.

2. Is-sinergiji mal-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd (FEMS) ser jiżguraw li:

(a) il-Programm u l-FEMS jkunu ġeneralment interkonnessi hekk kif il-htigijiet tar-riċerka u l-innovazzjoni tal-UE fil-qasam tal-politika dwar il-baħar u marittima ser jiġu tradotti permezz tal-proċess tal-ippjanar strateġiku tar-riċerka u l-innovazzjoni tal-Programm;

(b) il-FEMS tappoġġa l-introduzzjoni ta' teknoloġiji godda u prodotti, proċessi u servizzi innovattivi, b'mod partikolari dawk li jirriżultaw mill-Programm fl-oqsma tal-politika tal-baħar u marittima; il-FEMS tippromwovi wkoll il-ġbir tad-data fil-post u l-ipproċessar ta' data u xxerred azzjonijiet rilevanti appoġġati taħt il-Programm, li min-naħa tiegħu jikkontribwixxi għall-implimentazzjoni tal-Politika Komuni tas-Sajd, il-Politika Marittima Integrata, il-Governanza Internazzjonali tal-Oċeani **u l-impenji internazzjonali.**

3. Is-sinergiji mal-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR) ser jiżguraw li:

(a) l-arranġamenti għall-finanzjament mgħaqqad mill-FEŻR u **minn Orizzont Ewropa** jintużaw biex jappoġġaw attivitajiet li jipprovdu pont bejn **Programmi Operazzjonali reġjonali**, l-istrateġiji ta' speċjalizzazzjoni intelligenti u eċċellenza internazzjonali fir-riċerka u l-innovazzjoni, inkluż l-programmi transreġjonali/transnazzjonali kongunti u l-Infrastrutturi ta' Riċerka mal-Ewropa kollha, bil-għan li tissahħah iż-**Zona Ewropea tar-Riċerka;**

(aa) **il-fondi tal-FEŻR jistgħu jiġu ttrasferiti fuq bażi volontarja biex jappoġġaw attivitajiet taħt il-Programm, b'mod partikolari s-Sigill ta' eċċellenza;**

(b) il-FEŻR jiffoka, fost l-oħrajn, fuq l-iżvilupp u t-tiżiħ tal-ekosistemi tal-innovazzjoni u r-riċerka u t-trasformazzjoni industrijali reġjonali u lokali, inkluż appoġġ tat-teħid tar-riżultati u l-introduzzjoni tat-teknoloġiji l-godda u s-soluzzjonijiet innovattivi mill-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni permezz tal-FEŻR;

(ba) jittejbu l-ekosistemi reġjonali eżistenti, in-netwerks tal-pjattaforma u l-istrategiji reġjonali.

4. Is-sinergiji mal-Fond Soċjali Ewropew Plus (FSE+) ser jiżguraw li:

(a) il-FSE + jista' jintegra u jespandi l-kurrikuli innovattivi appoġġati mill-Programm, permezz ta' programmi nazzjonali jew reġjonali, sabiex jattrezzaw lin-nies bil-hiliet u l-kompetenzi meħtieġa għall-impjiegi tal-futur;

(b) jistgħu jintużaw **fuq bażi volontarja** arranġamenti għall-finanzjament komplementari mill-FSE+ biex jappoġġaw attivitajiet **tal-Programm li jippromwovu** l-iżvilupp tal-kapital uman fir-riċerka u l-innovazzjoni bil-għan li tissaħħaħ iż-Żona Ewropea tar-Riċerka; **[Em. 148]**

(c) il-qasam tas-Sahħa tal-Fond Soċjali Ewropew+ jintegra t-teknoloġiji innovattivi u l-mudelli ta' negozju u soluzzjonijiet godda, b'mod partikolari dawk li jirriżultaw mill-Programmi, sabiex jikkontribwixxu għal sistemi tal-kura tas-sahħa innovattivi, effiċjenti u sostenibbli tal-Istati Membri u jiffaċilitaw l-aċċess għal kura tas-sahħa aħjar u aktar sikura għaċ-ċittadini Ewropej.

5. Is-sinergiji mal-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa (CEF) ser jiżguraw li:

(a) il-bżonnijiet tar-riċerka u l-innovazzjoni fl-oqsma tat-trasport, l-enerġija u s-settur diġitali fi hdan l-UE jiġu identifikati u stabbiliti matul il-proċess ta' ppjanar strategiku tar-riċerka u l-innovazzjoni tal-Programm;

(b) is-CEF jappoġġa l-introduzzjoni u l-iskjerament fuq skala kbira u tat-teknoloġiji u s-soluzzjonijiet innovattivi godda fl-oqsma tat-trasport, tal-enerġija u tal-infrastrutturi fiżiċi diġitali, b'mod partikolari dawk li jirriżultaw mill-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni;

(c) l-iskambju ta' informazzjoni u data bejn il-Programm Qafas u l-proġetti tas-CEF ser jkun iffacilitat, pereżempju, billi ssir enfasi fuq it-teknoloġiji mill-Programm Qafas b'thejjija qawwija tas-suq li jkunu jistgħu jiġu skjerati aktar permezz tas-CEF.

6. Is-sinergiji mal-Programm Ewropa Diġitali (DEP) ser jiżguraw li:

(a) peress li diversi oqsma tematiċi indirizzati mill-Programm u mid-DEP jikkonverġu, it-tip ta' azzjonijiet li jridu jiġu appoġġati, l-outputs mistennija tagħhom u l-loġika ta' intervent tagħhom huma differenti u komplimentari;

(b) il-bżonnijiet tar-riċerka u l-innovazzjoni marbutin mal-aspetti diġitali jiġu identifikati u stabbiliti fil-pjanijiet strateġiċi tar-riċerka u l-innovazzjoni; dan jinkludi r-riċerka u l-innovazzjoni għall-Computing ta' Prestazzjoni Għolja, l-Intelligenza Artifiċjali, iċ-Ċibersigurtà, **it-Teknoloġiji tar-Registru Distribwit, it-Teknoloġiji tal-Kwantum** li jgħaqqdu t-teknoloġiji diġitali ma' teknoloġiji oħra ta' sostenn u innovazzjonijiet mhux teknoloġiċi; appoġġ għall-espansjoni tal-kumpaniji li jintroduċu innovazzjonijiet rivoluzzjonarji (ħafna minnhom ser jgħaqqdu t-teknoloġiji diġitali mat-teknoloġiji fiżiċi; l-integrazzjoni tad-diġitali fil-pilastru kollu "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali **Ewropea**"; u l-appoġġ għall-infrastrutturi diġitali ta' riċerka;

(c) id-DEP jiffoka fuq il-kapaċità diġitali ta' skala kbira u l-bini tal-infrastruttura fil-Computing ta' Prestazzjoni Għolja, l-Intelligenza Artifiċjali, iċ-Ċibersigurtà, **it-Teknoloġiji tar-Registru Distribwit, it-Teknoloġiji tal-Kwantum** u l-hiliet diġitali avvanzati li jimmiraw lejn teħid u skjerament wesghin fl-Ewropa kollha tas-soluzzjonijiet diġitali innovattivi eżistenti jew ittestjati fi ħdan qafas tal-UE f'oqsma ta' interess pubbliku (bħas-saħħa, l-amministrazzjoni pubblika, il-gustizzja u l-edukazzjoni) jew il-falliment tas-suq (bħad-diġitalizzazzjoni tan-negozji, b'mod partikolari l-intrapriżi ta' daqs żgħir u medju); id-DEP jiġi prinċipalment implimentat permezz ta' investimenti kkoordinati u strateġiċi mal-Istati Membri, b'mod partikolari permezz ta' akkwist pubbliku kongunt, f'kapaċitajiet diġitali li jridu jinqasmu mal-Ewropa kollha u f'azzjonijiet fl-UE kollha li jappoġġaw l-interoperabilità u l-istandardizzazzjoni bħala parti mill-iżvilupp ta' Suq Uniku Diġitali;

(d) il-kapaċitajiet u l-infrastrutturi tad-DEP ikunu disponibbli fi ħdan il-komunità tar-riċerka u l-innovazzjoni, inkluż għal attivitajiet appoġġati permezz tal-Programm li

jinkludu l-ittestjar, l-esperimentazzjoni u d-dimostrazzjoni fis-setturi u d-dixxiplini kollha;

- (e) it-teknoloġiji diġitali godda żviluppati permezz tal-Programm, b'mod progressiv jittiehdu u jiġu skjerati mid-DEP;
- (f) l-inizjattivi tal-Programm għall-iżvilupp ta' hiliet u kompetenzi fil-kurrikuli, inklużi dawk imwassa fiċ-ċentri ta' kolokazzjoni tal-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u ***t-Teknoloġija u tal-Komunitajiet ta' Konnoxxenza u Innovazzjoni***, huma kkomplementati mill-bini tal-kapaċitajiet appoġġat mill-Ewropa Diġitali;
- (g) jiġu allinjati mekkaniżmi ta' koordinazzjoni b'saħħithom għall-iprogrammar strategiku u l-proċeduri operattivi taż-żewġ programmi, u l-istrutturi ta' governanza tagħhom jinvolvu s-servizzi rispettivi tal-Kummissjoni kif ukoll oħrajn ikkonċernati mill-partijiet differenti tal-programmi rispettivi.

7. Is-sinergiji mal-Programm tas-Suq Uniku ser jiżguraw li:

- (a) il-Programm tas-Suq Uniku jindirizza l-fallimenti tas-suq li jaffettwaw lill-SMEs kollha u ser jipromwovi l-intraprenditorija u l-holqien u t-tkabbir tal-kumpaniji. Teżisti komplimentarjetà sħiha bejn il-Programm tas-Suq Uniku u l-azzjonijiet ***kemm tal-EIT kif ukoll*** tal-Kunsill Ewropew għall-Innovazzjoni futur għall-kumpaniji innovattivi, kif ukoll fil-qasam ta' servizzi ta' appoġġ għall-SMEs, b'mod partikolari fejn is-suq ma jipprovdi finanzjament vijabbli;
- (b) in-Netwerk Enterprise Europe jista' jservi, bħall-istrutturi ta' support għall-SME eżistenti oħra (pereżempju, il-Punt ta' Kuntatt Nazzjonali, l-Aġenziji ta' Innovazzjoni, ***DIH, Ċentri ta' Kompetenza, inkubaturi ċertifikati***), biex iwasslu s-servizzi ta' appoġġ taht il-programm ***Orizzont Ewropa, filwaqt li jinkludu wkoll*** il-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni.

8. Is-sinergiji mal-Programm għall-Ambjent u l-Azzjoni Klimatika (LIFE) ser jiżguraw li:

il-bżonnijiet tar-riċerka u l-innovazzjoni li jittrattaw l-isfidi ambjentali, klimatiċi u tal-enerġija fi hdan l-UE jiġu identifikati u stabbiliti matul il-proċess ta' ppjanar strategiku tar-riċerka u l-innovazzjoni tal-Programm. Il-programm LIFE ser ikompli jaġixxi bħala katalist għall-implimentazzjoni tal-politika u l-leġislazzjoni rilevanti tal-UE dwar l-

ambjent, il-klima u l-enerġija, inkluż billi jittieħdu u jiġu applikati r-riżultati tar-riċerka u l-innovazzjoni mill-Programm u jgħinu biex jiġu skjerati fuq l-iskala nazzjonali u (inter)reġjonali fejn dan jista' jgħin jindirizza kwistjonijiet ta' tranżizzjoni ambjentali, klimatiċi jew ta' enerġija nadifa. B'mod partikolari LIFE ser ikompli jinċentiva sinerġiji mal-Programm permezz tal-għoti ta' bonus matul l-evalwazzjoni tal-proposti li jinvolvu l-użu tar-riżultati mill-Programm. Proġetti standard ta' azzjoni ta' LIFE ser jappoġġaw l-iżvilupp, l-ittestjar jew id-dimostrazzjoni ta' teknoloġiji jew metodoloġiji adatti għall-implimentazzjoni tal-politika dwar l-ambjent u l-klima tal-UE, li wara jistgħu jithaddmu fuq skala kbira, iffinanzjati minn sorsi oħra, inkluż permezz tal-Programm. **L-EIT** tal-Programm **kif ukoll** il-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni **futur** jistgħu jagħtu l-appoġġ tagħhom biex jespandu u jikkummerċjalizzaw ideat rivoluzzjonarji godda li jistgħu jirriżultaw mill-implimentazzjoni tal-proġetti LIFE.

9. Is-sinerġiji mal-Programm Erasmus ser jiżguraw li:

(a) riżorsi mgħaqqdin mill-Programm u mill-Programm Erasmus jintużaw biex jappoġġaw attivitajiet iddedikati għat-tisħiħ u l-immodernizzar tal-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni oġhla Ewropej. Il-Programm ser jikkomplementa l-appoġġ li l-programm Erasmus jagħti lill-inizjattiva tal-Universitajiet Ewropej, b'mod partikolari d-dimensjoni tar-riċerka tagħha bħala parti mill-iżvilupp ta' strateġiji kongunti u integrati godda fit-tul u sostenibbli dwar l-edukazzjoni, ir-riċerka u l-innovazzjoni bbażati fuq approċċi transdixxiplinari u transsettorjali biex jirrealizzaw it-triangolu tal-għarfien li jipprovdi spinta lit-tkabbir ekonomiku; ***l-attivitajiet edukattivi tal-EIT jistgħu jkunu kemm ta' ispirazzjoni għall-inizjattiva tal-Universitajiet Ewropej kif ukoll interkonnessi magħha.***

(b) il-Programm u l-Programm Erasmus irawmu l-integrazzjoni tal-edukazzjoni u r-riċerka permezz tal-faċilitazzjoni tal-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja biex ifasslu u jistabbilixxu l-istrateġiji komuni ta' edukazzjoni, riċerka u innovazzjoni, biex jinformaw it-tagħlim bl-aħħar sejbiet u prattiki ta' riċerka biex joffru esperjenza attiva ta' riċerka għall-istudenti kollha u l-persunal ta' edukazzjoni oġhla u b'mod partikolari, ir-riċerkaturi, u li jappoġġaw attivitajiet oħra li jintegraw l-edukazzjoni oġhla, ir-riċerka u l-innovazzjoni.

10. Is-sinerġiji mal-Programm Spazjali Ewropew ser jiżguraw li:

- (a) il-bżonnijiet tar-riċerka u tal-innovazzjoni tas-setturi spazjali upstream u downstream fl-UE jkunu identifikati u stabbiliti bħala parti mill-proċess tal-ippjanar strateġiku tar-riċerka u tal-innovazzjoni tal-Programm; l-azzjonijiet ta' riċerka dwar l-ispazju implimentati permezz ta' Orizzont Ewropa ser ikunu implimentati fir-rigward tal-akkwist pubbliku u l-eligibilità tal-entitajiet b'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Programm Spazjali, fejn huwa xieraq;
- (b) id-data u s-servizzi spazjali magħmula disponibbli bħala ġid pubbliku mill-Programm Spazjali Ewropew jintużaw biex jiġu żviluppati soluzzjonijiet rivoluzzjonarji permezz tar-riċerka u l-innovazzjoni, inkluż il-Programm Qafas, b'mod partikolari għall-ikel sostenibbli u r-riżorsi naturali, u l-monitoraġġ tal-klima, il-bliet intelligenti, il-vetturi awtomatizzati, is-sigurtà u l-ġestjoni tad-diżastri;
- (c) Is-Servizzi ta' Aċċess għad-Data u għall-Infurmazzjoni ta' Copernicus ser jagħtu kontribut għall-Cloud Ewropew tax-Xjenza Miftuħa u b'hekk ser jiffaċilitaw l-aċċess għad-data ta' Copernicus għar-riċerkaturi u għax-xjentisti; l-infrastrutturi tar-riċerka, b'mod partikolari n-netwerks tal-osservazzjoni fil-post ser jikkostitwixxu elementi essenzjali tal-infrastruttura tal-osservazzjoni fil-post li tippermetti s-servizzi ta' Copernicus.

11. Is-sinergiji mal-Istrument għall-Viċinat, għall-Iżvilupp u għall-Kooperazzjoni Internazzjonali (l-"Istrument Estern") ser jiżguraw li l-attivitajiet tar-riċerka u l-innovazzjoni tal-Programm, bil-partecipazzjoni ta' Pajjiżi Terzi u b'azzjonijiet immirati lejn il-kooperazzjoni internazzjonali, ifittxu l-allinjament u koerenza ma' tehid parallel fis-suq u oqsma ta' azzjonijiet ta' bini ta' kapaċitajiet taħt l-Istrument Estern, ibbażat fuq id-definizzjoni kongunta tal-bżonnijiet u l-oqsma ta' intervent, definiti b'mod komuni matul il-proċess tal-ippjanar ta' riċerka u innovazzjoni strateġika tal-Programm.

12. Is-sinergiji mal-Fond għas-Sigurtà Interna u l-istrument għall-ġestjoni tal-fruntieri bħala parti mill-Fond għall-Ġestjoni Integrata tal-Fruntieri ser jiżguraw li:

- (a) il-bżonnijiet tar-riċerka u l-innovazzjoni fl-oqsma tas-sigurtà u l-ġestjoni integrata tal-fruntieri jiġu identifikati u stabbiliti matul il-proċess ta' ppjanar strateġiku tar-riċerka u l-innovazzjoni tal-Programm;

(b) il-Fond għas-Sigurtà Interna u l-Fond għall-Ġestjoni Integrata tal-Fruntieri jappoġġaw l-iskjerament ta' teknoloġiji u soluzzjonijiet innovattivi ġodda, b'mod partikolari dawk li jirriżultaw mill-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni fil-qasam tar-riċerka dwar is-sigurtà.

13. Is-sinergiji mal-InvestEU tal-Fond ser jiżguraw li:

(a) mill-baġit tiegħu stess, il-Programm jipprovdi finanzjament imħallat ta' Orizzont Ewropa u l-EIC għall-innovaturi, ikkaratterizzat minn livell għoli ta' riskju u li għalih is-suq ma jipprovdi meta finanzjament vijabbli u sostenibbli rilevanti, u fl-istess hin ser jipprovdu għall-koordinazzjoni xierqa b'appoġġ għat-twassil effikaċi u l-ġestjoni tal-parti privata tal-finanzi tal-finanzjament imħallat permezz ta' fondi u intermedjarji appoġġati mill-InvestEU;

(b) strumenti finanzjarji għar-riċerka u l-innovazzjoni u l-SMEs jingabru flimkien taħt il-Fond InvestEU, b'mod partikolari permezz ta' tieqa tematika ddedikata lir-R&I, u permezz ta' prodotti skjerati taħt it-tieqa għall-SMEs li timmira kumpaniji innovattivi, u b'dan il-mod jgħinu wkoll biex jintlaħqu l-oġettivi tal-Programm. ***Ser jiġu stabbiliti rabtiet komplimentari b'saħħithom bejn InvestEU u Orizzont Ewropa.***

14. Is-sinergiji mal-Fond għall-Innovazzjoni taħt l-Iskema għall-Iskambju ta' Kwoti tal-Emissjonijiet ("il-Fond għall-Innovazzjoni") ser jiżguraw li:

(a) il-Fond għall-Innovazzjoni ser jimmira b'mod speċifiku l-innovazzjoni fit-teknoloġiji u l-proċessi b'emissjonijiet baxxi tal-karbonju, inkluż il-qbid ambjentalment sikuri tal-karbonju u l-użu li jikkontribwixxi b'mod sostanzjali biex jittaffa t-tibdil fil-klima, kif ukoll prodotti li jissostitwixxu dawk b'intensità qawwija ta' karbonju, u biex jgħinu jstimulaw il-konstruzzjoni u t-tħaddim ta' proġetti li jimmiraw lejn il-qbid ambjentalment sikur u l-ħżin ġeoloġiku tas-CO₂ kif ukoll ta' enerġija rinnovabbli innovattiva u teknoloġiji ta' ħżin tal-enerġija; ***Ser jinholq qafas xieraq biex jippermetti u jincentivizza prodotti aktar ekoloġiċi b'valur miżjud sostenibbli għall-konsumaturi/l-utenti finali.***

(b) il-Programm ser jiffinanzja l-iżvilupp, id-dimostrazzjoni ***u l-implimentazzjoni*** ta' teknoloġiji, ***inklużi soluzzjonijiet rivoluzzjonarji***, li jistgħu jagħtu riżultati ***b'risq***

ekonomija b'livell baxx ta' emissjonijiet ta' karbonju u l-objettivi tal-Unjoni dwar id-dekarbonizzazzjoni, it-trasformazzjoni tal-enerġija u industrijali, b'mod speċjali fuq tal-Pilastru 2 tagħha u permezz tal-EIT;

- (c) *il-Fond għall-Innovazzjoni jista', sakemm jiġu ssodisfati l-kriterji tal-għażla u tal-għoti tiegħu, jappoġġa l-fażi tad-dimostrazzjoni tal-proġetti eligibbli . **Proġetti li jirċievu appoġġ mill-Fond għall-Innovazzjoni jistgħu jkunu eligibbli għal appoġġ mill-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni u vice versa. Sabiex jikkomplementa lil Orizzont Ewropa, il-Fond għall-Innovazzjoni jista' jikkonċentra fuq innovazzjonijiet qrib tas-suq li jikkontribwixxu għal tnaqqis sinifikanti u rapidu tal-emissjonijiet tas-CO₂. Ser jiġu stabbiliti rabtiet komplimentari b'saħħithom bejn il-Fond għall-Innovazzjoni u Orizzont Ewropa.***

15. *Is-sinergiji mal-Programm ta' Riċerka u Tahriġ tal-Euratom ser jiżguraw li:*

- (a) *il-Programm u l-Programm ta' Riċerka u Tahriġ tal-Euratom jiżviluppaw azzjonijiet komprensivi li jappoġġaw l-edukazzjoni u t-tahriġ (inklużi l-Azzjonijiet Marie Skłodowska-Curie) bil-għan li jzommu u jiżviluppaw hilet rilevanti fl-Ewropa;*
- (b) *il-Programm u l-Programm ta' Riċerka u Tahriġ tal-Euratom jiżviluppaw azzjonijiet ta' riċerka kongunta li jiffokaw fuq l-aspetti trażversali tal-użu bis-sigurtà u s-sikurezza tal-applikazzjonijiet tar-radjazzjoni jonizzanti li ma jaħdmux bil-qawwa elettrika fis-setturi bħall-medicina, l-industrija, l-agrikoltura, l-ispazju, it-tibdil fil-klima, is-sigurtà u t-tnejn għall-emergenza u l-kontribuzzjoni tax-xjenza nukleari.*

16. *Is-sinergiji **potenzjali** mal-Fond Ewropew għad-Difiża ser **jikkontribwixxu biex tiġi evitata** d-duplikazzjoni.*

*16a. **Is-sinergiji ma' Ewropa Kreattiva ser jappoġġaw il-kompetittività u l-innovazzjoni, jikkontribwixxu għat-tkabbir ekonomiku u soċjali u jipromwovu l-użu effikaċi tal-fondi pubbliċi.***

*16b. **Jistgħu jiġu previsti sinergiji ma' kwalunkwe Proġett Importanti ta' Interess Ewropew Komuni (IPCEI).***

ANNEX V

INDIKATURI EWLENIN TAD-DIREZZJONI TAL-IMPATT

Id-direzzjonijiet tal-impatt, u l-indikaturi ewlenin relatati mad-direzzjoni tal-impatt, għandhom jistrutturaw il-monitoraġġ tal-*progress* tal-Programm Qafas (FP) lejn l-oġettivi tiegħu *kif imsemmi fl-Artikolu 3*. Id-direzzjonijiet tal-impatt huma sensitivi għaż-żmien *u jirriflettu tliet kategoriji tal-impatt komplementari li jirriflettu n-natura mhux lineari tal-investimenti fir-R&I: xjentifika, soċjetali u teknoloġika/ekonomika. Għal kull waħda minn dawn il-kategoriji ta' impatt, ser jintużaw indikaturi biex jiġi segwit il-progress ta' distinzjoni bejn it-terminu qasir, medju u itwal, inkluż lil hinn mit-tul tal-Programm, b'possibiltajiet ta' analiżi, inkluż mill-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati. Dawn l-indikaturi għandhom jingabru bl-użu ta' metodoloġiji kwantitattivi u kwalitattivi*. Il-partijiet individwali tal-Programm ser jikkontribwixxu għal dawn l-indikaturi bi gradi differenti u permezz ta' mekkanizmi differenti. Jistgħu jintużaw indikaturi addizzjonali biex jimmonitorjaw il-partijiet individwali tal-programm, fejn rilevanti.

Il-mikrodata li ġejja mill-indikaturi ewlenin tad-direzzjoni tal-impatt ser tingabar għall-partijiet kollha tal-Programm u għall-mekkanizmi eżekuttivi kollha ġestita b'mod ċentrali u b'mod armonizzata fil-livell adatt tal-granularità b'piz minimu ta' rappurtar fuq il-benefiċjarji.

Barra minn hekk u lil hinn mill-indikaturi ewlenin tad-direzzjoni tal-impatt, id-data dwar l-ahjar implimentazzjoni tal-Programm għat-tishih taż-Żona Ewropea tar-Riċerka, it-trawwim ta' parteċipazzjonijiet ibbażati fuq l-eċċellenza mill-Istati Membri kollha fil-Programm kif ukoll l-iffaċilitar tar-rabtiet kollaborattivi fir-riċerka u l-innovazzjoni Ewropej ser jingabru u jiġu rrapportati f'kważi hin reali bhala parti mid-data ta' implimentazzjoni u ta' ġestjoni, imsemmija fl-Artikolu 45. Din ser tinkludi, fost oħrajn, il-monitoraġġ ta' rabtiet kollaborattivi, l-analitika tan-netwerks, id-data dwar il-proposti, l-applikazzjonijiet, il-parteċipazzjonijiet u l-proġetti; l-applikanti u l-parteċipanti (inkluż it-tip ta' organizzazzjoni (bhall-Organizzazzjonijiet tas-Soċjetà Ċivili, l-SMEs u s-settur privat), pajjiż (bhal klassifikazzjoni speċifika għall-gruppi ta' pajjiżi bhall-Istati Membri, pajjiżi assoċjati u pajjiżi terzi), ġeneru, rwol fil-proġett, dixxiplina/settur xjentifiku, inkluż l-SSH); u l-livell ta' integrazzjoni tal-aspetti klimatiċi u l-infiq relatat.

Indikaturi xjentifiċi tad-direzzjoni tal-impatt

Il-programm huwa mistenni jkollu impatt xjentifiku billi johloq għarfien ġdid ta' kwalità għolja, isahhah il-kapital uman fir-riċerka u fl-innovazzjoni, u jrawwem it-tixrid tal-għarfien u x-Xjenza Miftuħa. Il-progress lejn dan l-impatt ser jiġi mmonitorjat permezz ta' indikaturi stabbiliti skont dawn it-tliet direzzjonijiet ewlenin tal-impatt.

L-indikaturi tad-direzzjoni tal-impatt fuq is-soċjetà

Il-Programm huwa mistenni li jkollu impatt fuq is-soċjetà billi jindirizza l-prijoritajiet tal-politika tal-UE u sfidi globali, inkluż l-SDGs tan-NU, jimxi fuq il-prinċipji tal-Aġenda 2030 u l-ghanijiet tal-Ftehim ta' Pariġi, permezz tar-R&I, iwassal il-benefiċċji u l-impatt permezz ta' missjonijiet tar-R&I u tas-*Shubiji Ewropej* u jsahha l-użu tal-innovazzjoni fis-soċjetà li *fl-ahhar nett tikkontribwixxi għall-benesseri tan-nies*. Il-progress lejn dan l-impatt ser jiġi mmonitorjat permezz ta' indikaturi stabbiliti skont dawn it-tliet direzzjonijiet ewlenin tal-impatt.

L-indikaturi tad-direzzjoni tal-impatt ■ *Teknoloġiku*/Ekonomiku

Il-programm huwa mistenni li jkollu impatt ■ *teknoloġiku*/ekonomiku *speċjalment fi hdan l-Unjoni* billi jinfluwenzaw il-ħolqien u t-tkabbir ta' kumpaniji, *partikolarment l-SMEs, inklużi negozji godda*, il-ħolqien ta' impjiegi diretti u indiretti *partikolarment fi hdan l-Unjoni*, u bl-ingranaġġ tal-investimenti għar-riċerka u l-innovazzjoni. Il-progress lejn dan l-impatt ser jiġi mmonitorjat permezz ta' indikaturi stabbiliti skont dawn it-tliet direzzjonijiet ewlenin tal-impatt.

Anness V – Tabella 1

Lejn impatt xjentifiku	Terminu ta' żmien qasir	Terminu ta' żmien medju	Terminu ta' żmien twil
Il-ħolqien ta' għarfien ġdid	<u>Pubblikazzjonijiet</u> - Għadd ta' publikazzjonijiet xjentifiċi evalwati bejn il-pari	<u>Ċitazzjonijiet</u> - Ponderata skont il-Qasam ta' publikazzjonijiet tal-FP evalwati bejn il-pari pubblikazzjonijiet	<u>Xjenza ta' klassi mondjali</u> - L-għadd u l-kondiviżjoni tal-pubblikazzjonijiet evalwati bejn il-pari minn proġetti tal-FP li huma kontribuzzjoni ċentrali lill-oqsma xjentifiċi
It-tisħih tal-kapital uman fir-R&I	<u>Hiliet</u> - L-għadd ta' riċerkaturi <i>involuti f'</i> attivitajiet ta' titjib tal-hiliet (<i>tahriġ, mentoraġġ/gwida professjonali, mobilità u aċċess għal infrastrutturi tar-R&I</i>) fil-proġetti tal-Programm Qafas	<u>Karrieri</u> - L-għadd u l-kondiviżjoni ta' riċerkaturi tal-FP b'hiliet imtejba b'aktar impatt individwali fil-qasam tar-R&I tagħhom	<u>Kundizzjonijiet tax-xogħol</u> - L-għadd u l-kondiviżjoni ta' riċerkaturi tal-FP b'kundizzjonijiet tax-xogħol imtejba, <i>inklużi l-pagi tar-riċerkaturi</i>
It-trawwim tal-għarfien u x-xjenza miftuħa	<u>Għarfien kondiviz</u> - Il-kondiviżjoni tal-outputs tar-riċerka tal-FP (data miftuħa/pubblikazzjonijiet/softwer eċċ.) kondiviżi	<u>It-tixrid tal-għarfien</u> - Il-kondiviżjoni tal-outputs ta' riċerka tal-FP minn aċċess miftuħ,	<u>Kollaborazzjonijiet godda</u> - Il-kondiviżjoni tal-benefiċjarji tal-FP li żviluppaw kollaborazzjonijiet

	permezz ta' infrastrutturi tal-għarfien miftuħin	użati/citati b'mod attiv	transdixxiplinarji/trasnssettorjali godda mal- utenti tal-outputs tal-R&I tal-FP miftuħin tagħhom
--	---	--------------------------	---

Anness V – Tabella 2

Lejn impatt soċjetali	Terminu ta' żmien qasir	Terminu ta' żmien medju	Terminu ta' żmien twil
<p>L-indirizzar tal-prijoritajiet tal-politika tal-UE <i>u l-isfidi globali</i> permezz tal-R&I</p>	<p><u>Outputs -</u></p> <p>L-ghadd u l-kondiviżjoni tal-outputs immirati lejn l-indirizzar tal-prijoritajiet tal-politika tal-UE identifikati u l-isfidi globali (inklużi l-SDGs) (multidimensjonali: għal kull prijorità identifikata)</p> <p><i>Fosthom: L-ghadd u l-kondiviżjoni tal-outputs relatati mal-klima mmirati biex iwettqu l-impenn tal-UE fl-ambitu tal-Ftehim ta' Pariġi</i></p>	<p><u>Soluzzjonijiet -</u></p> <p>L-ghadd u l-kondiviżjoni ta' innovazzjonijiet u riżultati tar-riċerka li jindirizzaw il-prijoritajiet tal-politika tal-UE identifikati u l-isfidi globali (inklużi l-SDGs) (multidimensjonali: għal kull prijorità identifikata)</p> <p><i>Fosthom: L-ghadd u l-kondiviżjoni ta' innovazzjonijiet u riżultati tar-riċerka relatati mal-klima mmirati biex iwettqu l-impenn tal-UE fl-ambitu tal-</i></p>	<p><u>Benefiċċji -</u></p> <p>L-effetti stmata aggregati mill-użu/<i>sfruttament</i> tar-riżultati ffinanzjati mill-FP, dwar it-trattament ta' prijoritajiet ta' politika tal-UE identifikati u l-isfidi globali (inkluż l-SDGs), inkluż il-kontribut lejn iċ-ċiklu tal-politika u tat-tfassil tal-liġijiet (<i>bhal normi u standards</i>) (multidimensjonali: għal kull prijorità identifikata)</p> <p><i>Fosthom: L-effetti stmata aggregati mill-użu/sfruttament ta' riżultati ffinanzjati mill-FP li huma rilevanti għall-klima dwar it-twettiq tal-impenn tal-UE fl-ambitu tal-Ftehim ta' Pariġi, inkluż il-kontribut lejn iċ-ċiklu tal-politika u tat-tfassil tal-liġijiet</i></p>

		<i>Ftehim ta' Parigi</i>	<i>(bhal normi u standards)</i>
It-twettiq tal-benefiċċji u l-impatt permezz tal-missjonijiet tal-R&I	<u>Outputs tal-missjoni tar-R&I -</u> Outputs tar-R&I speċifika Missjonijiet <i>(multidimensjonali: ghal kull missjoni identifikata)</i>	<u>Riżultati tal-missjoni tal-R&I -</u> Riżultati tar-R&I speċifika Missjonijiet <i>(multidimensjonali: ghal kull missjoni identifikata)</i>	<u>Miri milhuqa f'missjoni tal-R&I -</u> Miri milhuqa f'missjonijiet speċifiċi tal-R&I <i>(multidimensjonali: ghal kull missjoni identifikata)</i>
It-tisħih tat-teħid <i>tar-riċerka u</i> tal-innovazzjoni fis-soċjetà	<u>Kokreazzjoni -</u> L-ghadd u l-kondiviżjoni tal-proġetti tal-FP fejn iċ-ċittadini u l-utenti finali tal-UE jikkontribwixxu fil-kokreazzjoni tal-kontenut tal-R&I	<u>Impenn -</u> L-ghadd u l-kondiviżjoni tal-entitajiet benefiċjarji tal-FP b'mekkaniżmi ta' involviment ta' ċittadini u utenti finali wara l-proġett tal-FP	<u>It-teħid tal-R&I tas-soċjetà</u> It-teħid u s-sensibilizzazzjoni tar-riżultati xjentifiċi kokreati tal-FP u s-soluzzjonijiet innovattivi

Anness V – Tabella 3

Lejn impatt teknoloġiku/ekonomiku	Terminu ta' żmien qasir	Terminu ta' żmien medju	Terminu ta' żmien twil
Il-ġenerazzjoni tat-tkabbir ibbażat fuq l-innovazzjoni	<u>Outputs innovattivi</u> - L-ġhadd ta' prodotti, proċessi jew metodi innovattivi mill-FP (skont it-tip ta' innovazzjoni) u l-applikazzjonijiet għad-Drittijiet ta' Proprjeta' Intellettuali (IPR)	<u>Innovazzjonijiet</u> - L-ġhadd ta' innovazzjonijiet mill-proġetti tal-FP (skont it-tip ta' innovazzjoni) inkluż mill-IPRs mogħtija	<u>Tkabbir ekonomiku</u> - Il-ħolqien, it-tkabbir u l-ishma tas-suq tal-kumpaniji li żviluppaw l-innovazzjonijiet tal-FP
Il-ħolqien ta' aktar impjiegi u ta' impjiegi aħjar	<u>Okkupazzjoni appoġġata</u> - L-ġhadd ta' impjiegi FTE maħluqa, u l-impjiegi miżmumin fl-entitajiet benefiċjarji għall-proġett tal-FP (skont it-tip ta' impjieg)	<u>Okkupazzjoni sostnuta</u> - Iż-żieda fl-impjiegi FTE fl-entitajiet benefiċjarji għall-proġett tal-FP (skont it-tip ta' impjieg)	<u>Okkupazzjoni totali</u> - L-ġhadd ta' impjiegi diretti u indiretti maħluqa jew miżmuma minhabba d-diffużjoni tar-riżultati tal-FP (skont it-tip ta' impjieg)
Ingranaġġ tal-investimenti fir-R&I	<u>Koinvestimenti</u> - L-ammont ta' investiment pubbliku u privat immobilizzat b'investiment inizjali tal-FP	<u>Espansjoni</u> - L-ammont ta' investiment pubbliku u privat immobilizzat biex jisfrutta jew jespandi r-riżultati tal-FP (inkluż	<u>Kontribuzzjoni għall-"mira ta' 3 %"</u> - Il-progress tal-UE lejn il-mira ta' 3 % tal-PDG minhabba l-FP

		investimenti diretti barranin)	
--	--	--------------------------------	--

ANNEX Va

Oqsma għal missjonijiet possibbli u oqsma għal Shubiji Ewropej istituzzjonalizzati possibbli li għandhom jiġu stabbiliti skont l-Artikoli 185 jew 187 TFUE

F'konformità mal-Artikoli 7u 8 ta' dan ir-Regolament, l-oqsma għal Missjonijiet u Shubijiet Ewropej possibbli li għandhom jiġu stabbiliti skont l-Artikoli 185 jew 187 TFUE huma stabbiliti f'dan l-Anness.

I. Oqsma għal Missjonijiet possibbli

Qasam ta' Missjonijiet 1: Adattament għat-Tibdil fil-Klima, inkluż it-Trasformazzjoni Soċjali

Qasam ta' Missjonijiet 2: Kanċer

Qasam ta' Missjonijiet 3: Oċeani, Ibhra, Ilmijiet Kostali u Interni f'Saħħithom

Qasam ta' Missjonijiet 4: Bliet Newtrali għall-Klima u Intelliġenti

Qasam ta' Missjonijiet 5: Saħħa tal-Ħamrija u tal-Ikel

Kull missjoni ser issegwi l-prinċipji stabbiliti fl-Artikolu 7(3) ta' dan ir-Regolament.

II. Oqsma għal Shubiji Ewropej istituzzjonalizzati possibbli abbażi tal-Artikolu 185 TFUE jew tal-Artikolu 187 TFUE

Qasam ta' Shubija 1: Żvilupp aktar mgħaġġel u użu aktar sikur ta' innovazzjonijiet tas-saħħa għall-pazjenti Ewropej, u saħħa globali.

Qasam ta' Shubija 2: L-avvanz tat-teknoloġiji digitali u abilitanti essenzjali u l-użu tagħhom, inkluż iżda mhux limitat għal teknoloġiji ġodda bħall-Intelliġenza Artifiċjali, il-fotonika u t-teknoloġiji tal-kwantum.

Qasam ta' Shubija 3: Tmexxija Ewropea fil-Metroloġija inkluż sistema integrata tal-Metroloġija.

Qasam ta' Shubija 4: L-aċċellerazzjoni tal-kompetittività, is-sikurezza u l-prestazzjoni ambjentali tat-traffiku tal-ajru, l-avjazzjoni u bil-ferrovija tal-UE.

Qasam ta' Shubija 5: Soluzzjonijiet ibbażati fuq il-prodotti bijoloġiċi sostenibbli, inklużivi u ċirkolari.

Qasam ta' Shubija 6: Teknoloġiji tal-ħażna tal-idroġenu u tal-enerġija sostenibbli b'impronta ambjentali aktar baxxa u produzzjoni inqas intensiva fl-enerġija.

Qasam ta' Shubija 7: Soluzzjonijiet nodfa, konnessi, kooperattivi, awtonomi u awtomatizzati għal htigijiet futuri ta' mobilità tal-persuni u l-oġġetti.

Qasam ta' Shubija 8: Intrapriżi żgħar u ta' daqs medju innovattivi u intensivi fir-R&Ż.

Il-proċess ta' valutazzjoni tal-ħtieġa għal shubija Ewropea istituzzjonalizzata f'wahda mill-Qasam ta' Shubija msemmija hawn fuq tista' tirriżulta f' proposta abbażi tal-Artikolu 185 TFUE jew l-Artikolu 187 TFUE, skont id-dritt ta' inizzjattiva tal-Kummissjoni Ewropea. Inkella l-Qasam ta' Shubija rispettiv jista' wkoll ikun soġġett għal shubija skont l-Artikolu 8(1)(a) jew l-Artikolu 8(1)(b) tal-Programm Qafas jew jiġi implimentat permezz ta' sejhiet għal proposti fi ħdan Orizzont Ewropa.

Peress li l-oqsma possibbli ghal shubiji Ewropej istituzzjonalizzati jkopru oqsma tematiċi wesghin, huma jistghu, abbażi tal-htigijiet valutati, jiġu implimentati minn aktar minn shubija waħda.
